

БАТКЕН МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
СҮЛҮКТҮ ГУМАНИТАРДЫК-ЭКОНОМИКАЛЫК ИНСТИТУТУ

СГЭИге 20 жыл * Билим уялаган окуу жай

СГЭИге 20 жыл

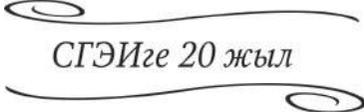

**Билим уялаган
окуу жай**

Бишкек - 2017

БАТКЕН МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
СҮЛҮКТҮ ГУМАНИТАРДЫК-ЭКОНОМИКАЛЫК
ИНСТИТУТУ

СГЭИге 20 жыл

Билим уялаган окуу жай

Бишкек- 2017

УДК 378
ББК 74.58
Б 61

БатМУнун Гуманитардык-экономикалык институтунун окуу-усулдук кеңешмесинде талкууланып басмага сунушталды.

Түзүүчүлөр:

Канназарова Б.У, Абдиева А.М., Дооранов Н.А.

Жооптуу редактору:

Машрабов А.А., фил.ил.канд., доцент.

Рецензиялагандар:

Курбанов А.Д. тарых.илим.канд., доцент;

Эралиев Ы.С., БатМУ СГЭИнин ага окутуучусу, КР эмгек сиңирген мугалими.

Б 61 Билим уялаган окуу жай. Документалдык-популярдык колдонмо/
Түзүүчүлөр: Канназарова Б.У, Абдиева А.М., Дооранов Н.А. -Б.: Айат. 2017.
-200 б. (анын ичинде 24 бет түстүү сүрөттөр)

ISBN 978-9967-16-188-7

Бул басылма БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун 20 жылдык мааракесине арналды. Китепке окуу жайдын тарыхы, анда эмгектенген профессор-окутуучулар курамы, бүтүрүүчүлөрү, структуралык бөлүмдөрү жөнүндө жазылды. Басылма изилдөөчүлөргө, окуучуларга, студенттерге, мугалимдерге, ошондой эле окуу жайдын тарыхына кызыккандар үчүн арналды.

“Билим уялаган окуу жай” аттуу документалдык-популярдык колдонмо БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун “Тарых” кафедрасынын окутуучулары тарабынан даярдалды.

Китепти даярдоодо окуу жайыбыздын мурдагы директору, бүгүнкү күндө БатМУнун экономика жана финансы иштери боюнча проректору, ф.и.к., доцент А.А. Машрабов; т.и.к., доцент А.Д.Курбанов; п.и.к., доцент А.Р.М.Абдуллаев; КР билим берүүсүнө эмгек сиңирген мугалимдери [А.Жанибеков], Ы.С. Эралиев; ОшМУнун ага окутуучусу [А. Эгембердиева], кадрлар бөлүмүнүн башчысы А.Ю. Ульмясова жана кадрлар бөлүмүнүн тескөөчүсү Б.Т. Халмуратова, ЖМТБнун башчысы М.Д. Сейдалиевдер түзүүчүлөргө материалдарды топтоодо жакындан жардам бергендиги үчүн, алдын ала терең ыраазычылыгыбызды билдирип кетмекчибиз.

Б 4309000000 - 17

УДК 378
ББК 74.58

ISBN 978-9967-16-188-7

© Түзүүчүлөр: Канназарова Б.У, Абдиева А.М., Дооранов Н.А., 2017
© БатМУ, 2017

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ГИМНИ

Сөзү: Ж. Садыков, Ш. Кулуевдики

Музыкасы: Н. Давлесов, К. Молдобасановдуку

Ак мөңгүлүү, аска-зоолор, талаалар
Элибиздин жаны менен барабар.
Сансыз кылым Ала-Тоосун мекендеп,
Сактап келди биздин ата-бабалар.

Кайырма:

Алгалай бер, кыргыз эл,
Азаттыктын жолунда.
Өркүндөй бер, өсө бер,
Өз тагдырың колунда.

Аткарылып элдин үмүт-тилеги,
Желбиреди эркиндиктин желеги.
Бизге жеткен ата салтын, мурасын,
Бйык сактап, урпактарга берели.

Кайырма:

Алгалай бер, кыргыз эл,
Азаттыктын жолунда.
Өркүндөй бер, өсө бер,
Өз тагдырың колунда.

БАТКЕН МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИНИН ГИМНИ

Сөзү: Тайир Ашырбайдыкы

Музыкасы: Ысман Уметовдуку

Мекенимдин мээримине бөлөнүп,
Миң жылдыктар тогошордо жаралдың.
Алтын-Бешик аймагында көгөрүп,
Асыл БатМУ, сыймыгы бол ааламдын.

Кайырма:

Бак таалайлуу биздин БатМУ,
Бийиктике талпынат.
Бүт дүйнөгө күн сыяктуу,
Нур чачабыз жаркырап.

Алтын кенин ичке катып билимдин,
БатМУ, сенин атак-даңкың таш жарат.
Туу чокусун биз ээлейбиз илимдин,
Биздин кадам босогодон башталат.

Кайырма.

Улуулукка умтулууга үндөгөн,
БатМУ биздин сүйгөн окуу жайыбыз.
Ак жол каалап, урпактарга миңдеген,
БатМУ менен бир бололу баарыбыз.

Кайырма.

*Адамзатты эки нерсе багыттайт,
Адал сөзү, ак эмгеги карытпайт.*

Ж. Баласагын

Алгы сөз

Баткен облусунун Сүлүктү шаарындагы Баткен мамлекеттик университетинин Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институту регионубуздун билим берүү бөлүмдөрүнө, мамлекеттик жана жеке менчик мекемелерге, административдик башкаруу органдарына жогорку кесиптеги квалификациялуу адистерди ийгиликтүү даярдап келе жатат. 1996-жылы окуу-консультативдик пункту болуп ачылган окуу жай бүгүнкү күндө өсүп өнүккөн билим берүүчү, илимий жана маданий борборго айланды.

Ар бир окуу жай кайталангыс жана өзүнүн тарыхы, илимий мектеби, салттары менен өзгөчөлөнөт. Сүлүктү шаарына окуу жай жаңыдан ачылган мезгилде, азыркы студенттер окуп жаткан шарт болгон эмес. Аудиториялардын төрт дубалы гана болбосо, азыркыдай доска, блок, окуу

китептери жана башка окутуунун техникалык каражаттары жокко эсе болгон. Ошондон бери 20 жыл убакыт өтү. 20 жыл аралыгында БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институту Кыргызстандын түштүк-батыш регионундагы эң көрүнүктүү окуу жайлардын катарын толуктады. Окуу жайда 1500ден ашуун студент күндүзгү жана сырткы бөлүмдөрүндө билим алып жатышат. Убагында окуу жайга Сүлүктү, Лейлек, Баткен райондорунан башка, коңшулаш Тажикстан, Өзбекстан, Казакстан Республикаларынан да студенттер келип окушкан. Окуу-консультативдик пунктуан институтка айланган окуу жай, түштүк-батыш чөлкөмдө билимдин, илимдин жана маданияттын борборуна айланды. 2006-жылдын май айында институт өзүнүн 10 жылдык мааракесин жогорку деңгээлде өткөрдү, 2016-жылдын 12-ноябрда 20 жылдык мааркесин белгиледи. Бул колдонмо 20 жылдык тарыхы бар БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун юбилейлик майрамына арналды. 20 жыл ичинде институт өзүнүн материалдык-техникалык базасын чындап, бүгүнкү күндө студенттерге сапаттуу билим жана тарбия берүүнүн үстүндө татыктуу иштеп келе жатат.

Сөзүмдүн аягында Баткен мамлекеттик университетинин Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда эмгектенген профессордук-окутуучулар курамын, кызматкерлерди жана студенттерди институттун 20 жылдык юбилейи менен куттуктаймын. Профессордук-окутуучулар илим жана билимдин, студенттер жаштыктын жалындаган деми менен окуу жайыбыздын туусун узак жана бийик желбиретип жүрө беришин тилеймин.

*Баткен мамлекеттик университетинин
Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык
институттун мурдагы директору,
Баткен мамлекеттик университетинин
экономика жана финансы иштери боюнча проректору,
филология илиминин кандидаты, доцент
Маширабов Абдималик Амирович*

БИРИНЧИ БАП

*Билим байлык түгөнбөс, окуу – улук,
Адамда ушул эки артыкчылык.*

Жусуп Баласагын

Окуу жайдын тарыхы, бүгүнкүсү, келечекке кадамы

Республикабыз эгемендүүлүккө ээ болгондон кийин өлкөбүздүн билим берүү тармагында чон өзгөрүүлөр болду. Мамлекетибиздин экономикасы төмөндөп, элет жеринде жашаган уул-кыздардын жогорку окуу жайларында билим алуусуна бир топ кыйынчылыктар жаралды. Айрыкча өлкөбүздүн борбору Бишкектен 1000 чакырым, экинчи борбору болгон Оштон 400 чакырым алыста жайгашкан Сүлүктү шаары, Лейлек жана Баткен райондорунун жаштарынын билим алуусуна, өздөрү самаган кесиптин ээси болуусуна экономикалык кыйынчылыктар, жолдун алыстыгы, акча каражатынын жетишсиздиги өз кедергисин тийгизип турган.

Баткен аймагы республикабыздын түштүк-батыш тарабынан орун алган. Региондо кыргыз, өзбек, тажик жана башка улуттун өкүлдөрү жашайт жана көпчүлүк бөлүгүн айыл-кыштактар түзөт. Баткен аймагындагы орто мектептерде жогорку билимдүү мугалимдердин, ишкана-мекемелерде экономист, техник жана инженерлердин жетишсиздигин эске алып регионду жогорку квалификациядагы адистер менен камсыз кылуу максатында Ош мамлекеттик университетинин ректору Бешимов Бакыт Жолчубековичтин 1996-жылдын 3-майындагы №41буйругунун негизинде Сүлүктү шаарында Ош мамлекеттик университетинин окуу-консултативдик пункту ачылган¹. Окуу консультативдик

¹ Машрабов А., Мурзакулов К., Признания и успехи, Б., 2006

пунктун ачылуусуна ошол мезгилдеги Сүлүктү шаарынын мамлекеттик администрациясынын башчысы, аким – Бараков Таңгирбай Бараковичтин, ОшМУнун ректору Бешимов Бакыт Жолчубековичтин, А.С. Макаренко атындагы №3 орто мектебинин директору Машрабов Абдималик Амировичтердин салымдары чоң.

Шаардын жетекчилери тарабынан окуу жайдын окуу корпусу катары Сүлүктү шаарындагы азыркы И. Раззаков көчөсүндөгү (окуу жайдын башкы окуу корпусу), мурдагы мектептер аралык окуу комбинатынын имараты берилген. Имарат 1936-жылы курулуп, 1970-жылдарга чейин иштеп турган. 1970-жылдагы катуу жер титирөөдөн кийин жараксыз абалда калган. Сүлүктү шаарынын тургундарынын өтүнүчү менен КР Коммунисттик партиясынын 1-катчысы Турдакун Усубалиев тарабынан 1200 орундуу, шаардын так ортосунан азыркы №1 В.И. Ленин атындагы орто мектебинин имараты салынган. Эгемендүүлүктүн алгачкы жылдары Фрунзедеги Ленин заводу «Ное» фирмасына берилип, 1996-жылга чейин иштеген. Ал фирманын Сүлүктүдөгү филиалын

**Институттун уюштуруучулары
(содон оңго А. Жанибеков, А. Ульмясова,
А. Машрабов, Г. Досов, Т. Рустамов)**

жетектеген Мурзакулов Курбанали Ергашевич болгон. Бул жакка окуу жайы ачылганда окуу корпустары толук капиталдык ремонттон өтө турган начар абалда болгон. Себеби «Ное» фирмасы жоюлуп, өзүнүн станокторуну алып кеткенде имараттын ичи жараксыз, кароосуз абалда калган.

1996-жылы Сүлүктү шаарында жогорку окуу жайынын түптөлүшү менен Машрабов Абдималик Амирович ОшМУнун окуу-консультативдик

пунктунун башчысы болуп дайындалды. Дайындалган күндөн баштап шаар жетекчилери менен кеңешип, мурдагы эски имарат оңдоо-түзөөдөн өткөрүп, окуу жайына керектүү жабдыктар менен камсыздап жана Ош шаарынан, коңшулаш Тажик республикасынан илимий даражалуу, аймагыбыздан чыккан тажрыйбалуу кадрларды чакыра баштады. Негизги демилгечилер окуу-консультативдик пунктунун директору Машрабов Абдималик Амирович, усулчусу Досов Галмурат Кадырович, иш казагаздарын жөнгө салуучу Ульмясова Ася Юсуповна, кабинет башчысы Мансурова Тамара Бакировна, чарба башчысы Рустамов Темирбек Амираевич, ага окутуучу Жанибеков Абдуманнан Жанибекович азыркы Сүлүктү гумнитардык-экономикалык институтунун биринчи уюштуруучулары болуп саналат.

Окуу жайдын ачылышы менен Сүлүктү, Лейлек, Баткен райондорунан, коңшулаш Тажикстан, Өзбекстан жана Казакстандан билимге суусаган жаштар келип билим ала баштады. Ошол жылдары шаардагы ички миграция күч алып, көпчүлүк орус, татар ж.б. улутундагы элдердин шаарыбыздан көчүп кетиши жана жаштардын борборду жана Орусия мамлекетине карай бет алышы күчөп турган. Натыйжада шаардагы көпчүлүк үйлөр бош калып, арзан баада сатыла баштаган. Шаардагы элдин көпчүлүгү көмүр кениде иштөө менен жан баккан. Шаар социалдык жана экономикалык жактан кризиске учураган. Ушундай татаал кырдаалда шаарга Ош мамлекеттик университетинин филиалынын ачылышы шаарды кайрадан жандандыруунун себепчиси болгон. Окуу жайдын ачылышы менен региондогу жаштар Сүлүктү шаарына билим алуу үчүн агылып келе баштаган.

1996-жылы 31-майда Сүлүктү шаарынын, Лейлек районунун коомчулугу жана коңшулаш Тажикстан, Өзбекстан жана Казакстан республикаларынын өкүлдөрүнүн катышуусунда Ош мамлекеттик университетинин окуу-консультативдик пунктунун ачылуу аземи болуп өттү. Аземде Сүлүктү шаардык мамлекеттик администрациясынын башчысы, аким Б.Т.Бараков, Ош мамлекеттик университетинин ректору, профессор Б.Ж. Бешимов, Ош технологиялык университетинин ректору, профессор Б.М.Мурзубраимов, шаардык ардагерлер кенешинин төрагасы Н.К. Кушматовдор

жана шаардын кадырлуу карыялары катышып өз каалоолорун айтышып, баталарын беришти. Ошол эле жылы педагогикалык адистиктерине абитуриенттер кабыл алынып, окуу жайга Сүлүктү, Лейлек, Баткен райондорунан, коңшулаш

Башкы окуу корпусу

Тажикстан, Өзбекстан, Казакстандан студенттер келип окуй баштаган.

Мына ошондон бери 20 жыл аралыгында институт тарабынан мамлекетибизге жана регионго 5 миңге жакын жогорку жана орто кесиптик квалификациялуу адистерди даярдап берди. Алар бүгүнкү

күндө мамлекетибиздин гүлдөп өнүгүшүнө зор салымдарын жер-жерлерде кошуп келе жатат.

Алгачкы студенттер

1997-жылы 584 студент кабыл алынып анын ичинен 45 студент күндүзгү бөлүмүнө тапшырышкан. Алгачкы күндүзгү бөлүмүнө кабыл алынган 45 студенттерди эки бөлүккө бөлүп, биринчи тобу тарых адистиги, экинчи тобу филология адистиги болгон. Филология адистигине окутуучу Абдисаитов Айдарали Тойчиевич, тарых адистигине окутуучу Жанибеков Абдуманнан Жанибековичтер куратор болуп дайындалган. Ошол студенттердин ичинен төмөнкүлөр окуу жайыбызды ийгиликтүү аякташты.

ФИЛОЛОГИЯ АДСТИГИНИН СТУДЕНТТЕРИ

1. Абдимомунова Айнагул	8. Исакова Мавлюда
2. Ажибаева Рахат	9. Исмаилов Каныбек
3. Айтбаева Зуура	10. Исраилова Гүлкыз
4. Алиханов Акылбек	11. Кадыров Замирбек
5. Абдуллаева Гүлжан	12. Маматова Гулчехра
6. Боронбаева Айнагул	13. Полотова Курбангул
7. Дастан кызы Зуура	14. Эркебаев Асан

Филология адистигин студенттери куратору А. Абдисаитов менен.

ТАРЫХ АДИСТИГИН СТУДЕНТТЕРИ:

1. Акматов Жамил	8. Кожошов Ашим
2. Абдыкадыров Жакып	9. Калмурзаев Темирбай
3. Джайинкулов Таабалды	10. Меликулов Умарали
4. Дуйшеев Эмил	11. Урманова Гулчехра
5. Жумаев Ырыс	12. Усаров Сабыр
6. Касымов Нургазы	13. Эшалиева Акбермет
7. Канназарова Бурулай	

Тарых адистигинин студенттери куратору А. Жанибеков менен

Бул бүтүрүүчүлөрдүн көпчүлүгү бүгүнкү күндө турмушта өз ордун таап регионубуздун социалдык-экономикалык жактан өнүгүшүнө өз салымдарын кошуп келет. Айта кетсек филология адистиги боюнча:

1. Алиханов Акыл – БатМУнун башкы эсепчиси;

2. Боронбаева Айгүл – БатМУнун гуманитардык-экономикалык институтунун кыргыз тили жана адабияты окутуучусу;

3. Ажибаева Рахат – Кызыл-Кыя шаарындагы ички иштер бөлүмүндө ыкчам кырдаалды анализдөө тобунун инспектору. Милициянын майору.

4. Абдилазизова Орозгүл – Ош шаарында балдар бакчасында усулчу;

5. Дастанбек кызы Зуура – Бишкек шаарында Камышановка орто мектебинин уюштуруучусу;

6. Абдуллаева Гүлжан – Кыргызстандын 40 жылдыгы орто мектебинде кыргыз тили жана адабияты мугалими;

7. Полотова Курбангүл – Сары – Дөбө орто мектебинин кыргыз тили жана адабияты мугалими.

Тарых адистиги боюнча:

1. Кожошов Ашим – Айбике айылдык кеңешинин кызматкери;

2. Канназарова Бурулай Усөнбаевна – БатМУнун гуманитардык-экономикалык институтунун окуу-усулдук бөлүмүнүн жетектөөчү адиси;

3. Дуйшеев Эмил – БатМУнун окутуучусу

4. Урманова Гүлчехра – Кыргызстандын 60 жылдыгы орто мектебинин тарых мугалими;

5. Усаров Сабыржан – Сүлүктү шаардык тарыхый музейинин кызматкери;

6. Меликулов Умарали – Баткен районундагы Кызыл-Бел айылында Курсанали Турмаматов орто мектебинин тарых мугалими.

Жаныдан ачылган окуу жайында 22 окутуучу эмгектенип, негизинен Ош мамлекеттик университетинин белгилүү окумуштуулары, тажрыйбалуу профессор-окутуучулары чакырылган. Алардын илимий мектебинин жогорку сапаттагы адистерди даярдоодогу эмгеги чоң. Окуу жайга алыстан келген окутуучулар жана студенттер үчүн акимчилик тарабынан шаардын ортосунан көп кабаттуу үйдөн квартиралар берилген.

КР эмгек сиңирген мугалими Ы.С. Эралиев

1998-жылы 30-майда Ош мамлекеттик университетинин ректору, профессор Б.М.Мурзубраимовдун №190 буйругунун негизинде окуу-консультативдик пункту Ош мамлекеттик университетинин Сүлүктүдөгү филиалы болуп кайра түзүлгөн².

1999-жылдын 16-18-августунда окуу жайда «XXI кылымдын кадрларын даярдоодогу актуалдуу проблемалар» аттуу эл аралык илимий-практикалык конференция болот. Конференцияга өзүбүздүн региондон, Бишкек, Ош ж.б. дубандардан, коншулаш Тажикстан, Өзбекстан, Казакстандан коноктор чакырылып жогорку деңгээлде уюштурулуп өткөрүлөт. Конференциянын материалдары окуу жай тарабынан жыйнак болуп басмадан чыгарылат.

1999-жылдын 13-октябрында Президенттин жарлыгы менен Баткен областы түзүлүп жаш Баткен областын социалдык-экономикалык жана маданий жактан өнүктүрүү максатында жогорку квалификациялуу адистерге жана илимий кадрларга болгон талабы күчөп тургандыктан КР Президентинин №190 25-июль 2000-жылындагы жарлыгынын негизинде Ош мамлекеттик жана Ош технологиялык университеттеринин Кызыл-Кыядагы, Сүлүктүдөгү филиалдары, Ош педагогикалык колледжинин Сүлүктүдөгү филиалы бириктирилип Баткен мамлекеттик университети түзүлөт.

² Материалы региональной научно-практической конференции, посвященной 2200-летию Кыргызской государственности и 70-летию профессора Б. Толбаева, Б., 2003

Директордун алдындагы кеңешме

Баткен мамлекеттик университетинин Окумуштуулар кеңешинин 2001-жылдын 11-январдагы чечиминин негизинде БатМУнун Сүлүктүдөгү филиалы Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институту (СГЭИ) болуп өзгөртүлүп, өзүнүн юридикалык статусуна ээ болот. БатМУнун структурасы катары АЛ №223 номерлүү лицензиясынын, КР мамлекеттик билим берүү стандарты боюнча контракттык жана бюджеттик негизде адистиктерди күндүзгү жана сырттан окуу бөлүмдөрүндө даярдай баштайт. 2001-жылдын сентябрь айында БатМУнун өзүнүн аспирантура бөлүмү ачылат³.

Ошол мезгилде институтта 2200 студент билим алып, анын ичинен 500 студент күндүзгү бөлүмүндө билим алган. Студенттерге билим берүүдө 3 илимдин доктору, 22 илимдин кандидаттары, 2 КР эмгек сиңирген мугалимдери, 20 ага окутуучу жана окутуучулар эмгектенген.

П.и.к., доцент Абдуллаев Р.М. лекция учурунда

³ Материалы региональной научно-практической конференции, 3-4 беттер, Бишкек 2003

Негизги максат татыктуу билим берүү

Факультеттердин ачылышы

Институтта адистиктер көбөйө баштагандыгына байланыштуу жаңы факультеттер ачыла баштайт. Атап айтсак: 2001-жылы институтта төрт «Тарых-юридика», «Филология», «Экономика жана жаңы информациялык технологиялары», «Табият таануу жана педагогика» факультеттери ачылган. 1998-1999-окуу жылдары түзүлгөн «Табият таануу жана педагогика» факультетинин курамынан «Экономика жана жаңы информациялык технологиялары» факультети 2001-жылы бөлүнүп чыгат. Факультеттердин ишмердүүлүгү институттун уставы менен жөнгө салына баштайт. Факультеттерге тажрыйбалуу окутуучулар кабыл алынып «Тарых-юридика» факультетинде 1 тарых илиминин доктору, профессор, 3 тарых илиминин кандидаты, 4 ага окутуучу, 2 КР эмгек сиңирген мугалимдери, эл агартуунун мыктылары, 10 окутуучу, «Табият таануу жана педагогика» факультетинде 1 профессор, 7 илимдин кандидаты, доценттери, 10 ага окутуучу, 7 окутуучу иштей баштайт.

«Филология» факультети: кыргыз тили жана адабияты, орус тили жана адабияты, өзбек тили жана адабияты, англис тили, **«Тарых-юридика» факультети:** тарых мугалими, юриспруденция, мамлекеттик жана муниципалдык башкаруу, бажы кызматы, социалдык иш, **«Табият таануу жана педагогика» факультети:** математика, математика жана информатика, биология, биология кошумча химия,

Ага окутуучу Садыков М.Ш. лекция учурунда

химия, география, педагогика жана башталгыч билим берүү усулу, колдонмо математика жана информатика, **«Экономика жана жаңы информациялык технологиялары» факультети:** экономикадагы математикалык методдор, бухгалтердик эсеп, анализ жана аудит, финансы жана кредит, ишканалардагы менеджмент, салык жана салык салуу, колдонмо математика жана информатика боюнча адистерди күндүзгү жана сырткы бөлүмдөрү боюнча даярдай баштаган⁴. Сүлүктү шаарынын акимчилиги жана институттун жетекчилиги тарабынан камкордук иретинде «Табият таануу жана педагогика» жана «Экономика жана жаңы информациялык технологиялар» факультеттерине Кош-Булак айылынан имарат бөлүнүп берилет. Окуу корпусунун ачылуу аземине областтын губернатору М. М. Айбалаев, шаарыбыздын акими А.К. Каримов жана башка жетекчилер катышат.

Институт тарабынан жакшы окуган студенттерге аталык камкордук катары окуунун мыктыларына, олимпиаданын жеңүүчүлөрүнө, коомдук иштерге активдүү катышуучуларына жана үй-бүлөлүк шарты начар студенттерге окуу төлөмдөрүнөн 100, 75, 50% га чейин жеңилдиктер берилген. Жакшы окуган студенттер президенттик стипендияга көрсөтүлгөн

Филология факультетинин кеңешмеси

жана алыстан келген студенттерге жатаканалар берилген.

Студенттердин билиминин сапатын көтөрүү максатында «Жаш математик», «Эколог» кружоктору түзүлүп, студенттердин өз алдынча иштөөсүнө көңүл бурула баштаган.

Ар бир жылдын 15-март «Студенттик олимпиада күнү» деп белгиленип жылда ушул күнү предметтер жана адистиктер боюнча олимпиада институттун структурасында өткөрүлө баштаган.

⁴ Курбаналиев Б.К., Баткен мамлекеттик университети, Б., 2004

Институттун студенттери окуу иштеринен сырткары факультет, институт жана шаардык, аймактык деңгээлде маданий кечелерге, КВНдерге жана кароо-сынактарга, спорттук мелдештерге да катышып байгелүү орундарга ээ болуп келишкен.

Аталган кечелерди алып баруу үчүн «Жаштар уюму» негизделип студенттердин «Элита XXI кылым» клубу түзүлгөн.

Жаштар клубу музыкалык аппараттар жана керектүү жабдуулар менен камсыз боло баштаган. 2004-жылы БатМУнун Сүлүктүдөгү техникалык окуу

**Т.и.к., доцент К.Е. Мурзакулов
«Жол коопсуздугун уюштуруу»
адистигинин студенттерине сабак
учурунда**

жайы Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтуна кошулат да институтта «Инженердик-техникалык» факультети түзүлөт.

Факультеттин декандыгына экономист окутуучу Абдираимова Гүлбүбү Кыдыровна дайындалат. Бул окуу жайдын институтка кошулушу менен анын материалдык-техникалык базасы күндөн-күнгө жакшыра баштаган. «Жол коопсуздугун уюштуруу», «Электрдик камсыздандыруу» адистиктери боюнча стенддер, моделдер, макеттер жана илимий лабораториялар түзүлгөн.

2006-жылдын май айында институт өзүнүн 10 жылдык мааракесин белгилеп өткөрдү. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институту Кыргызстандын түштүк-батыш аймагындагы алдыңкы билимдин, илимдин жана маданияттын очогу болуп калган. Окуу жайыбыздын 10 жылдык мааракесине Кыргызстандын бир канча дубандарынан, чет жактан Тажикстан, Өзбекстан, Россия мамлекеттеринен коноктор чакырылган. Тагыраак айтканда Бишкек шаарынан 35, Жалал-Абад областынан 14, Ош

областынан 33, Тажикстандын Тажик (ТГУ), Худжанд мамлекеттик университеттеринен (ХГУ) 24, Өзбекстан жана Россия мамлекеттеринен 5, БатМУнун структурасынан 12 илимдин кандидаттары жана профессорлору, Сүлүктү шаарынан, Лейлек районуна кадырлуу коноктор чакырылган⁵. БатМУ СГЭИнин 10 жылдык мааракесине арналган «Кыргызстандын түштүк-батыш регионунда илимий-изилдөөлөрдүн абалы жана келечеги» аттуу илимий-теориялык конференция өткөрүлүп, БатМУнун структуралары менен кошо Кыргызстандын, Тажикстан, Өзбекстан, Россия ж.б. мамлекеттердин алдыңкы жогорку окуу жайларынан конференциянын бардык секцияларына докладдар келип түшкөн. Конференцияда маанилүү илимий проблемаларды чечүүнүн багыттарын көрсөткөн докладдарды х.и.д., профессор, КР УИАнын академиги Мурзубраимов Б. М., Жогорку Кеңештин депутаты, п.и.к., профессор, АУЦАнын вице-президенти Бешимов Б.Ж., т.и.д., профессор, БатМУнун ректору Тайиров М.М. жана башкалар баяндама жасаган. Конференциянын катышуучулары Кыргызстандын түштүк-батыш регионунда илимий-изилдөөлөрдү өркүндөтүүнү, илимдин багыттары: этнопедагогика, фольклор, флора, фауна, дары-дармектер, жергиликтүү сырьё материалдарды иштетүүнүн технологиялары, региондун тарыхы, археологиясы, айыл чарба продуктыларын кайра иштетүү, фундаменталдык жана прикладдык изилдөөлөрдүн келечектерин баса белгилешкен.

Ошол мезгилде окуу жайдын аянты 13874,4 кв.м. жеткен 8 окуу корпусунан, 59 аудиториядан, 4 китепкана, 6 окуу залы, жалпы 1 млн. 636 миң 222 сомдук 47045 миң даана китеп, спортзал, стадион, тарыхый аймак таануу музейи, «Элита» студенттик клубу, жатакана, окуу-эксперименталдык палигону, медициналык пункту, ашкана жана башкалар менен камсыздалган. Студенттерге билим берүүдө жаңы маалымат технологиялары борбору иш алып барып, окуу жайда 100 Pentium үлгүсүндөгү компьютер, 4 компьютердик класс жана Интернетке туташтырылган мультимедиялык класстар менен жабдылган. Окуу

⁵ БатМУ СГЭИнин 10 жылдык мааракесине даядалган архивдик материалдары, 1996-жыл

жайда локалдык сеть түзүлүп, 30га жакын компьютерди байланыштырып турган. Аудиториялык сабактарда окутуучулар жана студенттер тарабынан электрондук окуу китептери, видеофильмдер, электрондук микроскоп ж.б. техникалык каражаттарды колдоно баштаган. Окуу жайдын китепканасында жаңылануу жүрүп, фонддору кеңейип, компьютердик бөлүмү иш алып барган. Мында китептердин электрондук каталогдору, окумуштуулардын эмгектери, диссертациялар, авторефераттар, чет элдик адабияттар ж.б. боюнча иш алып барылган. Интернет аркылуу электрондук китепканаларга да кирүүгө мүмкүнчүлүк түзүлгөн.

Институтта 17 адистик боюнча 2541 студент билим алган. Анын ичинен 797 студент күндүзгү бөлүмүндө, 1744 студент сырткы бөлүмүндө окуган. Студенттерге билим берүүдө 90 профессор-окутуучулар курамынан 2 илимдин доктору, 1 илимдин кандидаты, профессор, 17 илимдин кандидаттары, 21 ага окутуучулар жана 50 окутуучулар эмгектенишкен⁶. Окуу жайда «Экономика жана жаңы маалымат технологиялары», «Гуманитардык-педагогикалык», «Инженердик-техникалык» жана «Филология» факультеттери иш алып барган. Ошол мезгилде окуу жайга болгон талап күчөп тургандыктан окууга тапшырган абитуриенттерге 1 орунга 3 студент, кээ бир адистиктерге 5 студенттен туура келген. Окууга жаңыдан тапшыргандардын арасынан 20 медалист, ошондой эле орто окуу жайын кызыл диплом менен аяктаган абитуриенттердин саны өскөн. Окуу жай негизделгенден баштап 10 жылдыкка чейин 1681 жогорку билимдүү адистерди даярдап чыгарган⁷.

БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун профессордук-окутуучулары студенттерге сапаттуу билим жана тарбия берүүсүнүн натыйжасында Кыргыз Республикасынын Президенттери тарабынан окуудагы өзгөчө ийгиликтери, студенттик илимий жана коомдук жигердүү иши үчүн «XXI кылымдын кадрлары» билим берүү программасынын «Үмүт» Президенттик стипендиясына төмөнкү 14 студенттин татыктуу болушу бизди кубандырбай койбойт.

⁶ БатМУ СГЭИнин 10 жылдык мааракесине жыйналган архивдик материалдары, 1996-жыл

⁷ Материалы региональной научной-практической конференции, посвященные 10 летию СГЭИ, В., 2006

№	Аты-жөнү	Адистиги	Алган жылы
1	Шадиева Шарапат	Экономикадагы инфор. системалар	2001-жыл
2	Усаров Сабыр	Тарых	2002-жыл
3	Муртазалиева Н	Англис тили	2002-жыл
4	Абдиева Гулмира	Математика	2003-жыл
5	Шадиева Дамира	Экономикадагы информ. системалар	2003-жыл
6	Мадаминов Аскарбек	Финансы жана кредит	2004-жыл
7	Абдулатипова Наргиза	Колдонмо математика жана информатика	2004-жыл
8	Абдуазимова Мактуба	Өзбек тили жана адабияты	2004-жыл
9	Артыкова Шахсонам	Колдонмо математика жана информатика	2005-жыл
10	Мажитов Үмүт	Тарых	2009-жыл
11	Саидова Самара	Англис тили	2009-жыл
12	Эралиев Улукбек	Тарых	2010-жыл
13	Мажитова Элнура	Англис тили	2014-жыл
14	Абалбаева Уулман	Англис тили	2016-жыл

Шадиева Шарапат

Усаров Сабырбек

Абдиева Гулмира

**Мадаминов
Аскарбек**

**Абдилатипова
Наргиза**

**Артыкова
Шахсанам**

Мажитов Үмүт

Сайдова Самара

Эралиев Улукбек

Мажитова Элнура

Абалбаева Уулман

Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлигинин 2008-жылдын 13-майындагы №399 лицензиясынын жана БатМУ СГЭИнин Окумуштуулар Кеңешинин чечиминин, институттун директорунун 2008-жылдын 3-октябрындагы №131 буйругунун негизинде институттун курамында кесиптик орто билим берүү борбору ачылып, анын жетекчилигине Шадиев Мустапакул Ибрагимович, усулчусу Полотова Айша Полотовна дайындалат. Алгач 2 адистик боюнча кесип ээлери даярдала баштаган.

Алар: Компьютер түйүндөрүн жана эсептөө техникасын техникалык тейлөө, аунааларды техникалык тейлөө жана түзөтүү. Бүгүнкү күндө орто кесиптик билим берүү бөлүмүндө 500дөн ашык студент 8 адистик боюнча даярдалып, студенттерге билим берүүдө 1 илимдин кандидаты, 24 окутуучу эмгектенет.

2011-жылы КР Илимдер академиясы тарабынан уюштурулган Республика боюнча ЖОЖдор арасында өткөрүлгөн инновациялуу көргөзмөгө БатМунун гуманитардык-экономикалык институтунан электрдик камсыздандыруу боюнча кыймылдуу (действующий) макет алынып барылып байгелүү 1-орунга ээ болуп, Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлигинин ардак грамотасын алып келишет. Макетте электр тогун күндөн, шамалдан, суудан алуунун жолдору көрсөтүлгөн. Макеттин идеясы институттун ага окутуучу Мамадалиев Ильяш Халматович тарабынан жаратылып, лаборант Низамуддинов Ильгиз Салимгариевич жана студенттер менен биргеликте жасалган.

БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институту Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлигинин коллегиясынын 2015-жылдын 8-июлундагы №944/1 буйругунун негизинде №SD15000383 сертификатына ээ жана 10 адистикке жогорку кесиптик билим берүүгө жана квалификация ыйгарууга укук алган. Бүгүнкү күндө 10 адистик боюнча кесип ээлери даярдалып келет.

Орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн окуу корпусу

Бакалавр жогорку кесиптик билим берүү программасы боюнча Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлигинин коллегиясынын 2015-жылдын 8-июлундагы №944/1 буйругунун негизинде №SF150000220 сертификатынын негизинде 7 багыт боюнча, институтта окуу процесси жүргүзүлүп жатат.

Орто кесиптик билим берүү бөлүмү Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлигинин коллегиясынын 2015-жылдын 30-апрелиндеги №440/1 буйругунун негизинде №SC150000252 сертификатына ээ болуп бүгүнкү күндө 8 адистик боюнча кесип ээлери даярдалып келет.

Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институту өзүнүн билим берүү ишкердигин КР Конституциясынын, Билим берүү мыйзамынын, ЖОЖнын жобосунун негизинде жана билим берүү жана илим министрлигинин башка нормативдик актылары жана инструкциясынын негизинде жүргүзүп келет.

Азыркы учурда институттун структурасын

**Мамадалиев И., Низамудинов И.
Электрдик касыздандыруу
лабораториясында**

педагогика жана экономика факультети, сырткы жана аралыктан окутуу бөлүмү, филологиялык билим берүү, педагогикалык билим берүү, экономика жана техникалык билим берүү кафедралары жана институттун алдында түзүлгөн орто кесиптик билим берүү бөлүмү түзөт. Окуу жайда 1500дөн ашуун студент, күндүзгү жана сырттан окуу бөлүмдөрүндө кыргыз жана орус тилдеринде, англис тили адистигинде англис тилинде билим алып жатышат. Студенттерге билим берүүдө медицина илимдеринин доктору, профессор Тухтаев Турсунбай Махмудович, филология илимдеринин доктору, профессор Бердалиев Абдубали Бердалиевич, филология илимдеринин кандидаты, доцент Машрабов Абдималик Амирович, техника илимдеринин кандидаты, доцент Мурзакулов Курбанали Ергашович, тарых илимдеринин кандидаты, доцент Курбанов Абдукайым Давлятович, филология илимдеринин кандидаты, доцент Хидирова Чолпонай Хабибуллаевна, педагогика илимдеринин кандидаты, доцент Абдуллаев Рузимурод Мамажанович, физика-математика илимдеринин кандидаты Толубаев Жоро Осмонович жана «КР билим берүүсүнүн эмгек синирген мугалимдери» Эралиев Ысмайыл Сарыбаевич жана Жаныбеков Абдуманнан Жанибекович, ага окутуучулар Тагаев Мурзамурат Тагаевич, Байгесеков Абдибаит Мажитович, Садыков Мухамед Шералиевич, Жолдошова Зайнаб Ганиевна, Сейдалиев Мурзабек Джумагулович, Дусалиева Гулмира Шергалиевна, Салиева Замира Шеркозуевна, окутуучулар Эржигитова Шааргуль Жамалидиновна, Камбарова Айша Кадыровна, Расулова Замира Акматовна, Абдиева Айша Мухаматкуловна, Канназарова Бурулай Усөнбаевна, Мадмуратова Замира Гүлбаевна, Дооранов Нурмухаммед Абдуманнаевич, Худайназарова Феруза Икрамовна, Ботобекова Дамира Усмановна, Авязова Айгүл Мусаевна, орто кесиптик билим берүү бөлүмүнөн Шадиев Мустапакул Ибрагимович, Полотова Айша Полотовна, Муратов Садыркул Муратович, Мамадалиев Иляш Халматович, Мавлянова Канымай Мавляновна, Сейтмуратова Асалбүбү Жолдошбаевна Шерова Атиргүл Каарбаевна ж.б. эмгектерин белгилеп кетүүгө болот.

Жыл башында Өкмөттүн жана Билим берүү министрлигинин талабына ылайык Баткен мамлекеттик университетинде оптималдаштыруу процесси жүрдү. Өз алдынча юридикалык

жак катары иштеп келген Кызыл-Кыя технология, экономика жана укук, Кызыл-Кыя гуманитардык-педагогикалык жана Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институту КР Өкмөтүнүн токтомунун, КР билим берүү жана илим министрлигинин 2015-жылдын 19-мартындагы №276/1 «Жогорку окуу жайларынын обочолонгон түзүмдүк бөлүмдөрү жөнүндө» буйругу, КР жогорку кесиптик билим берүүчү уюмдары жөнүндө Жобого, БатМУнун Окумуштуулар Кеңешинин 2015-жылдын 21-октябрындагы №1, 2016-жылдын 19-январындагы №2 протоколдорунун чечимдерине ылайык жана БатМУнун ректорунун 2016-жылдын 19-февраль айындагы № 01-04/4буйругунун негизинде жогоруда аталган окуу жайлардын базасында юридикалык тарап статусу жок түзүмдүк бөлүмдөр түзүлөт. Окуу жай БатМУнун Гуманитардык-экономикалык институту деп аталып, бүгүнкү күндө Тороев Ырысбек Турдубекович жетектеп келет.

Баткен мамлекеттик университети акыркы жылдары өсүп өнүгүүнүн жолунда. Улуу Британиянын атактуу

БатМУнун ректору Зулпуев А.М. Сократ комитети тарабынан ыйгарылган сыйлыкты алуу учурунда. 2016-ж.

Оксфорд университети тарабынан түзүлгөн Эл аралык Сократ комитети тарабынан БатМУнун инновациялык технологияларды колдонуу менен башкаруу системасын өркүндөтүүдөгү өзгөчө эмгеги үчүн БатМУнун ректору Абдивап Момунович Зулпуев «**Мыкты топ менеджер**» деген наам алып, окуу жайыбыз дүйнө боюнча мыкты 16 жогорку окуу жайларынын бири деп таанылды. Ага удаа эле дүйнөлүк деңгээлде беш жыл бою өздөрүн жарнамалоого лицензия алды.

БатМУнун башкы мекемесине жаңы, заманбап, бардык шарты бар окуу комплексинин долбоору даяр болуп 3000ден 6000ге чейин студент билим ала турган, ашкана, жайкы, кышкы спорт комплекстери менен 1 млрд. сомго жакын ири көлөмдөгү окуу корпусу куруулунун алдында турат.

Учуруда окуу жайда билим берүү жаңы технологиялар негизинде жүргүзүлүп Европалык Болон процессинин стандарттарына ыңгайлаштырылган. Болон декларациясы жана акыркы мезгилдердеги билим берүү багытындагы түрдүү кабыл алынган документтердин негизинде **бирдиктүү билим берүү мейкиндигин түзүү** талабы коюлуп жатат.

Азыркы мезгилде билим берүү системасында окутуучулардын кесиптик сапатын баалоодогу жана билим берүүнүн мазмунунан билим берүүнүн сапатына багытталып, кардиналдуу өзгөрүүлөр жүрүп жатат. Буларын негизинде, 2016-жылы 21-майда Ош мамлекеттик университетинин ректору, профессор Каныбек Абдуваситович Исаковдун демилгеси менен Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин жогорку окуу жайларынын бирдиктүү арыздарынын негизинде жакынкы кездерде Болон процессинин принциптерин ишке ашыруу ишмердүүлүктөрүн координациялоо жана ички мобилдүүлүктү ишке ашыруу максатында **жети дубандын жети жогорку окуу жайларынын ректорлору** тарабынан салтанаттуу жыйында кабыл алынган **Ош Декларациясына** кол коюулар болуп өтү. Ички мобилдүүлүктү ишке ашыруу максатында ушул күндө Баткен мамлекеттик университетинин Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун студенттери **бул окуу жайларында** жакындан билим алышууда.

Студенттерибиз Кыргызстандын түштүк-батыш регионундагы ЖОЖдор арасында өткөрүлгөн илимий конференцияларда, предметтер жана адистиктер боюнча олимпиадаларда, маданий иш чараларда, спорттук мелдештерде байгелүү орундарды ээлеп келишет. Студенттердин бош убактысын максатуу пайдалануу үчүн окуу жайда КВН, теле дебат, мындан сырткары тогуз коргоол, волейбол, баскетбол, теннис, эркин күрөш, жеңил атлетика, шахмат жана башка секцияларда машыгуулар жүргүзүлүп, көп мелдештер өткөрүлүп турат.

Мындан сырткары окуу жайда студенттердин өзүн-өзү башкаруу органы болуп студенттик кеңеш иш алып барат. Окуу жайда мыкты окуган, коомдук иштерге активдүү катышкан студенттер курамы түрдүү маданий иштерге катышып, жеке демилгелүү аракеттер менен маданий массалык иш чараларды, кайрымдуулук иштерин жасап, оюн-зоок кечелерин уюштуруп турушат.

ОКУУ ЖАЙДЫН СТРУКТУРАЛАРЫ

Биз менен ийгилик алыс эмес

Толубаев Жоро Осмонович
*Директордун окуу, тарбия жана
илимий-иштери боюнча орун басары*

Республикабызда билим берүүнү реформалоо боюнча бир топ алгылыктуу иштер жүргүзүлүүдө. Атап айтсак, 1996-жыл «Билим» жылы деп жарыяланды. Президентибиз А. Акаевдин демилгеси менен жана түздөн-түз колдоосу менен кабыл алынган «XXIкылымдын кадрлары, «Билим», «Аракет», Билим берүүнүн улуттук программасы, Билим берүү министрлиги тарабынан даярдалган окутуунун жана мамлекеттик стандарттары жана окуу программалары иштелип чыкты.

Адистердин, демек жогорку билим берүү системасынын, сандык жакка эмес, сапатка терең кете турган өнүгүү жолу акыры келип алардын билимине жана азыркы замандын талабына жооп бере ала турган жогорку деңгээлдеги илимий иш билгилигине келип такалат. Азыркы кезде улуу жолдун учугун улап, илим-билимдин сапатын заманга жараша жаңы деңгээлге көтөрүү азыркы муундун милдети. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институту дагы Кыргыз Республикасынын илимине, билим берүүсүнө, маданиятына өз салымын кошуу үчүн болгон мүмкүнчүлүктөрүн пайдаланып иш алып барууда. Ушул кезде институт заманбап илимий-педагогикалык жана методологиялык программаларды, концепцияларды, окуу китептерин даярдоо боюнча, педагогика илимдеринин стратегиялык багытында

иш алып баруучу, илимий-педагогикалык экспертиза жүргүзүү, чет жерлердеги педагогикалык борборлор менен иш алып баруунун үстүндө иштеп жатат. Азыркы кезде институттун структурасы 1 педагогика жана экономика факультети, сырткы жана арлыктан окутуу бөлүмү, орто кесиптик билим берүү бөлүмүнөн турат. Структуралык окуу бөлүмдөрүндө педагогикалык, экономикалык, техникалык багытта 10 адистик боюнча Кыргызстандык гана эмес, чет элдик студенттерге дагы кесиптик билим берүүдө. Окуу жайыбыз замандын талабына ылайык институттун өнүгүү концепциясында жана укуктук-нормативдик документтеринде жаңы инновациялык багыттагы принциптер жана методдор, билим берүүнүн идеологиясы, педагогикалык ишмердиктин жаңыланган парадигмасы орун алган. Биздин терең ишенимибизде ар бир окуу жай, ар бир педагог өткөн доордун тажырыйбасын жерибей жаңылантканда, традиция менен инновациянын синтездештиргенде гана алдыга жол ала алат. Кыргызстандагы педагогикалык эң жакшы деген салттарды улап жаңы билим берүү технологияларынын алкагында иш жүргүзүү – бул институтта окуган бардык студенттер үчүн фундаменталдык билим алууга, практикалык тажырыйба топтоого мүмкүндүк берүүчү шарт болуп эсептелет. Окуу жайыбызда илимий-педагогикалык жана техникалык потенциалды жогорулатуу, өнүктүрүү жана илим менен билим берүүнү өркүндөтүү – учурдун талабы. Ушундай максаттар менен окуу жайдагы илимий-изилдөө иштерин алдыга жылдыруу үчүн уюштурулган жакынкы жылдардагы илимий иш-чаралардын натыйжасы институттун окутуучуларынын жана окумуштууларынын илимий изилдөө иштеринин жыйынтыгында байкалууда.

БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун профессордук-окутуучулук жааматы, алдынкы студенттери бүгүнкү күндө окуу-усулдук, илим изилдөө багытында бир топ алгылыктуу иштерди жасап келүүдө. Андыктан 20 жылдык тарыхы бар окуу жайыбызда билим берүү тармагында 35-40 жылдан ашуун эмгектенген тажрыйбалуу устат эжей-агайларыбыздын эмгектерин улам жаштарыбызга үзгүлтүксүз жайылтып туруу, окуу жайыбызда салтка айланган. Айрыкча орто муундагы

кесиптештерибиз жана жаштарыбыз илим изилдөө иштер, сырткы байланыштар жана Эл аралык долбоорлор менен иштөөнү негизги максаттардан деп эсептейт. Бул багытта төмөндөгүдөй бир топ аткарылган иштерди баса белгилеп кетүүгө болот.

Окуу жайыбыздын илим-иликтөөчүлөрү тарабынан үзгүлтүксүз Кыргызстандын эле эмес Россия Федерациясынын, Казакстан, Тажикстан ж.б. өлкөлөрдөн илимий макалалары жарыкка чыгып турат.

Илимий-изилдөө иштерди жүргүзүүдө дүйнөлүк жана республикалык илимдин технологияларынын жетишкиндиктерине таянат. Кафедранын профессор-окутуучулары дайыма өз билимин өркүндөтүүнүн үстүндө иш алып барат. Кыргызстандын түштүк-батыш аймагындагы педагогикалык окуу жай катарында жыл сайын «Кыргызстандык түштүк-батыш аймагынын илимий – изилдөө иштеринин абалы жана өнүгүү перспективасы» аттуу илимий-теориялык конференциялар окуу жылынын ичинде өткөрүлүп келет.

Жогорку окуу жайлардын келечеги андагы эмгектенип жаткан профессордук окутуучулук курамдын илимий потенциалына байланыштуу экендиги баарыбызга маалым. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда да акыркы 3-4 жылдын ичинде окутуучулардын илимге болгон кызыгуусу артып, ага ыңгайлуу шарттар түзүлүп, бүгүнкү күндө өз жемишин берип жаткан учур.

Атап айтсак:

Кафедра мүчөсү Ж.О.Толубаев физика-математика илимдеринин доктору, КР УИА профессору Асанов Авыт агайдын илимий жетекчилиги астында 01.01.02. Дифференциалдык теңдемелер, динамикалык системалар жана оптималдуу башкаруу багыты боюнча «Ограниченность и квадратично суммируемость решений интегро-дифференциальных уравнений Вольтерра-Стилтьеса» аттуу темадагы кандидаттык диссертациясын 2016-жылдын 24-февраль күнү ийгиликтүү коргоду.

Институтунун төмөнкү аспиранттары жана илим изилдөөчүлөрү кандидаттык диссертацияны жактоонун алдында турат:

Табл. №1.

№	Аты-жөнү	Илимий темасынын аталышы	Жетекчиси
1	Байгесеков А.М.	О решениях двумерных интегральных уравнений Вольтерра-Стилтьеса первого рода»	Физика-математика илимдер. доктору, КР УИА профессору Асанов А.
2	Тороев Ы.Т.	Педагогикалык жогорку окуу жайларда болочок мектептин мугалимдерине маалымат-усулдук компетенцияларын калыптандыруу	Син Е.Е. педагогика илимдер. доктору профессор
3	Камбаров А.К	Организация руководства профессионального самовоспитания студентов в условиях университетского образования	педагогика илимдер. доктору, профессор Токсомбаев Р. Н.
4	Эржигитова Ш.Ж.	Функционально-ономорфологическое изучение терминов родства и свойства боковой линии женского пола в русском и киргизском языках	Филология илимдеринин кандидаты, доцент Машрабов А.А.
5	Камбарова А.К.	Таджикско-кыргызские литературные связи во второй половине XX века. (на примере творчества С. Айни и М. Турсун-заде)	Филология илиминин доктору, профессор Сайфуллаев А.С.
6	Абдиева А.М.	Кыргыздардын флораны таанып билүүсү, турмуш тиричиликте пайдалануусу (XIX к. аягы - XXк. башы). Баткен областынын материалдарында	Тарых илим. доктору, проф. Асанканов А.А.

№	Аты-жөнү	Илимий темасынын аталышы	Жетекчиси
7	Канназарова Б.У.	Согулук кыргыздар	Тарых илим. доктору, проф. Асанканов А.А
8	Матмуратова З.Г.	XIX кылымдагы элдик акындардын чыгармаларындагы этнопедагогикалык идеялар» (Түштүк аймагынын материалдары негизинде)	Педагогика илим. доктору, профессор Калдыбаева А.
9	Шерова А.К.	Манас эпосунун фоностатистикасы. (Ж. Мамайдын нускасы боюнча)	Садыков Т. филология илим. доктору, профессор
10	Дооранов Н.А.	Баткен областынын материалында жергиликтүү өзүн өзү башкаруу системасын реформалоого тарыхый анализ”	Тарых илимдеринин доктору, профессор Чотонов У.Ч.
11	Шадиев М.И.	Исследование и разработка ударных машин с электроприводом по схеме МПС С. Абдираимова с наибольшим основанием	Техника илим. доктору, профессор Абдираимов Э.С.
12	Жайнаков Р.М.	Структура изменения в национальной экономике КР в условиях рыночных отношений	Экономика илим. доктору, профессор Сарыбаев А.С.

Мындан сырткары окуу жайдагы бардык структуралардын материалдык-техникалык базасын чыңдоо, студенттерге терең билим, татыктуу тарбия берүү максатында алгылыктуу иштерди жүргүзүп келет. БатМУ СГЭИнин студенттери республикалык деңгээлде өткөрүлгөн илимий-теориялык конференцияларга барып баяндамалары менен катышып келе жатат.

Бүгүнкү күндө окуу жайыбызда 2 илимдин доктору, 10 илимдин кандидаттары, 12ден ашуун илим изилдөөчүлөр жана аспиранттар эмгектенип жатышат.

Окуу жайда 20 жыл аралыгында кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү коргогон окутуучулар:

1. Машрабов А.А. – филология илимдеринин кандидаты, доцент;
2. Хамракулов Ф. – филология илимдеринин кандидаты, доцент;
3. Абдуллаев Р.М. – педагогика илимдеринин кандидаты, доцент;
4. Очилов А. – физика-математика илимдеринин кандидаты, доцент;
5. Турсунов Б. – тарых илимдеринин кандидаты, доцент;
6. Нишонов Б. – филология илимдеринин кандидаты, доцент;
7. Мусурманова Г.С. – филология илимдеринин кандидаты, доцент;
8. Мурзакулов К.Е. – техника илимдеринин кандидаты, доцент;
9. Хидирова Ч.Х. – филология илимдеринин кандидаты, доцент;
10. Толубаев Ж.О. – физика-математика илимдеринин кандидаты, доцент.

Табл. №2

**БатМУ СГЭИнин профессордук-окутуучулар курамынын
2015-2016-окуу жылы үчүн стажировка, илимий жана
чыгармачылык иш сапарларга жөнөтүүнүн графиги**

№	Ф.А.А.	Кафедрасы	Ээлеген кызмат орду	Илимий командировка	Стажировка
1	Толубаев Ж.О.	ЭТББ	ф-м.и.к.	Бишкек, Ноябрь, 2015 Февраль, 2016	
2	Байгесеков А.М.	ЭТББ	окутуучу	Бишкек, Январь, 2016	
3	Камбаров А.К.	ЭТБББ	окутуучу	Бишкек, Январь, 2016	
4	Элмуратов Ш.З.	ЭТБББ	окутуучу		Кызыл - Кыя, Март, 2016
5	Хидирова Ч.Х.	ФББ	ф.и.к., доцент		Бишкек, Январь, 2016
6	Камбарова А.К.	ФББ	ага окутуучу	Душанбе, Октябрь, 2015 Март, 2016	
7	Жолдошева З.Г.	ФББ	ага окутуучу		Ходжент, Февраль, 2016

№	Ф.А.А.	Кафедрасы	Ээлеген кызмат орду	Илимий командировка	Стажировка
8	Канназарова Б.	ПББ	окутуучу		Ходжент, Ноябрь, 2016
9	Дооронов Н.А.	ПББ	окутуучу	Бишкек, Февраль, 2016	
10	Мадмуратова З.Г.	ПББ	окутуучу	Бишкек, Март, 2016	
11	Абдиева А.М.	ПББ	окутуучу	Ош, Апрель, 2016	
12	Миталип у Азамат	ПББ	окутуучу		Бишкек, Апрель, 2016
13	Шадиев М.И.	ОКБББ	окутуучу	Бишкек, Декабрь, 2015	
14	Алиев А.К.	ОКБББ	окутуучу		Кызыл - Кыя, Апрель, 2016
15	Дехканов У.А.	ОКБББ	окутуучу	Бишкек, Январь, 2016	

Тажрыйба, сапат, ийгилик

Тороев Ырысбек Турдубекович
Окуу-усулдук бөлүмүнүн башчысы

Институтта күндүзгү жана сырткы бөлүмдөрүндө окуу процесси мамлекеттик стандарттын негизинде түзүлгөн окуу пландарынын, семестрдик пландары боюнча жүргүзүлөт.

Окуу-усулдук бөлүмү төмөнкү кызматтарды аткарат:

- Факультеттерде окуу планынын аткарылышы жана кафедралардын окуу жүктөмдөрүнүн бөлүнүшүн көзөмөлдөө;

- Окуу процессин мамлекеттик стандартка жана нормативдик талаптарга дал келүүсүн анализдөө;
- Окуу процессинин абалын көзөмөлдөө, окутуунун жаңы технологияларын колдонуу жана алдыңкы иш тажрыйбаларды жайылтуу;
- Факультеттерде зачеттук-сынактык сессияларды уюштуруу жана көзөмөлдөө;
- Кафедраларда студенттердин илимий-изилдөө иштерин жана студенттердин өз алдынча иштерин уюштуруу жана көзөмөлдөө;
- Студенттердин окуу-өндүрүштүк практикаларын анализдөө жана көзөмөлдөө;
- Факультеттерде студенттердин абсолюттук, сапаттык жетишүүсүн жана кыймылын анализдөө.

Окуу–усулдук иштерди алып баруу окуу-усулдук бөлүмүнүн ишмердүүлүгүнүн негизги багыттарынын бири болуп саналат. Бул багытта окуу-усулдук бөлүмү кафедралар менен биргеликте институттун профессордук-окутуучулар курамы тарабынан түзүлгөн лекциялык фонд, ар бир предметтер боюнча түзүлгөн окуу-методикалык комплекс, жумушчу программалар,

модулдук, экзамендик тесттерди түзүү, экзамендик билеттерди жана МАКтын суроолорун иштеп чыгуу, окутуучулардын өз ара сабакка катышуусун, студенттердин өз алдынча иштөөсүн уюштуруу, студенттерге жекече жана тайпалык консультацияларды уюштуруу, көрсөтмө куралдарды (схема, таблица, слайд) даярдоо жана окуу-усулдук колдонмолорду, шилтемелерди, көрсөтмөлөрдү иштеп чыгуу жана аларды окуу процессинде максаттуу пайдаланууну ишке ашыруунун үстүндө иштейт. Окутуу мамлекеттик билим берүү стандартынын, окуу пландарынын

Окуу-усулдук бөлүмүнүн жетектөөчү адиси
Канназарова Бурулай
Үсөнбаевна

жана окуу процессинин графигинин негизинде жүргүзүлөт. Студенттерге билим берүүдө жаңы инновациялуу усулдарды колдонуу менен, алардын билим алууга болгон кызыгууларын мекенге, окуу жайга, ата-энеге, эл-журтка болгон патриоттук сезимин ойготууну калыптандырууну колго алат. Окуу процесси практика менен тыгыз байланышта жүргүзүлөт.

Күндүзгү бөлүмдө окуу процесси бекитилген графиктин негизинде жүргүзүлүп окутууда баалоонун модулдук – рейтингдик системасы иш жүзүндө колдонулууда. Окуу процессинин графигинин негизинде ар бир предметтен модулдук суроолор, тесттер жана электрондук варианттар даярдалган тапшырмаларды студенттер аткаруу менен модулдарды тапшырышат. Модулдардын жыйынтыктары факультеттерде хит-парад формасында чыгарылып,

Конференция учурунда

студенттердин рейтинги ачык айкын көрүнүп турат. Окуу-усулдук бөлүмү тарабынан ведомосттордун толтурулушу, модулдардын кабыл алынышы окуу жылы ичинде толук көзөмөлдүккө алынып турат жана окутуучуларга жана студенттерге усулдук жардамдар көрсөтүлөт. Ал эми сырткы бөлүмдө окуу процесси бекитилген графигинин негизинде жүргүзүлөт.

Окуу жайда даярдалып жаткан адистиктердин окуу

планында көрсөтүлгөн педагогикалык, мамлекеттик, өндүрүштүк практикалары Сүлүктү шаардык, Лейлек райондук билим берүү бөлүмдөрү, мекеме-ишканалар менен түзүлгөн келишимдердин негизинде өткөрүлөт. Практикадан өтүү мезгилинде мекеме ишканалар менен байланышы жана студент-практиканттардын аткарган иштери практика жетекчилери тарабынан көзөмөлдүккө алынып турат. Практиканын жыйынтыгын чыгаруу максатында жылына «Педагогикалык, өндүрүштүк практикаларды уюштуруунун абалы жана перспективалары» атуу темада конференциялар жана «Мыкты практикант» конкурстары уюштурулуп турат. Конференциянын, мыкты практикант конкурсунун максаты студенттердин теориялык алган билимдерин практикада иш жүзүнө ашыруу, кесиптин ар түрдүү формаларын өздөштүрүү жана калыптандыруу болуп саналат.

Жаш окутуучуларга усулдук жардам иретинде окуу жылынын ар бир айында окуу-усулдук бөлүмү институттун кафедралары менен биргеликте семинарлар, тегерек столдор, конференцияларды уюштуруп турат. Окуу жайда эмгектенген тажрыйбалуу окутуучулардын иш тажрыйбасын жайылтуу максатында усулдук иштери массалык-маалымат каражаттарына жарыяланат. Мисалы, филологиялык билим берүү кафедрасынын доценти, ф.и.к., Ч.Х. Хидирова, экономика жана техникалык билим берүү кафедрасынын ага окутуучусу М.Т. Тагаевдин жана педагогикалык билим берүү кафедрасынын профессору, м.и.д. Т.М. Тухтаев, ага окутуучусу А.Ж. Жанибековдун окуу-усулдук колдонмолору жарыкка чыкты.

XXI кылымдын жаштарын ар тараптуу чыгармачыл сапаттарын өнүктүрүү, кесиби боюнча терең билим алууга жана студенттердин кесипти изилдөөдөгү логикалык, чыгармачыл ой жүгүртүүсүн калыптандыруу максатында, окуу жылынын март айында институтта предметтер жана адистиктер боюнча студенттик олимпиада өткөрүлөт. Олимпиадада байгелүү орунга ээ болгон студенттер Баткен мамлекеттик университетинин башкы мекемесинде өтүлүүчү олимпиадага жолдонмо алышат. 2012-2013-2014– окуу жылдары биздин институт БатМУнун структуралары

арасында жалпы олимпиаданын жыйынтыгы боюнча үч жыл катарына 1-орунду ээлеп келди. БатМУнун структуралары арасында өткөрүлгөн студенттик олимпиада байгелүү 1-2-3-орунду алган студенттер Кыргызстандын түштүк регионунун ЖОЖдорунун: Ош мамлекеттик университетинин, Ош технологиялык университетинин, Ош социалдык-гуманитардык университетинин, Ош гуманитардык-педагогикалык институтунун, Жалалабад мамлекеттик университетинин, Баткен мамлекеттик университеттери арасында өткөрүлгөн аймактык олимпиадага катышат. Предметтер жана адистиктер боюнча өткөрүлгөн аймактык олимпиадада биздин студенттер да байгелүү орундарга ээ болуп келишет.

Табл. №3.

Предметтер боюнча студенттик олимпиаданын жыйынтыктары:

Олимпиада өткөрүлгөн жердин аталышы	2012-жыл			2013-жыл			2014-жыл			2015-жыл			2016-жыл		
	I	II	III												
БатМУнун башкы мекемеси	6	1	3	5	3	2	5	3	3	2	5	3	7	3	2
Түштүк региону боюнча Ош ш.				-	1	2	-	2	-	3	1	1	1	1	2

Табл. №4.

Адистиктер боюнча студенттик олимпиаданын жыйынтыктары:

Олимпиада өткөрүлгөн жердин аталышы	2012-жыл			2013-жыл			2014-жыл			2015-жыл			2016-жыл		
	I	II	III												
БатМУнун башкы мекемеси	5	2	2	4	3	2	2	6	2	3	3	2	6	3	1
Түштүк региону боюнча Ош ш.				-	1	2	-	-	2	-	1	-	-	1	2

Окуу процессинин жүрүшүндө сабактардын жогорку илимий –усулдук деңгээлде өтүшкөн профессор-окутуучулар төмөнкүлөр: Ч. Хидирова, А. Курбанов, Р. Абдуллаев, З. Жолдошова, М. Тагаев, Ы. Эралиев, А. Байгесеков, А. Камбаров, А. Абдиева, З. Расулова, З. Мадмуратова, А. Сейтмуратова, А. Шерова, Н. Дооранов, Ш. Элмуратов, Д. Ботобекова, А. Авязова, орто кесиптик билим берүү бөлүмүнөн М. Шадиев, И.Х. Мамадалиев, А. Полотова, К. Алиев, К. Мавлянова, Б. Анарботоев ж.б.

**БатМУ СГЭИ илимдин туткасы,
тарбиянын нускасы**

Абдиева
Айша Мухаматкуловна
*Жаштар менен иш алып баруу
боюнча координатору*

Баткен мамлекеттик университетинин Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунунда жаштар менен иш алып баруу боюнча координатору тарбиялык иштерди алып баруучу негизги структуралардын бири болуп саналат. Тарбиялык иш план окуу жылынын башында институттун директору тарабынан бекитилип, институттун ишмердүүлүгүндө жетекчиликке алынуучу негизги иш кагазы болуп эсептелет.

Коомго керектүү, ар тараптуу өнүккөн, туруктуу атуулдук позициясы бар, мекенин сүйгөн, анын келечегине кайдыгер карабаган, патриот, ден соолугу чын, руханий дүйнөсү бай, жогорку билимдүү адистерди даярдоо институттун негизги милдеттеринен болуп саналат. Окуу жайдын коомдук-тарбиялык багытында иш жүргүзгөн структуралар менен биргеликте кураторлор пландуу иш жүргүзүшөт. Окуу жайыбыздын профессордук-окутуучулар курамы, студенттер шаарыбызда, республикабызда болуп жаткан ар кандай коомдук иш чараларга, акцияларга активдүү катышып келет.

Студенттер үчүн бүгүнкү күндө социалдык–экономикалык

кырдаалга ыңгайлашып кете алуучу, сапаттуу билимге ээ болгон, өмүр бою өзүн-өзү өнүктүрүүгө муктаж жана өз мекенинин патриоту болууга калыптандыруу үчүн алгылыктуу иштер жүрүзүлүп келет. СГЭИде мыкты студенттер курамынан түзүлгөн студенттик кенеш окуу жайдын коомдук иштерине өзгөчө орунду ээлейт. Атайын иштелип чыккан пландарынын негизинде «Мыкты студент», «Мыкты спортсмен», студенттик жатаканада «Мыкты бөлмө» конкурстары өткөрүлөт.

Институттун спортчулары спорттун волейбол, баскетбол, футбол, күрөш жана шахмат оюндарынын түрлөрү боюнча бир канча жолу шаардык, областык, республикалык деңгээлде чемпиондукту багындырышты. Мисалы педагогика жана экономика факультетинин студенттери Абдурахманов Камол, Хайдаров Акмал, Орозов Вайдулла тренер Садыков Мухаммед Шералиевичтин жетекчилиги астында региондор арасындагы жогорку окуу жайлары боюнча Жалал-Абад, Кызыл-Кыя шаарларындагы күрөш оюну боюнча алтын жана күмүш медалы, Бишкек шаарында орто окуу жайларынын арасында өткөрүлгөн мелдеште окуу жайдын спортсмендери

КР ЖОЖ арасында өткөрүлгөн спартакиадада окутуучулар Садыков М.Ш., Кулдашев Б.А., Каримов Д.

тренер Кулдашев Бахтиярдын жетекчилиги астында спорттун баскетбол түрү боюнча катышып алтын медалы, англис тили адистигинин студенти Мажитова Элнура тренер Садыков Мухаммед Шералиевичтин жетекчилиги астында ЖОЖдун студенттери арасында шахмат оюну боюнча 1-орунду ээлеп, алтын медалына ээ болду, республикалык масштабда ЖОЖдор арасында өткөрүлгөн «Тогуз коргоол» оюну боюнча тренер Садыков М. Ш. жетекчилиги астында англис тили адистигинин студенттери Азимова Кайрыниса, Савриддин кызы Мээркан байгелүү 3-орунду ээлеп коло медалдарына ээ болуп келишти.

Сүлүктү шаарындагы мүмкүнчүлүгү чектелген балдарга жардам берүү максатында, Бүткүл дүйнөлүк СПИДке каршы күрөшүү күнүнө карата Сүлүктү шаардык мериясы, СГЭИнин студенттик кеңеши

Тогуз коргоол оюнунун жеңүүчүлөрү

жана «Кыргызстандын активдүү жаштары» бейөкмөт уюму тарабынан кайрымдуулук акциясы «Таанылгым келет бий менен» деген темада Сүлүктү шаарынын жаштары арасында бий сынагы өткөрүлүп келет. Сынакта 10 команданын ичинен орто кесиптик билим берүү бөлүмүнөн «Денс фо лайв» командасы 1-орунга ээ болуп, шаардык мэррия тарабынан акчалай сыйлык менен сыйланышты. Бул кайрымдуулук акциясынан түшкөн акчага мүмкүнчүлүгү чектелген балдарга белектер алынып, таркатылды.

Институттун жатаканада жалпысынан 35 бөлмөдө 100дөн ашык студент жашайт. Жатаканада студенттер үчүн керектүү

шарттар түзүлгөн. Студенттердин спортко кызыгуусун арттыруу максатында атайын машыгуучу (турник, брустар орнотулган), волейболдук аянтча, теннис столу, маданий иш чараларды өткөрүү үчүн актовый зал, тамак – аш даярдоо үчүн атайын ашкана да бар. Ашканада атайын тамак жасоочу электр плиталары орнотулган. 2013-жылы жатаканага 20 диван жана 10 шкаф сатылып алынды. 2014-жылы жатаканын 1-кабатында эркек балдар үчүн жана 2-кабаттарында кыз балдар үчүн заманбап жуунуучу жайы

курулду жана маданий иш чараларды өткөрүү үчүн институттун бөлүм башчылары тарабынан музыкалык үн күчөткүч алынып берилди.

Ж а т а к а н а д а студенттик кеңештин курамы жана жылдык иш планы түзүлүп, бекитилген план

боюнча тарбиялык-уюштуруу иштери жүргүзүлүп келүүдө.

Салт катары жыл сайын окуу жайда жатаканадагы студенттердин өздөрү жашаган бөлмөлөрүнө болгон мамилесин, андагы эмеректерге аяр мамиле жасоого, өздөрүнө жашоо шарттарын түзүү сезимин ойготуу максатта «Үлгүлүү бөлмө» кароо-сынагы жаны жыл майрамына карата өткөрүлүп келет. Жалпысынан бардык бөлмөлөр каралып, жободогу критерийлер боюнча талапка жооп берген үлгүлүү бөлмөлөргө администрация тарабынан белектер тапшырылат.

Студенттик кеңештин курамы тарабынан студенттер үчүн ар кандай темаларда тренингдер уюштурулуп өткөрүлөт. Мисалы «Убакытты кантип үнөмдөө керек», «Канча тил билсең, ошочо дил билесиң», «Экологияны коргоо» ж.б. Жылына тайпалардын кураторлору жана студенттик кеңеш тарабынан карылар күнүнө карата шаардагы карылар үйүнө барып концерттик программа тартууланат жана карылар үчүн белектерди берип келишет. Ошондой эле студенттер эки элдин достугун бекемдөө максатында коңшулаш Тажик Республикасынын Кожент шаарындагы Кожент мамлекеттик университетине барып окуу жай менен таанышып келишти. Достук таанышуусу эң алгач Арап шаарындагы Президенттик резиденциядан жана «Саидходжа Урунхожаев» атындагы тарыхый музейди көрүү менен башталды.

Жыйынтыктап айтканда тарбиялык иштер БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда максаттуу жүргүзүлүп келе жатат.

*Кимде ким окуй билсе – олжо табат,
Билимдүүбү – анда ал бектик алат.*

Жусуп Баласагын

Педагогика жана экономика факультети

Факультеттин деканы

Байгесеков

Абдибаит Мажитович

Педагогика жана экономика факультетинин ишмердүүлүгү институттун уставына ылайык келет. Факультеттин негизги максаты бүгүнкү коомчулук талап кылган ар түрдүү денгээлдеги жогорку билимдүү адистерди, жогорку кесиптик программанын негизинде даярдоо болуп эсептелет. Факультетте 3 кызматкер: факультеттин деканы, декандын орун басары жана усулчу эмгектенет. Факультеттин структурасында үч: филологиялык билим берүү, педагогикалык билим берүү, экономика жана техникалык билим берүү кафедралары төмөндөгү 10 адистик боюнча квалификациялуу кесип ээлерин күндүзгү бөлүмүндө даярдап келет. Студенттерге билим берүүдө 2 илимдин доктору, 10 илимдин кандидаттары, 11 ага окутуучу, 28 окутуучу сабак берет.

Факультетте даярдалып жаткан адистиктер:

1. Кыргыз тили жана адабияты
2. Орус тили жана адабияты
3. Англис тили
4. Тарых
5. Педагогика жана башталгыч билим берүү усулу
6. Биология
7. Математика
8. Колдонмо математика жана информатика
9. Финансы жана кредит
10. Дене тарбия.

Филологиялык, педагогикалык, экономикалык адистерди даярдоодо, өзүнүн ишкердигин КР «Билим берүү жөнүндө»,

КР жогорку окуу жайларынын факультеттеринин жобосунун, институттун уставынын негизинде жүргүзөт. Студенттердин татыктуу билим алуусуна, жашоосуна жана эс алуусуна факультетте бардык шарттар түзүлгөн. Окуу корпусунда стадион жана спорт залы жайгашкан. Бул жерде биздин студенттер денесин чыңдоого жана спорттун тигил же бул түрү менен машыгуу мүмкүнчүлүктөрүнө ээ.

Факультетте окутуучулардын илимий-изилдөө иштери активдүү жүргүзүлүп келет. Акыркы жылдын ичинде окуу-усулдук колдонмо, монография жана илимий макалалар басмадан чыгарылып жатат. Студенттердин өз алдынча билимин өркүндөтүүсүнө, өз билимдерин тереңдетүүсүнө, сүйгөн багытындагы түрдүү маалыматтарды алуусуна ыңгайлуу шарттар факультетте бар. Алсак, факультеттин китепканасында окуу-усулдук, көркөм философиялык, педагогикалык, психологиялык жана укуктук адабияттар бар. Окуу кааналары ылайыкталып, керектүү адабияттар менен бирге кесипке зарыл мезгилдүү басылмалар жазылган жана алардын

Декандын орун басары
Дооранов Нурмухаммед
Абдуманнаевич

тиркемелери сакталат. Ошондой эле студенттер башкы окуу корпусундагы, шаардык китепканалардан пайдалануу мүмкүнчүлүктөрүнө ээ. Мындан сырткары жаңы-маалымат технологиялары борбору иштеп интернет, компьютердик кызматтар, зарыл техникалык каражаттар менен (аудио-видео, проектор, компьютер ж.б.) жабдылып профессор-окутуучулар менен студенттердин кызматында. Факультеттеги адистиктердин баары билим жана илим министрлигинин чечими менен лицензия алган жана аккредитациядан өткөн. Окутуу үч тилде мамлекеттик, расмий жана англис тилдеринде окутулат. Билим берүүнүн кайсы формасында болбосун сапаттык көрсөткүчкө өзгөчө көңүл бөлүнөт.

Биздин факультеттин профессор-окутуучулар курамы ак-караны ажырата алган, эл-жеринин келечегине күйгөн мекенчил инсандарды тарбиялап келет.

*Акылы бар адамдар асыл делет,
Билим күчү бектерге өтө керек*

Жусуп Баласагын

Сырткы жана аралыктан окутуу бөлүмү

Башчысы

Камбаров Аипбек Кадырович

Бүткүл адамзат коомунда прогрессивдүү өзгөрүүлөрдүн ишке ашышынын негизи бул жаштарга заманбап сапаттуу билим берүү менен бирге көз ирмем сайын жаңылыктарды жараткан маалымат технологиясын талапка ылайык терең өздөштүрүүсүнө жетишүү болуп саналат. Ал эми коомубуздун өнүгүүсүн, экономикасын прогноздоодо жана оптималдуу чечимдерди табууда б.а. сапаттуу билим алуу заманыбыздын талабы. Сырткы жана аралыктан окутуу бөлүмүнүн миссиясы регионубузга бардык тараптан өнүгүүсүнө салымын кошо турган эртеңки күндүн педагогдорун, алдыңкы саптагы информациялык технологиялар жана системалар, экономика, адистиктери боюнча жогорку квалификациялуу кадрларды сырткы жана дистантык технологияларды колдонуу жолу менен даярдоо болуп эсептелет.

Сырткы жана аралыктан окутуу бөлүмү институтун директорунун буйругунун негизинде өзүнчө структура болуп, 2013-жылы ачылган. Бөлүмдө бүгүнкү күндө 3 кызматкер, бөлүм башчысы, башкы адис жана усулчу эмгектенет. Сырттан жана аралыктан билим алып жатышкан адистиктерде окуу процесси директор тарабынан бекитилген график боюнча

**Умаркулов
Нуридин Исабекович**
Башкы адис

жүргүзүлөт. Сырткы жана аралыктан окутуу бөлүмүндө 10 адистик боюнча жогорку билим берүү жана бакалаврдык окутуу программалары боюнча жүргүзүлөт.

Филологиялык билим берүү кафедрасы

Кафедра башчысы
филология илимдеринин кандидаты,
доцент
Хидирова Чолпонай Хабибуллоевна

Баткен областы республикабыздын түштүк-батыш тарабынан орун алган. Анда кыргыз, өзбек, тажик жана башка улуттундагы элдер жашайт. Баткен областы республикабыздагы жаш, жаңыдан өнүгүп келе жаткан областтардан болуп эсептелет. Областын көпчүлүк бөлүгүн айыл-кыштактар түзөт. Алыскы айыл-кыштактарда жайлашкан жалпы билим берүүчү орто мектептеринде педагогикалык кадрлардын жетишсиздиги, билим берүү тармагы үчүн педагогикалык кадрлар маселесин чечүүнү талап кылган проблемалардын бири болуп калды. Айрыкча, тил жаатындагы окутуучулар керек экендиги белгилүү. Ошонун негизинде, алгач 1996-жылы ОшМУнун Сүлүктү шаарында ачылган филиалында «Түркология» кафедрасы уюштурулуп, анда «Кыргыз тили жана адабияты», «Өзбек тили жана адабияты» адистиктери үчүн жогорку квалификациялуу кадрларды даярдоо жагы чечилген. «Түркология» кафедрасына 2013-жылдан 4-октябрынан №75 буйруктун негизинде «Славян жана герман тилдери» кафедрасы кошулуп «Филологиялык билим берүү» кафедрасы деп кайра түзүлгөн. Бүгүнкү күндө БатМУнун гуманитардык-экономкалык институтунун «Филологиялык билим берүү» кафедрасы учурдун талабына ылайык педагогикалык адистерди, анын ичинде кыргыз тили жана адабияты, орус тили жана адабияты, англис тили багыты

боюнча жогорку билимдүү адистерди даярдап келе жатат.

«Кыргыз тили жана адабияты», «Орус тили жана адабияты», «Англис тили» адистиктерин бүткөн бүтүрүүчүлөр жалпы билим берүүчү мектептерде, лицей, гимназияларда, илим изилдөөчү мекемелерде, аны менен катар тил илимине байланышкан илимий изилдөө иштерди жүргүзүүгө, жогорку окуу жайларга лаборант, китепкана, архив, окутуучу, илим иликтөөчү, референт-катчы жана башка иштерге иштөөгө мүмкүнчүлүктөрү бар.

Бул адистиктин бүтүрүүчүлөрү «Кыргыз тили жана адабияты», «Орус тили жана адабияты», «Англис тили» мугалими деген квалификацияга ээ боло алат. Даярдап чыгаруучу катары «Филологиялык билим берүү» кафедрасы эсептелет. Күндөлүк лекция жана практикалык сабактарды өтүү үчүн тажрыйбалуу профессор-окутуучулардын курамы эмгектенет.

Кафедрада профессор-окутуучулар педагогикалык милдетин аткаруу менен өзүнө байланышкан касиеттерин жөндөп, аларды байланыштырууга карата жасаган максатуу аракеттердин үстүндө эмгектенишет.

Табл. №5

№	Окутуучулардын аты жөнү	Аткарган кызматы илимий даражасы	Багыты
1.	Бердалиев А.Б.	Филология илимдеринин доктору, профессор	Тил таануу илими боюнча адис
2.	Машрабов А.А.	Филология илимдеринин кандидаты, доцент	Тил таануу илими боюнча адис
3.	Хидирова Ч.Х.	Филология илимдеринин кандидаты, доцент, кафедра башчысы	Тил таануу илими боюнча адис
4.	Абдуллаев Р.М.	Педагогика илимдеринин кандидаты, доцент	Педагогика илими боюнча адис
5.	Юлдашева У.	Филология илимдеринин кандидаты, доцент	Салыштырма типология боюнча адис
6.	Эгембердиев Р.К.	Ага окутуучу	Кыргыз адабияты боюнча адис
7.	Жолдошова З.Г.	Ага окутуучу	Англис тилинин усулу боюнча адис
8.	Тороев Ы.Т.	Ага окутуучу	Орус тили боюнча адис
9.	Эржигитова Ш.	Окутуучу	Орус тили боюнча адис

10	Салиева З.	Окутуучу	орус адабияты боюнча адис
11	Камбарова А.К.	Окутуучу	орус адабияты боюнча адис
12	Дусалиева Г.Ш.	Окутуучу	Усулият боюнча адис
13	Авязова А.М.	Окутуучу	Усулият боюнча адис
14	Ботобекова Д.	Окутуучу	Кыргыз адабияты боюнча адис
15	Шерова Н.	Окутуучу	Тил таануу илими боюнча адис
16	Худайназарова Ф.И.	Окутуучу	Англис тили боюнча адис
17	Юлдашев С.	Окутуучу	Англис тили боюнча адис
18	Боркошов К.	Окутуучу	Англис тили боюнча адис
19	Мажитова Э.	Окутуучу	Англис тили боюнча адис
20	Джанибекова Ж.	Окутуучу	Тил таануу илими боюнча адис

Бүгүнкү күндө кафедрада адистиги боюнча 20 профессордук-окутуучулар жамааты эмгектенет, 1 илимдин доктору, профессор, 4 илимдин кандидаттары, доценттери, 2 ага окутуучу, 12 окутуучу үзүрлүү эмгектенип келе жатышат.

Педагогикалык билим берүү кафедрасы

*Кафедра башчысы
педагогика илимдеринин кандидаты,
доцент,
КР Билим берүүнүн мыктысы*
Абдуллаев Рuzимурод Мамаджанович

1997-жылы «Табият таануу жана педагогика» факультетинде «Музыка жана педагогика» кафедрасы болуп ачылат. Аталган кафедрада «Музыка», «Сүрөт жана черчения», «Башталгыч билим берүүнүн усулу» адистиктери боюнча кадрларды даярдоо ишке ашырыла баштайт.

1998-жылы кафедра «Педагогика жана башталгыч билим берүүнүн усулу» кафедрасы, 2004-жылдын 1-сентябрында «Педагогика жана психология» кафедрасы болуп кайрадан өзгөртүлгөн. Кафедра өзүнүн иштөө мезгилинде педагогика багыты боюнча бир канча адистерди даярдап чыкты. 2009-2010-окуу жылынын сентябрь айында «Педагогика жана психология», «Табигый илимдер», «Коомдук гуманитардык дисциплиналар» кафедралары менен бириктирилип «Тарых жана педагогика» кафедрасы, 2012-жылдын сентябрь айынан баштап кафедра «Педагогикалык билим берүү» кафедрасы деп аталды.

Бүгүнкү күндө кафедрада төмөнкү адистиктер даярдалат:

1. Башталгыч класстын мугалими;
2. Тарых мугалими
3. Биология мугалими;
4. Дене тарбия мугалими.

Кафедранын адистиктерин аяктаган бүтүрүүчүлөр жалпы билим берүүчү мектептерде, лицей, гимназияларда, илим изил-дөөчү мекемелерде, жогорку окуу жайларга лаборант, китепкана, райондук, областык, республикалык басмаканаларда, телевидение жана радио редакцияларында, мамлекеттик архивдерде, коомдук маданий, идеологиялык мекемелерде, аспирант, илим иликтөөчү катарында илимий иштерди жүргүзүүгө, референт-катчы жана башка иштерге иштөөгө мүмкүнчүлүктөрү бар.

Кафедрада адистиги боюнча 20 профессордук-окутуучулар, 1 илимдин доктору, 4 илимдин кандидаттары, доценттери, 4 ага окутуучу, 11 окутуучу үзүрлүү эмгектенип келе жатышат.

Профессор-окутуучулардын бардык сабактар боюнча жумушчу программалары, лекциялары институттун окуу-маалымат бөлүмүнүн алдындагы окуу-усулдук кеңешмеде каралып, талкууланып, бекитилген.

Кафедранын окутуучулары жөнүндө жалпы маалымат

№	Окутуучулардын аты жөнү	Аткарган кызматы илимий даражасы	Багыты
1	Тухтаев Т.М.	м.и.д., профессор	Биология жана дене тарбия боюнча адис
2	Нуманов У.Н.	пс.и.к., доцент	Психология боюнча адис
3	Абдухоликов А.А.	п.и.к, доцент	Педагогика боюнча адис
4	Абдуллаев Р.М.	п.и.к, доцент	Педагогика боюнча адис
5	Курбанов А.Д.	т.и.к., доцент	Тарых боюнча адис
6	Жанибеков А.	ага окутуучу, КР эмгек сиңирген мугалими	Тарых боюнча адис
7	Эралиев Ы.С.	ага окутуучу, КР эмгек сиңирген мугалими	Тарых боюнча адис
8	Садыков М.Ш.	Ага окутуучу	Психология боюнча адис
9	Расулов З.А.	Ага окутуучу	Педагогика боюнча адис
10	Исламов А.	Окутуучу	Биология боюнча адис
11	Канназарова Б.Ү.	Окутуучу	Тарых боюнча адис
12	Абдиева А.М.	Окутуучу	Тарых боюнча адис
13	Матмурадова З.Г.	Окутуучу	Педагогика боюнча адис
14	Дооранов Н.А.	Окутуучу	Тарых боюнча адис
15	Миталип уулу А.	Окутуучу	Дене тарбия боюнча адис
16	Кулдашев Б.	Окутуучу	Дене тарбия боюнча адис
17	Абдаатов Д.	Окутуучу	Укук таануу боюнча адис
18	Дехканов У.	Окутуучу	Укук таануу боюнча адис
19	Абдувайтова Н.	Окутуучу	Философия боюнча адис
20	Мадаминова Э.	Окутуучу	Биология боюнча адис

Экономика жана техникалык билим берүү кафедрасы

Кафедра башчысы, ага окутуучу
Элмуратов Шерали

Базар экономикасынын мезгилинде экономист жаатындагы кадрлар керек экендиги баарыбызга белгилүү. 1996-жылы ОшМУнун Сүлүктү шаарында ачылган филиалында «Финансы-экономикалык дисциплиналары» кафедрасы уюштурулуп, анда «Финансы жана кредит» адистиги үчүн жогорку квалификациялуу кадрларды даярдай баштайт.

Баткен мамлекеттик Университетинин Окумуштуулар Кеңешинин 2001-жылдын 11-январындагы чечиминин негизинде ОшМУнун Сүлүктүдөгү филиалы Баткен мамлекеттик университетинин Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институту (БатМУ СГЭИ) аталып, институттун структурасында «Экономика жана жаңы информациялык технологиялары» (ЭЖЖИТ) факультети түзүлгөн. Факультетте «Финансы -экономикалык дисциплиналары» кафедрасы 2001-жылдан баштап иштей баштады.

БатМУнун ректорунун 2004-жылдын 19-августундагы №167/0 буйругунун негизинде 2004-жылдын 1-сентябрынан Сүлүктү инженердик – техникалык борбору БатМУ СГЭИнин курамына кошулуп, андагы «Финансы жана кредит», «Мамлекеттик жана муниципалдык башкаруу» адистиктерин мындан ары «Финансы экономикалык дисциплиналары» кафедрасы даярдай баштаган. Кафедраны 2004-жылдын сентябрь айынан 2013-жылдын октябрь айына чейин ага окутуучу Абдуллаев Ахун Таабалдиевич жетектеп келди.

2009-жылдын 1-сентябрынан БатМУ СГЭИнин директорунун буйругунун негизинде «Финансы экономикалык дисциплиналары» кафедрасы «Экономика, башкаруу жана укук» кафедрасы болуп кайра түзүлүп, кафедра «Финансы жана кредит» адистигинен тышкары «Бажы кызматы»,

«Мамлекеттик жана муниципалдык башкаруу» адистиктерин даярдай баштайт.

2013-жылдын 1-октябрынан «Экономика, башкаруу жана укук» кафедрасы «Техникалык билим берүү» жана «Математика жана жаңы информациялык технологиялары» кафедралары менен бириктирилип «Экономика жана техникалык билим берүү» кафедрасы деп өзгөртүлгөн. Кафедраны 2015-жылга чейин ага окутуучу Абдираимов Абдирашит агай жетектеп келди. Учурда кафедраны БатМУ СГЭИнин директорунун 2015-жылдын 1-октябрынын №70 буйругунун негизинде кафедранын ага окутуучусу Ш. З. Элмуратов жетектеп келет.

Кафедранын окуу-усулдук иштери бүгүнкү күндүн талабына ылайык кафедра күндөлүк сабактарды өтүү үчүн окуу-усулдук китептер, адабияттар, көрсөтмө куралдар менен толук камсыз болгон.

Профессор-окутуучулардын сабактар боюнча жумушчу программалары, окуу-усулдук көрсөтмөлөрү жана лекциялары иштелип чыгып, институттун окуу-усулдук бөлүмү тарабынан бекитилген. Кафедранын отурумдарында илимий макалалар талкууланып, дипломдук, курстук, текшерүү иштердин темалары такталган. Экзамендик, зачеттук билеттер түзүлгөн. Кафедра мүчөлөрү жыл сайын усулдук колдонмолор жана окуу-усулдук китептерди даярдап басмаканадан чыгарып турушат.

Лекциялык, практикалык жана семинардык сабактардын уюштуруунун мурдагы формалары замандын талабына ылайыкташтырылуу менен бирге жаңы усулдар, тактап айтканда, лекция-дискуссия, тегерек стол, пресс-конференция, диспуттар, дебаттар, презентациялар ж.б. кеңири колдонулат. Ал эми лекциялык сабактар техникалык каражаттар, интерактивдүү доскалар менен жабдылган атайын лекциялык залдарда өткөрүлүп, студенттерге өтүлүп жаткан темалардын негизги, көйгөйлүү жерлерин көзү менен көрсөтүүгө шарт түзүлгөн. Лекциялык сабактардын башында тажрыйбалуу лекторлор тарабынан темага байланыштуу колдонулуучу кыскача слайддар, экспресс-сурамжылоолор студенттердин жаңы материалды кабыл алуу жөндөмдүүлүгүн арттырат.

Студенттердин теориялык билимдерин практика менен

айкалыштыруу үчүн Сүлүктү жана Лейлек райондук билим берүү бөлүмдөрү, Сүлүктү шаарындагы, Лейлек, Баткен райондорундагы мекеме-ишканалар, финансы-кредиттик уюмдар, мамлекеттик органдар жана башкалар менен келишимдер түзүлүп тыгыз байланышта иш жүргүзүлөт. Жаңы технологиянын өнүккөн түрлөрүнөн пайдаланылат.

Бүтүрүүчүлөрдүн басымдуу бөлүгү Сүлүктү шаардык, Лейлек районундагы ишкана, мекемелерде, өндүрүштөрдө, социалдык мекемелерде жумушка жайгашышкан.

Кафедранын бүтүрүүчүлөрү жөнүндө жумуш берүүчүлөрдүн ой-пикирлерин жана алардын компетентүүлүк деңгээлин аныктоо үчүн бүтүрүүчүлөр жана жумуш берүүчүлөр арасында атайын сурамжылоолор жүргүзүлүп турат. Алардын жыйынтыктарына ылайык институттун бүтүрүүчүлөрүнүн сапаты жогору жана жумуш берүүчүлөрдү талаптарына жооп берет.

Азыркы учурда кафедрадада жогорку билим берүү жана бакалаврдык багыт боюнча төмөнкү адистиктер даярдалат:

Баклавр багыты боюнча:

1. 510200 Колдонмо математика жана информатика
2. 580100 Экономика

Жогорку билим берүү программасы боюнча:

1. 552102 Транспорттогу башкаруу жана ташуучулукту уюштуруу
2. 540201 Математика
3. 521603 Финансы жана кредит
4. 510201 Колдонмо математика жана информатика

Бул адистиктерди аяктаган бүтүрүүчүлөр шаар, айыл кыштактарда жайгашкан ишкана, мекемелерде, чарба жүргүзүү, тейлөө, өндүрүү тармактарында лицей, гимназияларда, илим изилдөөчү мекемелерде, аны менен катар экономика илимине байланышкан илимий изилдөө иштерди жүргүзүүгө, жогорку окуу жайларда окутуучу, илим иликтөөчү жана башка иштерге иштөөгө мүмкүнчүлүктөрү бар.

Бул кафедранын бүтүрүүчүлөрү «Экономист», «Математик системдик программист», «Математика мугалими» деген квалификацияларга ээ боло алат.

Кафедрада эмгектенген окутуучулар жөнүндө жалпы маалымат

№	Окутуучулардын аты жөнү	Аткарган кызматы илимий даражасы	Багыты
1.	Ризакулов Т.Р.	э.и.к. доцент.	Экономика боюнча адис
2.	Толубаев Ж.О.	м.и.к. , билим берүүнүн мыктысы	Математика боюнча адис
3.	Элмуратов Ш.З.	Ага окутуучу	Экономика боюнча адис
4.	Тагаев М.Т.	Ага окутуучу, билим берүүнүн мыктысы	Математика боюнча адис
5.	Байгесеков А.М.	Ага окутуучу	Математика боюнча адис
6.	Камбаров А.К.	Ага окутуучу	Информатика боюнча адис
7.	Сейдалиев М.Ж.	Ага окутуучу	Информатика боюнча адис
8.	Абдурахманова З.	Окутуучу	Математика боюнча адис
9.	Орунбаев Э.С.	Окутуучу	Экономика боюнча адис
10.	Турдалиева А.М.	Окутуучу	Экономика боюнча адис
11.	Дүйшөбай кызы Ж.	Окутуучу	Экономика боюнча адис
12.	Артыкова М.	Окутуучу	Экономика боюнча адис

Бүгүнкү күндө кафедрада адистиги боюнча 12 профессордук-окутуучулар жамааты анын ичинен 2 илимдин кандидаттары, доценттери, 5 ага окутуучу, 5 окутуучу үзүрлүү эмгектенип келе жатышат.

Регионубузга татыктуу кадрларды даярдоо башкы максатыбыз

Орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн башчысы

Шадиев Мустапакул Ибрагимович

БатМУ СГЭИнин Окумуштуулар Кеңешинин жана институттун директорунун 2008-жылдын 3-октябрь № 131буйругунун негизинде институттун алдында орто кесиптик билим берүү бөлүмү ачылат. Алгач окуу жайда эки

адистик боюнча кесип ээлери даярдалган болсо, бүгүнкү күндө 8 адистик боюнча студенттер билим алып жатышат:

Алар:

1. Компьютер түйүндөрүн жана эсептөө техникасын техникалык тейлөө;
2. Автоунааларды техникалык тейлөө жана түзөтүү;
3. Экономика жана бухгалтердик эсеп;
4. Салык жана салык салуу;
5. Жер астында баалуу байлыктардын кендерин иштетүү;
6. Электрдик камсыздандыруу;
7. Дене тарбия;
8. Укук таануу.

Окуу жайыбызда сапаттуу адистерди даярдоо үчүн бардык шарттары бар. Окуу аудиторияларынын жабдылышы, компьютердик, интернет класстары, техникалык, экономикалык маалыматтарга бай китепканалары, жатакана студенттердин татыктуу билим алуусуна шарт түзүлгөн. Студенттерге билим берүүдө 25 окутуучу эмгектенет. Окутуучулар сапаттуу билим берүүдө, окутуунун жаңы инновациялуу усулдары колдонулат.

Орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн студенттери жылына март айында БатМУнун структуралары арасында өткөрүлүүчү студенттик олимпиадаларда, студенттик конференцияларда жана маданий иш чарпаларда байгелүү орундарга ээ болуп келишет.

Окутуу мамлекеттик билим берүү стандартынын, окуу пландарынын жана окуу процессинин графигинин негизинде жүргүзүлөт. Күндүзгү бөлүмдө окуу процесси баалоонун модулдук-рейтингдик системасы иш жүзүндө колдонулууда.

Студенттерге билим берүү практика менен тыгыз байланышта жүргүзүлөт. Окуу жайда даярдалып жаткан адистиктердин окуу планында көрсөтүлгөн өндүрүштүк практикалары Сүлүктү шаардык, Лейлек райондук мекеме-ишканалар менен түзүлгөн келишимдердин негизинде

*Окуу бөлүмүнүн
башчысы*
Алиев Канат

өткөрүлөт. Келишимдер Сүлүктү шаарындагы шахта башкармалыгы, Кыргыз почтасы, Социалдык фонд, финансы бөлүмү, РСК банкы, Сүлүктү ЖААК бөлүмү, «Тулпар» акционердик коому, Исфанадагы «Жибек-Жолу» акционердик коому ж.б. Практикадан өтүү мезгилинде мекеме ишканалар менен байланышы жана студент-практиканттардын аткарган иштери практика жетекчилери тарабынан көзөмөлдүккө алынып турат. Практиканын жыйынтыгын чыгарууда конференция, семинарлар уюштурулуп турат.

Адистиктерге тиешелүү болгон бардык дисциплиналар типтүү жана чыгармачылык менен иштелген жумушчу программалар, окуулуктар, окуу-методикалык колдонмолор менен камсыздалган.

Студенттерге билим берүүдө КР билим берүүнүн мыктылары Полотова А.П., Мавлянова К., Мамадалиев И.Х., Муратов С.М., Шадиев М.И. жана окутуучулардан Алиев К., Боркошов К., Анарботоев Б. Акматова Н.О. Сапарова Э., Хажимаматова К. ж.б. атоого болот.

Биздин билим, сиздин байлыгыңыз

*Кадрлар бөлүмүнүн башчысы
Ульямова Ася Юсуповна*

Баткен облусунун Сүлүктү шаарындагы Баткен мамлекеттик университетинин Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институту 1996-жылдан бери Сүлүктү шаарынын жана Лейлек районунун билим берүү бөлүмдөрүнө, мамлекеттик жана жеке менчик мекемелерге, административдик башкаруу органдарына жогорку кесиптеги квалификациялуу адистерди ийгиликтүү даярдап келе жатат.

БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунда азыркы учурда 10 адистик, орто кесиптик

билим берүү бөлүмүндө 8 адистик боюнча 1500дөн ашуун студент күндүзгү жана сырткы бөлүмдө билим алышат. Студенттерге илимдердин докторлору, профессорлор, илимдердин кандидаттары, доценттер, «КР билим берүүсүнө эмгек сиңирген мугалимдери», аспиранттар жана окутуучулар окутуунун жаңы инновациялык усулдары менен, заманбап жабдылган мультимедиялык, лингофондук, интернет жана интерактивдүү доскалуу каналарда, компьютердик класстарда, окуу залдарында, лабораторияларда билим берип келишүүдө.

**Халмуратова
Буурма Таировна**
*Студенттик
курам боюнча
кадрлар бөлүмүнүн
тескөөчүсү*

Институттун структурасында 1 факультет, сырттан жана аралыктан окутуу бөлүмү, 3 кафедра жана орто кесиптик билим берүү бөлүмү иш алып барууда. Студенттерге билим берүүдө 2 илимдин доктору, профессорлор, 10 илимдин кандидаты, 7 ага окутуучу, 26 окутуучу, орто кесиптик билим берүү бөлүмүндө 25 окутуучу эмгектенет.

Республикабыздын эн алыскы аймагында жайгашкан окуу жайыбыз 20 жылдан бери биздин Баткен облусунун аймагында жана коншулаш Тажикстан менен Өзбекистанда жашаган кыргыз айылдарындагы мектептерде, мекеме-ишканаларында керектүү кадрларды даярдап жатат жана биздин бүтүрүүчүлөрүбүз үзүрлүү иштеп, жектечилик кызматтарга чейин жетишкендери аз эмес.

**БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-экономикалык
институтунда даярдалып жаткан адистиктер**

Табл. №8

№	Шифр	Адистиктердин аталышы	Лицензиясы	Данные по аттестации
Жогорку билим берүү программасы боюнча				
1.	540301	Кыргыз тили жана адабияты	LD145000163	№SD150000383 08.07.2015 – жылдан баштап – 08.07.2019 – жылга чейин
2.	540303	Орус тили жана адабияты	LD145000163	№SD150000383 08.07.2015 – жылдан баштап – 08.07.2019 – жылга чейин
3.	540304	Чет тили	LD145000163	№SD150000383 08.07.2015 – жылдан баштап – 08.07.2019 – жылга чейин
4	540403	Тарых	LD145000163	№SD150000383 08.07.2015 – жылдан баштап – 08.07.2019 – жылга чейин
5	540102	Биология	LD145000163	№SD150000383 08.07.2015 – жылдан баштап – 08.07.2019 – жылга чейин
6	540605	Педагогика жана башталгыч билим берүү усулу	LD145000163	№SD150000383 08.07.2015 – жылдан баштап – 08.07.2019 – жылга чейин
7	540201	Математика	LD145000163	№SD150000383 08.07.2015– жылдан баштап – 08.07.2019 – жылга чейин
8	510201	Колдонмо математика жана информатика	LD145000163	№SD150000383 08.07.2015 – жылдан баштап – 08.07.2019 – жылга чейин
9	521603	Финансы жана кредит	LD145000163	№SD150000383 08.07.2015 – жылдан баштап – 08.07.2019 – жылга чейин
10	552102	Унааларда ташууларды уюштуруу жана башкаруу	LD145000163	№SD150000383 08.07.2015 – жылдан баштап 08.07.2019-жылга чейин
Бакалавр билим берүү программасы боюнча:				
1.	550300	Филологиялык билим берүү (Кыргыз тили жана адабияты, Орус тили жана адабияты, англис тили)	LD150000146	№SF150000220 08.07.2015 – жылдан баштап 08.07.2019– жылга чейин
2.	550400	Социалдык-экономикалык билим берүү (Тарых)	LD150000146	№SF150000220 08.07.2015 – жылдан баштап 08.07.2019– жылга чейин
3.	550700	Педагогика	LD150000146	№SF150000220 08.07.2015 – жылдан баштап 08.07.2019– жылга чейин

1.	580100	Экономика	LD150000146	№SF150000220 08.07.2015 – жылдан баштап 08.07.2019– жылга чейин
2.	550100	Табигый-илимий билим берүү (биология)	LD150000146	№SF150000220 08.07.2015 – жылдан баштап 08.07.2019– жылга чейин
3.	510200	Колдонмо математика жана информатика	LD150000146	№SF150000220 08.07.2015 – жылдан баштап 08.07.2019– жылга чейин
4.	532000	Дене тарбия	LD150000146	№SF150000220 08.07.2015 – жылдан баштап 08.07.2019– жылга чейин

Табл.№9

Орто кесиптик билим берүү бөлүмүндө даярдалуучу адистиктер:

1.	080110	Экономика жана бухгалтердик эсеп	LC 150000500 срок действия: бессрочная	На основании приказа МОиН КР № 643/1 от 16.05.2016 г. была проведена государственная аттестация
2.	030505	Укук таануу	LC 150000500 срок действия: бессрочная	
3.	050720	Дене тарбия	Лицензия ЖБ 41 срок действия до 25.03.2018 г.	
4.	230110	Салык жана салык салуу	Лицензия ЖБ 41 срок действия до 25.03.2018 г.	
5.	080107	Компьютер түйүндөрүн жана эсептөө техникасын техникалык тейлөө	Лицензия ЖБ 41 срок действия до 25.03.2018 г.	
6.	190604	Техническое обслуживание и ремонт автомобильного транспорта	Лицензия ЖБ 41 срок действия до 25.03.2018 г.	
7.	130404	Жер астындагы баалуу байлыктардын кендерин иштетүү	LC 140000660 срок действия до 12.06.2017г.	
8.	140206	Электрдик станциялар, тармактар жана системалар	LC 140000660 срок действия до 12.06.2017г.	

**2015-2016- окуу жылына БатМУнун
Сүлүктү гуманитардык-экономикалык
институтунун башкаруу түзүмүнүн курамы**

БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун материалдык-техникалык базасы

Рустамов Темирбек Амираевич
Директордун чарбалык иштери
боюнча орун басары

Институттун материалдык техникалык базасында заманбап адистерди даярдоо үчүн толук шарттар түзүлгөн. Студенттерди тейлөө үчүн 6 окуу корпусу, жалпы илимий жана көркөм адабий китептерден турган 3 окуу китепканалары, 124 компьютер, 16 ноутбук, 28 принтер, 3 интерактивдүү доска, 3 сканер, 3 окуу корпусуна жана студенттердин жатаканасына WI-FI жипсиз сеттик байланыш туташтырылып жана башка техникалык каражаттар студенттер тарабынан натыйжалуу пайдаланууда. Адистиктер боюнча тиешелүү практикаларын өткөрүү үчүн 2 окуу-талаа палигону, окуу жана лабораториялык кааналары, 1 музей, 1 стадион, 2 спорттук залдар, 2 студенттик ашкана жана 150 орунга ылайыкталган студенттик 2 кабаттуу жатакана, 8 тигүү машинасы, 3 автомобиль, музыкалык аппаратуралар бар.

Азыркы мезгилде БатМУнун гуманитардык–экономикалык институтунда педагогика жана экономика факультети, сырттан жана аралыктан окутуу бөлүмү, орто кесиптик билим берүү бөлүмү, 3 филологиялык, педагогикалык, экономика жана техникалык билим берүү кафедралары иш алып барат.

Педагогика жана экономика факультети төмөндөгү аудиториялар менен жабдылган:

- № 101 – пресс конференциялык зал
- № 102 – спорт зал
- № 103 – Орус адабияты каанасы
- № 104 – Манас таануу каанасы
- № 105 – Ч. Айтматов таануу каанасы
- № 106 – Тил таануу каанасы

- № 107 – Мультимедиялык каанасы
- № 108 – Интернет каанасы
- № 109 – Орус тили жана адабиятын окутуунун усулу
- № 201 – Жаны – маалымат технологиялар каанасы
- № 202 – Компьютердик каана
- № 203 – Мамлекеттик укук жана тарых каанасы
- № 205 – Саясат таануу каанасы
- № 206 – Мультимедиялык каанасы
- № 301 – Көркөм өнөр каанасы
- № 302 – Жалпы психология каанасы
- № 303 – Башталгыч билим берүү
- № 304 – Жаныбарлар жана өсүмдүктөр дүйнөсү
- № 306 – Каржы жана насыя
- № 307 – Экология каанасы + лаборатория
- № 308 – Элементардык жана жогорку математика
- № 401 – Англис тили каанасы
- № 402 – Фонетика каанасы
- № 403 – Өлкө таануу каанасы
- № 404 – Славян-гермен тилдер
- № 405 – Чет элдер адабияты музей жана профессор-окутуучулар каанасы

Сырткы жана аралыктан окутуу бөлүмү төмөнкү аудиториялар менен жабдылган:

- № 601 – Инвестиция жана инновация
- № 602 – Экономикалык теория
- № 603 – Банк ишмердүүлүгү
- № 604 – Экономикалык божомолдоо
- № 605 – Жаны технологиялары каанасы;
- № 606 – Математика жана информатиканы окутуунун усулу;
- № 607 – Кыймыл коопсуздугун уюштуруу;
- № 608 – Микро жана макроэкономика;
- № 609 – Электрдик камсыздандыруу;
- № 610 – Транспорттук каражаттар коопсуздугу;
- № 611 – Программалоо тилдери;
- № 612 – Математикалык анализ ;
- № 613 – Конференциялык зал ;
- № 614 – Усул каана.

Орто кесиптик билим берүү бөлүмү төмөнкү аудиториялар менен жабдылган:

- № 501 – Компьютердик технологияларды тейлөө;
- № 502 – Жол кыймылынын коопсуздугу ;
- № 503 – Автоунааларды түзөтүү жана пайдалануу каанасы;
- № 504 – Кыргыз тили жана адабияты
- № 505 – Экономика жана бухгалтерди к эсеп;
- № 506 – Салык жана салык салуу;
- № 507 – Тигүү буюмдарын моделдештирүү жана конструкциялоо;
- № 508 – Математика
- № 509 – Укук таануу
- № 510 – Жаңы маалымат технологиялары;
- № 511 – Лекциялык каана;
- № 512 – Экономика жана бухгалтердик эсеп;
- № 513 – Электрдик камсыздоо лабораториясы
- № 514 – Табигый дисциплиналары;
- № 515 – Инженердик графика.

Табл.№11

Окуу корпустарынын боюнча маалымат

№	Окуу корпустарынын №	Жайгашкан жери	Жалпы аянты (кв.м.)	Имараттардын аянты (кв.м.)
1.	№1 окуу корпусу	Сүлүктү шаары И.Раззаков көчөсү – 48	920,54	690,14
2.	№2 окуу корпусу	Сүлүктү шаары И.Раззаков көчөсү – 48	556,7	465,3
3.	№3 окуу корпусу	Сүлүктү шаары Совет көчөсү – 5	715,24	568,86
4.	№4 окуу корпусу	Сүлүктү шаары И.Раззаков көчөсү	498,7	403,4
5.	№5 окуу корпусу	Сүлүктү шаары И.Раззаков көчөсү	214,84	156,02
6.	№6 окуу корпусу	Сүлүктү шаары И.Раззаков көчөсү	406,71	278,36
7.	№7 окуу корпусу	Сүлүктү шаары Кош-Булак айылы Токтогул көчөсү	1008,9	662,6
8.	Элита клубу	Сүлүктү шаары И.Раззаков көчөсү	221,6	128,8
9.	Ашкана	Сүлүктү шаары И.Раззаков көчөсү – 48	120	80
10.	Баары:		4663,23	3433,48

*«Китепкана – бул адамзаттын духунун
бардык байлыктарынын казынасы»*

Лейбниц

Институттун китепканасы

Китепкана башчысы
Айтемирова Жылдызкан Умаркуловна

Китеп – бул жөн гана билимди тереңдетүүчү каражат эмес. Ал адамдын интеллектуалдык, эстетикалык жактан өнүгүүсүнө чоң өбөлгө түзөт. Ошондуктан китеп бул алтын тактыдан да баалуу деп бекер айтылбаса керек. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун китепканаларында студенттердин билим, тарбия алуусуна жана маданий жактан өсүүсүнө бардык шарттар түзүлгөн. Китепканачылар бүтүндөй институттун студенттери эле эмес, профессордук-окутуучулар курамынын да илимий иштеринин өсүүсүнө ылайыкташтырып иш алып барат. Окуу жайдын китепканасында 54 миң экземплярга жакын суммасы 3 млн 621 миң 365 сомго барабар окуу, окуу-усулдук жана илимий даражалуу, тажрыйбалуу окутуучулардын эмгегинен жаралган окуулуктар, усулдук колдонмолор, электрондук китептер бар. Китеп окуучуларды үч абонементтик (илимий, окуу жана көркөм адабияттар) жана үч окуу залы, ар бир окуу залынын өзүнө тиешелүү багыты жана фонду, 50дөн ашык илимий, илимий-популярдуу, коомдук-саясий багыттагы жана 90дөн ашык электрондук китептер менен жабдылган үч чоң китепкана тейлейт. Китепкананын жалпы аянты 328кв.м. түзөт жана 1 студентке 35 китеп туура келет. Институттун өсүп өнүгүүсү менен китепкана да кеңейе баштаган. Китепканачылар ар бир квартал сайын 6 миңден ашуун китеп сүйүүчүлөрүн тейлейт. Китепкананга келүүчүлөрдүн саны окуу жылы ичинде 18640ка жетти. Бүгүнкү күндө 3 китепкана жана анда 6 кызматкер толук штатта иштеп, студенттерге жана окутуучуларга кызмат көрсөтүп келет.

Китепкананын кызматкерлеринин курамы

№	Аты-жөнү	Туулган жылы	Билими	Эмгек стажы	Ээлеген кызматы
1.	Айтемирова Жылдызкан Умаркуловна	1974	Жогорку	23 жыл	Китепкананын башчысы
2.	Бибаева Альфия Валиуллаевна	1948	Атайын орто	46 жыл	Китепканачы
3.	Машрабова Айсунуу Набиевна	1962	Жогорку	29 жыл	Китепканачы
4.	Таирова Салкынай Туракуловна	1984	Атайын орто	7 жыл	Китепканачы
5.	Абдурасулова Замира Айтбаевна	1982	Жогорку	15 жыл	Китепканачы
6.	Исакова Нүргүл Гүлбаевна	1982	Жогорку	7 жыл	Китепканачы

Китепканадагы жана окуу залындагы ички иштерди уюштуруу, студенттерди китепканага тартуу үчүн китепкананын кызматкерлери дайыма изденүүнүн үстүндө жана китеп окуучуларды китепке тартуу үчүн ар кандай жолугушууларды жана көргөзмөлөрдү өткөрүп келет. Ошондой эле жыл сайын мезгилдүү Кыргызстан жана Россия Федерациясынан чыккан төмөнкү гезит, журналдарга жазылуу өз убагында жүргүзүлүп турат:

Газеталар

1. Аргументы и факты	8. Кыргыз тили
2. Слово Кыргызстана	9. ЗОЖ
3. М.К Кыргызстан Азия	10.Эркин тоо
4. Кыргыз Туусу	11.Тил жана маданият
5. Баткен таны	12.Шахтер жолу
6. Кут Билим	13.Супер инфо
7. Кут билим сабак	14.Сулей инфо

Журналдар

1. Эл агартуу	6. Вузовский вестник
2. Норматив акты – КР	7. Информатика и образование
3. Экономика, бизнес, банки	8. Физкультура и спорт
4. Мугалим	9. Инновация и образование
5. Наука и жизнь	10.Народное образование

Китеп фонду

№	Китептердин аталышы	Китеп фонду
1.	Экономикалык адабияттар	2452
2.	Финансы жана кредит	200
3.	Бухалтердик эсеп жана аудит	182
4.	Менеджмент	100
5.	Тарых	4079
6.	Физика	552
7.	Химия	767
8.	Кыргыз тили жана адабияты	5310
9.	Орус тили жана адабияты	2298
10.	Англис тили	1225
11.	Политология	42
12.	Философия	373
13.	Культурология	18
14.	География	525
15.	Черчение	17
16.	Педагогика	1884
17.	Илимий адабияттар	576
18.	Математика	2146
19.	Информатика	360
20.	Экология	398
21.	Биология	857
22.	Дене тарбия	247
23.	Сөздүктөр	549
24.	Энциклопедия	380
25.	Усулдук колдонмолор	1728
26.	Техникалык адабияттар	840
27.	Медициналык адабияттар	209
28.	Статистика	10
29.	Аскердик иш	54
30.	Этика эстетика	94
31.	Логика	46
32.	Логистика	20
33.	Атеизм религия	471

№	Китептердин аталышы	Китеп фонду
34.	Социология	196
35.	Көркөм адабият	13345
36.	Укук адабият	1928
37.	Электрдик тармактар	398
38.	Өзбек тили жана адабияты	427
39.	Курулуш	52
40.	Зоология	50
41.	Туризм	2
42.	Азыркы табият таануу концепциялары	101
43.	Культура, просвещение	285
44.	Политика	4553
45.	Психология	665
46.	Айыл-чарба адабияттары	44
47.	Таможное дело	79
48.	Автодело	554
49.	Мамлекеттик муниципалдык башкаруу	61
50.	Орто мектептин китептери	235
51.	Горное дело	434
52.	Искусство	681
	Бардыгы:	53099

Институттун электрондук китепканасында электрондук китептер, электрондук лекциялардын конспектилери жана виртуалдык лабораториялык иштер бар. Бардык компьютердик класстар, электрондук китепканалар бири-бири менен байланышкан жана «IP Switch» провайдери аркылуу Интернет түйүнүнө туташтырылган.

Электрондук окуу китептери

№	аты-жөнү	Аталыштары	Саны	Баасы
1	Н.А. Ипполитов	Русский язык	1	675с
2	И.А.Коноплёв	Информационные технологии	1	675с
3	Н. В. Гриненко	Финансы	1	675с
4	Е.Ф.Борисов	Экономика	1	675с
5	И.В.Сергеев	Экономика организации (предприятия)	1	675с
6	А.В. Гриненко	Финансовый менеджмент	1	670с
7	А.В.Тебекин	Менеджмент организации	1	675с
8	А.М. Родригес	История Стран Азии и Африки в новей время	1	675с
9	А.П. Деревянко	История России	1	675с
10	В.М.Шумилов	Международное право	1	675с
11	Л.Я.Драпкин	Криминалистика	1	675с
12	Л.П.Крившенко	Педагогика	1	675с
13	В.В.Никандров	Психология	1	675с
14	Н.Ф.Бучило	Философия	1	675с
15	Л.В.Передельский	Экология	1	675с
16	А.П.Свенцинский	Социальная психология	1	675с
17	Е.В.Бахолдина и др.	Русский язык поурочный планы 1-2 классы программа школа 2100	1	240с
18	Е.В. Бахалдина	Русский язык поурочный планы 1-2 классы программа школа 2100	2	240с
19	Е.В.Бахолдина	Русский язык поурочный планы 1-2 классы программа школа России	2	240с
20	Е.В.Бахолдина	Русский язык поурочный планы 1-2 классы	1	240с
21	Е.В.Бахолдина	Русский язык поурочный планы 1-2 классы	1	240с
22	Е.В.Бахолдина	Русский язык поурочный планы 1-2 классы	1	240с
23	Л.В.Зубарева	Русский язык 1-4 классы В помощь учителю	1	360с
24	Н.М.Божко	Русский язык « Редактор тестов» 10-11 классы	2	360с
25	Н.В. Созуранова	Психология и коррекционная педагогика	1	240с

№	аты-жөнү	Аталыштары	Саны	Баасы
26	Н.В. Сазуранова	Психология и коррекционная педагогика	1	240с
27	О.В.Васильева и др.	Психология подготовка к экзамену	1	240с
28	М.Ю.Михайлина и др.	Психологическая работа в школе	1	
29	М.Ю.Михайлина и др.	Психологическая работа в школе 2-выпуск	2	360с
30	М.Ю.Михайлина и др.	Психологическая работе в школе 2-выпуск	1	360с
31	Т.Н. Подюкова	Психолого-педагогический меди́кс-социальный цент в школе	1	310с
32	Т.Н.Подюкова	Психолого-педагогический меди́кс-социальный цент в школе	1	310с
33		Бишкек архив 1954.	1	
34	Н.И.Билык	Диагностическая работа психолога в школе	1	360с
35	С.И.Кашеев	Концепции современного естествознания	1	240с
36	С.И.Кашеев	Концепции современного естествозн.	1	370с
37		Английский язык 5-6 классы	1	360с
38	Л.М.Макарова	Мониторинг качества знаний	1	360с
39	М.Рогожин	Справочник по делопроизводству	1	350с
40	Л.П.Яновский	Введение в эконометрику	1	675с
41	А.В.Гриненко	Международное-частное право	1	675с
42	Чынгыз Айтматов	Чынгыз Айтматов	1	2120с
43	Антонов Т.С.	История России 20 век.	3	
44	Е.А.Мушино и др	Практическая фонетика англ языка	1	
45		Самоучитель полезных программ	1	
46		Правила организаций тех.обслуживания	1	320с
47		Специалист по ремонту и обслуживаю	1	1750с
48		Английский для начинающих	1	1620с
49		Управление школой	1	418.50
50		методическая работа	1	418.50
52		Управление школой	1	418.50
53		методическая работа	1	418.50
53		Эрмитаж искусство западной Европы	1	418.50
54	Ю.Полякова	Русские ресурсы	1	860

№	аты-жөнү	Аталыштары	Саны	Баасы
55		Электронный нотариус	1	425с
56		Большой англо-русский обще лексический словарь	1	425с
57		Новое русское искусство	1	425с
58	В.И.Егоров	Трудовой договор	1	675с
59	В.З.Черняк	Жилищно-коммунальное хозяйство	1	675с
60		Русский язык и культура речи	2	675с
61		История музейного дела в России	1	1350с
62	Кравченко	Социология	1	380с
63	Н.Скобелина	Культурология материалы к экзаменам	1	240с
64		Педагогика рефераты	1	240с
65		Экология подготовка к экзамену	1	240с
66		Бухгалтерский учет и налогообложение в торговле	1	360с
67		Все об электротехнике	1	1615с
68		География электронный учеб-лит комплексы для студ. и препод.	1	450с
69		Все об электротехнике	1	4845с
70	Н.М.Божко	Русский язык 10-11 класс	1	240с
71		Бухгалтерский 8.0	1	
72		Бухгалтерский 8.0	1	
73		Все об электро технике	1	1615с
74		Обслуживание ПК	1	360с
75	Н.Культн	В задачах и примерах	1	
76		New English. Бишкек	9	320с
77		Самостоятельная работа студентов. Бишкек	2	390с
78		Решение задач. Бишкек	1	610с
79		Организация деятельности детей на прогулке.	2	290с
80		Социология	1	210с
81	Н.М. Божко	Тесты русский язык 10-11кл	2	210с
82	Мырзаibraимов P.M.	Самостоятельная работа студентов (CPC)	1	390
		Баары:	99	43575. 5сом

Табл. № 15

**2015-2016-окуу жылынында келген жаңы китептер
боюнча маалымат.**

№	Айлары	Китептердин саны	Суммасы
1	Сентябрь	25	15000
2	Ноябрь	20	15000
3	Декабрь	100	44805
4	Январь	378	148030
5	Март	132	94,950
6	Май	60	28500
7	Баары:	715	103547,98

Табл. № 16

2015-2016 окуу жылына карата китептердин берилиши.

№	Китептердин аталышы	Китеп фонду
1.	Экономикалык адабияттар	400
2.	Финансы жана кредит	200
3.	Бухгалтердик эсеп жана аудит	200
4.	Менеджмент	150
5.	Тарых	3000
6.	Физика	250
7.	Химия	300
8.	Кыргыз тили жана адабияты	3000
9.	Орус тили жана адабияты	1194
10.	Англис тили	900
11.	Политология	42
12.	Философия	300
13.	Культурология	22
14.	География	205

15.	Черчение	15
16.	Педагогика	995
17.	Илимий адабияттар	250
18.	Математика	1000
19.	Информатика	505
20.	Экология	420
21.	Биология	452
22.	Дене тарбия	108
23.	Сөздүктөр	450
24.	Энциклопедия	200
25.	Усулдук колдонмо	700
26.	Техникалык адабияттар	220
27.	Медициналык адабияттар	10
28.	Статистика	59
29.	Аскердик иш	-
30.	Этика эстетика	120
31.	Логика	55
32.	Логистика	22
33.	Атеизм религия	59
34.	Социология	22
35.	Көркөм адабият	225
36.	Укук адабият	300
37.	Электрдик тармактар	101
38.	Өзбек тили жана адабияты	100
39.	Курулуш	-
40.	Зоология	80
41.	Туризм	2
42.	Табият таануу концепциялары	240
43.	Культура, просвещение	101
44.	Политика	94
45.	Психология	620

46.	Айыл-чарба адабияттары	40
47.	Таможное дело	15
48.	Автодело	203
49.	Мамлекеттик муниципалдык башкаруу	20
50.	Орто мектеп окуу китептери	574
51.	Горное дело	10
52.	Искусство	90
	Берилген китептердин жалпы саны	18640

Табл. №17

Акыркы 5 жыл ичинде сатылып алынган китептердин саны

№	Аталыштары	Окуу жылдары				
		2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012
1.	Китеп фонду	53099	54681	54620	54564	54000
2.	Окуу жыл ичинде жаңы китептерди сатып алуу	715	1829	56	564	325
3.	Жаңы китептерди сатып алууга коротулган сумма (сом менен)	103547,98	904 600	319076	159825	105934
4.	Жалпы сумма (сом менен)	3 621365	3191601	3 166451	2 847375	2 687550

Жаңы маалымат коммуникациялык технологиялары борбору

Бөлүм башчысы

Сайдалиев

Мурзабек Джумагулович

Бүткүл адамзат коомунда прогрессивдүү өзгөрүүлөрдүн ишке ашышынын негизи бул жаштарга заманбап сапаттуу билим берүү менен бирге көз ирмем сайын жаңылыктарды жараткан маалымат технологиясын

талапка ылайык терең өздөштүрүүсүнө жетишүү болуп саналат. Ал эми коомубуздун өнүгүүсүн, экономикасын прогноздоодо жана оптималдуу чечимдерди табууда б.а. жаныча окуунун моделдерин түзүүдө жаңы маалымат технологияны терең өздөштүрүүнү жана сапаттуу билим алуу заманыбыздын талабы. Жаңы маалымат коммуникациялык технологиялары борборунун миссиясы окуу жайдын жана анын ичинде даярдалып жаткан кадрларын, эртеңки күндүн лидерлерин бардык тараптан өнүгүүсүнө салымын кошо турган алдыңкы саптагы информациялык технологиялар менен камсыз кылуу болуп саналат.

Дүйнөдө компьютердик техниканын жана маалымат технологиясын өнүктүрүү үчүн дүйнөнү компьютерлештирүү боюнча жаңы тапшырмалар коюлган. Бүгүнкү күндө дүйнөлүк билим берүү жана маалымат мейкиндигине адамзат компьютеризациянын негизи аркылуу кирип жаткандыгы ачык айкын көрүнүнүп турат. Билим берүүнү маалыматташтыруу – бул глобалдуу проблемалардын бири. Ал билим берүүнүн бүтүндөй системасын заманбап техникалык жана программалык каражат, жаңы маалымат-коммуникациялык технологиялары менен туташтырууну түшүндүрөт.

БатМУ СГЭИнин Окумуштуулар кеңешинин жана институттун директорунун буйругунун негизинде 2003-

жылы окуу жайда жаңы структура «Жаңы-маалымат коммуникациялык технологиялары борбору» (ЦНИКТ) ачылат. Борборду ачуунун негизги максаты окуу жайда студенттерге билим берүүнү жөнгө салууда жаңы маалымат технологияларын, инновациялуу усулдарды колдонуу, базар экономикасына ылайыктуу кадрларды даярдоодо жана илимий-изилдөө иштерин жүргүзүүдө маалымат кызматынын мейкиндигине чыгуу болгон.

БатМУ СГЭИнин жаңы маалымат-коммуникациялык технологиялар борбору билим берүүдө компьютерлештирүү кызматын аткаруу менен окуу процессинде жаңы технологиялардын негизинде инновациялуу усулдардын колдонулушуна өзүнүн салымын кошуп келет. Бүгүнкү күндө борбор бир канча кызматтарды көрсөтөт:

- компьютердик окутуулар;
- компьютерди ремонттоо, монтаждоо жана установкалоо, сервистик кызматтар;
- кол жазмаларды компьютерде печаттоо;
- салтанаттуу кечелерге, конференция, семинарларга чакыруу билеттерди буклеттерди, визиттик карточкаларды даярдоо;
- окуу дисциплинасы боюнча окуу программаларын үйрөтүү;

- Ксероксте документтерди копиялаштыруу;
- Сканерлөө;
- Интернет кызматы;
- AVN программасы аркылуу маалымат базасына кирүү.

БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институту 1996-жылдары алгач эсептөө техникасы, IBM типтүү компьютери менен иштей баштаган. Бүгүнкү күндө борбордо акыркы үлгүдөгү күчтүү копиятерлер, ноутбуктар, интерактивдүү доскалар, түстүү лазердик принтерлер, ксерокстар, сканерлер, фото, видео аппараттар колдонулуп жана кызмат көрсөтүүдө.

Институттун аудиториялары, факультет, кафедралары, окуу-усулдук бөлүмү, кадрлар бөлүмү, бухгалтерия,

Институттун компьютердик техникалары менен камсыз болушу туурасында маалымат:

№	Окуу жылы	Компьютердин саны
1	1996-жылы	2
2	1999-жылы	12
3	2000-жылы	25
4	2001-жылы	38
5	2002-жылы	42
6	2003-жылы	53
7	2004-жылы	59
8	2005-жылы	66
9	2006-жылы	74
10	2007-жылы	87
11	2008-жылы	89
12	2010-жылы	98
13	2011-жылы	102
14	2015-жылы	112
15	2016-жылы	140

Табл. № 18 китепкана ж.б. структуралары

140 жаны үлгүдөгү компьютердик техника менен жабдылган. Бардык структуралар, компьютердик класстар, электрондук китепканалар бири-бири менен байланышкан жана интернет түйүнүнө туташтырылган.

Окуу жайыбыз Кыргызстандын башка окуу жайлары сыяктуу Болон процессине кошулуп, Евразия континентинде БатМУ СГЭИнин дипломун таанып жатышат. Бакалавр багыты боюнча филологиялык, педагогикалык, экономикалык, техникалык профилдеги адистерди күндүзгү жана дистанттык бөлүмдө окутуп жатат. Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан, билим берүү сапатын жогорулатуу, көзөмөлдөө жана билим берүүнүн эффективдүүлүгүн арттыруу үчүн AVN программасы колдонулат.

**Структуралык бөлүмдөрүндөгү техникалык каражаттары боюнча
маалымат**

Окуу корпустары	Ноутбуктар	Компьютерлер	Принтерлердин саны	Интерактивдүү доска	Сканерлер саны	ЛВС	Интернетке кошул компьют саны	Wi-fai точка	Телевизор	Видеомагнитофон	Видео камера	проектор	Проектордун экраны	Үн жазуу аппараты	Спутник антенна
Кош-Булак аймагында жайгашкан 6-окуу корпусу	4	18	3	-	1	5	5		1	1					1
Совет көчөсүндө жайгашкан 5-окуу корпусу	1	45	6	-	1	8	8	1	1	1		1	1		2
Башкы 1-2-3-4 окуу корпустары	11	61	19	3	1	33	33	3	6	1	2	4	1	1	1
Баары:	16	124	28	3	3	46	46	4	8	3	2	5	2	1	4
Жалпы:	140	компьютер													

Окуу жайдын кесиптик кошуну

Муратов Садыркул Муратович

Кесиптик кошундун төрагасы

Кесиптик кошун (ПРОФСОЮЗ) – бул жеке, көз каранды эмес коомдук уюм болуп саналат. БатМУ СГЭИнин кесиптик кошуну КР «Кесиптик бирикмелер жөнүндө» мыйзамынын, Жумуш Кодексинин жана Уставынын негизинде иш алып барат. Кызматкерлердин социалдык жана экономикалык укугу, эмгеги, ден соолугу, техникалык коопсуздугун коргоо менен бирге, эмгек жамаат менен келишимдерди түзүп, анын аткарылышын көзөмөлгө алат. Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамы менен таанышып туруу менен башка кесиптик кошундар менен байланыштарды түзүү менен максатуу иштерди жүргүзүшөт. Кесиптик кошундун составында окуу жайдын ар бир түзүмдүк бөлүмдөрүнөн 6 адам иштеп келет.

Кошундун мүчөлөрү жыл сайын өздөрүнүн жылдык пландарын түзүп, түзүлгөн пландардын негизинде иш алып барышат. Кызматкерлердин бир айлык эмгек акысынын 1% профсоюздук взноско түшөт. Жыйналган взностор максаттуу коллективдин кызыкчылыгы үчүн жумшалат. Мисалы: кесиптик кошундун мүчөлөрү эмгек жамааттын көйгөйлүү маселелери менен кабардар болуп жардамга муктаж кызматкерлерге ай сайын берилген өлчөмдө (500 сом) кесиптик кошундун эсебинен материалдык жардам берилет. Окуу жайда өтүлгөн майрамдык маданий иш чараларда чай уюштурулуп, акча каражаты бөлүнүп турат. Мисалы жылына мугалимдердин кесиптик майрамына карата эмгек жамаат үчүн майрамдык стол жасалып, баалуу приздер жана белектер берилип келет. Профессор–окутуучулардын жана кызматкерлердин балдары үчүн ар жылы салтка айланган «Жаңы жылдык балаты» майрамы кесиптик кошундун эсебинен өткөрүлүп балдар үчүн белектер даярдалып, кызыктуу, шаңдуу жаңы жылдык оюн-зоок программалары тартууланат. Январь айында институттун профессор-окутуучулары үчүн «Спорт ден-соолуктун булагы»

аттуу мелдештер уюштурулуп, жеңүүчүлөргө, активдүү катышуучуларга дипломдор менен кошо байгелүү белектер берилип келе жатат. Ушундай эле белектер жана сыйлоо барактары жыл ичиндеги белгиленүүчү 23-февраль Ата-Мекенди коргоочулар күнү, 8-март Аялдардын Эл аралык күнү жана Нооруз майрамдарында да берилип турат.

Окуу жылынын аягында кошундун жамааты жаратылышыбыздын кооз жерлерине СГЭИнин кызматкерлерин жайлоого эс алдырып келет. Жылдын жыйынтыгы менен 2010-2015-жылдын арасында 1 окутуучу КР министрлигинин ардак грамотасы, 2 окутуучу элге билим берүүнүн отличниги төш белгилери, 4 окутуучу билим берүүнүн мыктысы, 9 окутуучу грамоталар менен сыйланды.

Табл. №20

Кесиптик кошундун составы

№	Аты жөнү	Ээлеген кызматы	Илимий наамы	Байланыш телефону	E mail
1	Муратов Садыркул Муратович	БатМУ СГЭИнин профсоюз комитетинин төрагасы:	Ага окутуучу	0772096996	muratov@mail.ru
2	Умаркулов Нуридин Исабекович	БатМУ СГЭИнин профсоюз комитетинин мүчөсү	Сырткы жана аралыктан окутуу бөлүмүнүн башкы адиси	0777420725	numarkulov@mail.ru
3	Миталип уулу Азамат	БатМУ СГЭИнин профсоюз комитетинин мүчөсү	Педагогика жана экономика факультетинин окутуучу	0778793682	asamat@mail.ru
4	Тайирова Салкынай	БатМУ СГЭИнин профсоюз комитетинин мүчөсү	БатМУ СГЭИнин китепканачысы	0771113437	tairova-S@mail.ru
5	Мавлянова Канымай	БатМУ СГЭИнин профсоюз комитетинин мүчөсү	Орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн окутуучу	0772219519	mavlanova@mail.ru
6.	Техникалык кызматкер	Норматова Санам	Техникалык кызматкер	0777435122	normatova@mail.ru

Табл. № 21

№	Кесиптик кошун тарабынан жумшалган каражаттар	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Даталуу күндөрдө окутуучулардын баалуу белектер менен сыйланышы (сом менен)	18000	20000	20000	20000	19500
2.	Спорттук оюндар	15000	15000	20000	70000	5000
3.	Материалдык жардам	7000	10000	15000	10000	3000
4.	Маданий-массивдүү иштерге	20000	20700	25000	20000	9000
5.	Жаңы жылдык белектер	18000	20000	25000	25000	10000
6.	Жана башкалар	18825	36000	12250	90000	3000
	Жыйынтыгы:	96825	111700	117250	154000	49500
Алынган сыйлыктар						
1.	КР министрлиги тарбынан берилген грамоталар		1			
2.	Билим берүүнүн мыктысы	1		1		
3.	Элге билим берүүнүн отличниги	1	1	1	1	
4.	Грамота менен сыйлангандар	2	2	2	2	1
5.	Баары:	4	4	4	3	1

ҮЧҮНЧҮ БАП

*Дагы бир аалымдар бар билими мол,
Билими жалпы журтка көрсөткөн жол.
Кадырлап, сыйлуу болгун алар менен,
Азбы-көппү билимин алгының сен.
Жаман менен жакшыны билет алар,
Ак жолду ажыратып баарын табар.
Билими даанышмандын элге жарык,
Жарык болсо, түндө да жолуң анык.*

Ж. Баласагын

Алардын эмгеги алкоого татыктуу

Баткен мамлекеттик университетинин алдындагы Сүлүктү гуманитардык экономикалык институтуна уюшулганына быйыл 20 жыл толуп олтурат. Кээ бирөөлөр «Жыйырма жылда бетке кармар эмне жаралышы мүмкүн?» – дешер. Бирок бул убакыттын ичинде Сүлүктү шаарыбызда жогорку окуу жайы түптөлүп бир топ алгылыктуу иштер аткарылып, айкын келечек аныкталды. Окуу-консультативдик пунктуан институтка айланган окуу жайыбыздын бүгүнкү күндөгү жетишкендиктерине төмөндө жазылган ар бир инсандын салымы бар деп ойлойбуз. Ал инсандар өздөрүнүн жөнөкөйлүгү менен башка адамдардан өзгөчөлөнбөй эли жери үчүн опол тоодой эмгек жасашты.

Мындай өз кесибин ардактап, ак эмгеги менен кызмат кылып, эмгегинен баар тапкан инсандарыбыздын эмгегин баалап, окуп үйрөнүп, кийинки муундарга жеткирүү, бүгүнкү муундун негизги милдеттеринин бири.

Машрабов Абдималик Амирович

Филология илимдеринин кандидаты, доцент

Машрабов Абдималик Амирович 1957-жылы 15-февралда Ош областына (азыркы кезде Баткен областы) караштуу Сүлүктү шаарында жумушчу-шахтердун үй-бүлөсүндө туулган. 1973-жылы Сүлүктү шаарындагы А.С. Макаренко атындагы №3 орто мектебинин 8-классын бүтүрүп, Жалал-Абад шаарындагы А.С. Пушкин атындагы педагогикалык окуу жайына тапшырып, 1977-жылы «кол эмгек жана черчение» сабагынын мугалими адистигине ээ болгон.

Педагогикалык эмгек жолун Сүлүктү шаарындагы өзү окуп билим алган А.С. Макаренко атындагы №3 орто мектебинде баштаган. 1977-жылдан 1979-жылга чейин Советтик Армиянын катарында кызмат өтөп келгенден кийин, 1979-жылдан А.С. Макаренко атындагы орто мектебинде кайрадан мугалим болуп иштейт. 1981-жылы Ош мамлекеттик педагогикалык институтунун филология факультетине тапшырып, 1985-жылы артыкчылык диплому менен ийгиликтүү аяктаган. 1985-1986-жылдары А.С. Макаренко атындагы №3 орто мектебинде «Кыргыз тили жана адабияты» сабагынын мугалими, 1986-1988-жылдары аталган мектепте директордун окуу-тарбия иштери боюнча орун басары, 1988-1997-жылдары ошол мектептин директору болуп иштеген. 1996-жылдан баштап Сүлүктү шаарындагы Ош мамлекеттик университетинин окуу-консультативдик пунктунун башчысы, филиалынын директору, ал эми 2000-жылдан 2016-жылдын 18-мартына чейин институттун директору болуп иштеп келди. 2016-жылдын 18-мартында КР билим берүү жана илим министринин макулдугу менен, БатМУнун ректору, техника илимдеринин доктору, профессор А.М. Зулпуевдин буйругунун негизинде

БатМУнун Экономика жана финансы иштери боюнча проректору кызматына дайындалды. 2000-жылы Бишкек шаарында Кыргыз Республикасынын Улуттук Илимдер Академиясынын «тил таануу» институтунун алдындагы илимий диссертациялык Кеңеште «Тууганчылык терминдеринин мааниси жана алардын туюнтулушу» аттуу темада кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү коргоп «филология илиминин кандидаты» деген илимий даражага ээ болду. Ал эми 2006-жылы Улуттук аттестациялык комиссиянын чечими менен «тил таануу» адистиги боюнча «доцент» илимий наамы ыйгарылды.

Абдималик Амирович Машрабов Сүлүктү шаарыбыздагы Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун негиздөөчүсү. Окуу жайдын түптөлүшүнө, материалдык-техникалык базасы, жогорку кадрдык потенциал менен камсыз болуусуна агайдын салымы чоң.

Чыныгы интеллекттиги, педагогикалык чеберчилиги жана жетекчилиги илимий-изилдөө иштери менен айкалыштыруусу, изденбей калган изилдөөлөрдү жандандыруусу, педагогикалык иштерди чыгармачылык менен мамиледе сүйө билүүсү менен Машрабов Абдималик Амирович профессор-окутуучулар курамынын жана студенттер арасында кадыр-барктуу илим кудугун казган инсан. А. Машрабов тарабынан 2 монография, 2 окуу китеби, 2 документалдуу-популярдык колдонмо жана 30дан ашуун илимий макалалары Кыргызстан жана чет өлкөлөрдөн басылып чыкты.

Абдималик Амирович Кыргызстандагы саясий маселелерге да активдүү катышып, 2000-2017-жылдары Сүлүктү шаардык кеңешинин жана Баткен областык Кеңешинин депутаты катары институттун, шаардын гана эмес, областтык деңгээлдеги социалдык, экономикалык жана башка түрдүү жактан өнүгүү маселелерин чечүүдө көп иштерди жасады. Илимий-педагогикалык ишмердүүлүгү үчүн Кыргыз Республикасынын билим, илим жана жаштар саясаты министрлигинин Ардак грамотасы, «Кыргыз Республикасынын эл агартуусунун мыктысы» төш белгиси, бир нече жогорку органдардын мактоо баракчалары менен сыйланган. Абдималик Амирович куттуу үй-бүлөнүн атасы, жубайы Айсулуу Машрабова экөө 3 кыз, 2 уулду тарбиялап өстүрдү.

Толбаев Балтабай

Физика-математика илимдеринин кандидаты,
профессор

Толбаев Балтабай 1933-жылы 25-майда Лейлек районуна караштуу Булак-Башы айылында туулган. 1951-жылы Ходженттеги Ленинабад мамлекеттик-педагогикалык институтунун «Физика-математика» факультетине тапшырып, 1955-жылы «Физика-математика мугалими» квалификациясына ээ болот.

Жогорку окуу жайын аяктагандан кийин алгач 1995-жылы «Математика» кафедрасына ассистент, 1956-жылы «Элментардык математика» кафедрасына ага окутуучу болуп иштеген. 1961-жылы Душанбе шаарындагы Тажик мамлекеттик университетинин аспирантура бөлүмүнө тапшырып, 1964-жылы аяктаган. Кандидаттык ишин ийгиликтүү коргоп, 1965-жылдын 8-майында «Физика-математика илимдеринин кандидаты» илимий даражасына ээ болот. БатМУнун гуманитардык-экономикалык институтунда 1997-жылдан баштап «Жалпы математика» кафедрасынын профессору, андан кийин аталган кафедранын башчысы, эл аралык билим берүү борборунун башчысы кызматтарында бир топ жыл иштеди. Кыргыз, Тажик Республикаларынын билим берүүсүнүн мыктысы. Учурунда 5 илимдин кандидатын даярдап чыгарды. 80ден ашуун илимий эмгектердин, монография, окуу китептери жана методикалык колдонмолордун автору.

Бердалиев Абдували Бердалиевич

Филология илимдеринин доктору, профессор

1939-жылы 10-мартта Тажик Республикасынын Согд областынын Канибадам районундагы Рават айылында туулган. 1962-жылы Ленинабад мамлекеттик педагогикалык окуу жайында «Өзбек тили жана адабияты» адистигине ээ болгон. Бүгүнкү күндө 150ден ашык илимий эмгектердин, монографиялардын, окуу

китептеринин, методикалык колдонмолордун автору. БатМУнун гуманитардык-экономикалык институтунда эмгектенип жүргөн мезгилде 6 илимдин кандидатын даярдап чыгарды жана бир канча аспиранттары кандидаттык диссертациялык ишин жактоонун алдында турат.

Бердалиев Абдували Бердалиевич – Тажик Республикасынын эмгек сиңирген ишмери, Кыргыз Республикасынын билим берүүнүн мыктысы, КР билим берүү жана илим министрлигинин бир канча ардак грамоталары жана медалдары менен сыйланган.

Холжураев Хабибулло Холджураевич

Тарых илимдеринин доктору, профессор

1933-жылы 5-декабрда туулган. 1971-жылы тарых илимдеринин доктору, 1972-жылы профессордук илимий наамга ээ болгон. 1984-жылы Тажик ССРинин билим берүүнүн мыктысы, 1970-ж. СССРдин бүткүл союздук жаш окумуштуулар конкурсунун лауреаты, 2000-ж. Тажик Республикасынын эмгек сиңирген ишмери, академик Б. Гафуров атындагы сыйлыктын лауреаты,

Худжанд мамлекеттик университетинин профессору, Тажик мамлекеттик укук, бизнес жана саясат университетинин илимий консультанты, академик Б. Гафуров атындагы республикалык музейдин директору, БатМУ СГЭИнин ардактуу профессору.

Х.Х.Холджураев 70тен ашуун монографиялык иштердин автору, бир канча илимдин кандидаттарынын жетекчиси.

Тухтаев Турсунбой Махмудович

Медицина илимдеринин доктору, профессор

1937-жылы 20-апрелде Тажик Республикасынын Канибадам районундагы Кучкак айылында колхозчунун үй-бүлөсүндө туулган. 1961-жылы Тажик мамлекеттик медициналык университетинин дарылоо факультетин аяктаган. 1963-жылдан 1966-жылга чейин Москва шаарындагы

Биофизика институтунда аспирантурада окуйт. 1967-жылы кандидаттык, 1973-жылы докторлук ишин жактаган. Тажик медициналык университетинин борбордук илимий-изилдөө лабораториясында 1966-жылдан 1967-жылга чейин ассистент, 1976-жылга чейин бөлүм башчысы, 1986-жылга чейин Тажик ССРинин саламаттыкты сактоо министрлигинин эпидемиология жана гигиена илимий-изилдөө институтунун директору, 1998-жылга чейин Тажик дене тарбия институтунун «Спорттук медицина» кафедрасынын башчысы, кийинчерээк окуу иштери боюнча проректору болуп иштеген.

Тухтаев Турсунбай Махмудович 200гө жакын илимий эмгектердин, 6 монография, 2 автордук иш, 8 окуу колдонмолордун автору. Тухтаев Т.М. жетекчилдиги астында 10 кандидаттык диссертациялык иш корголгон. «Здравохранение Таджикистана» ж.б. журналдардын редакциялык коллегиясынын мүчөсү, ошондой эле бүткүл союздук жана республикалык газета-журналдарга медициналык багытта макалалары жарыкка чыгып турган. ОПКнын төрагасы, медициналык окуу жайдын жаш окумуштуулардын кеңешинин төрагасы, Тажик Республикасынын патофизиологдор коомунун төрагасы, эл аралык социалисттик өлкөлөрдүн патофизиологдор коомунун мүчөсү, Тажик ССРинин саламаттыкты сактоо министрлигинин медициналык кеңешинин төрагасынын орун басары, Окумуштуулар кеңешинин мүчөсү ж.б. чоң коомдук иштерди аткарып келген.

Тухтаев Т.М. Тажик Республикасынын дене тарбия жана спорт, билим берүү боюнча эмгек сиңирген ишмери, Тажик, Кыргыз Республикаларынын билим берүүнүн, саламаттыкты сактоонун мыктысы. Өзүнүн ишмердүүлүгүндө 55 жыл жогорку окуу жайында иштеген. Азыркы учурда институттун педагогикалык билим берүү кафедрасынын профессору, жаш окутуучулардын жана студенттердин насаатчы мугалими.

Мансурова Тамара Бакировна

Биология илимдеринин кандидаты, доцент

1952-жылы Ош областынын Өзгөн шаарында туулган. 1974-жылы Ош мамлекеттик педагогикалык институтунун биология адистигин бүтүргөн. 1997-2003-жылдары институтта окуу-бөлүмүнүн башчысы, директордун окуу жана илимий иштери боюнча орун басары кызматтарында иштеген. Бир канча илимий макалалардын, окуу китептеринин, усулдук колдонмолордун автору. Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун өнүгүшүнө салымын кошкон окутуучулардын бири болуп эсептелет.

Танаев Токтош

Филология илимдеринин кандидаты, доцент

Танаев Токтош 1942-жылы 8-июнда Ош областына караштуу Совет районунун Кызыл-Жар айылында туулган. Орто мектепти аяктаган соң 1960-жылы Ош педагогикалык окуу жайынын «Музыкалык педагогикалык» факультетине тапшырып 1964-жылы «Башталгыч класстын мугалими» квалификациясына ээ болот. 1967-жылы кайрадан Ош педагогикалык окуу жайынын филология факультетине тапшырып, 1972-жылы «Кыргыз тили жана адабияты мугалими» квалификациясын алат. 1969-жылы аталган окуу жайдын «Башталгыч билим берүү усулу» кафедрасына окутуучу, 1992-жылы филология факультетинин башчысы, 1993-жылы филология факультетинин деканы кызматтарында иштеген. 1986-жылы 29-январда кандидаттык ишин ийгиликтүү коргоп, «Филология илимдеринин кандидаты» окумуштуулук даражасына ээ болот. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 1996-жылдан баштап бир топ жыл иштеди.

Сагыналиев Мырзабек Жусупбекович

Филология илимдеринин кандидаты, доцент

1951-жылы 2-мартта Ош областына караштуу Алай районундагы Гүлчө айылында туулган. 1969-жылы Баткен районунун Баткен айылында орто мектепти аяктаган соң Советтик Армиянын катарында кызмат өтөп келет. 1973-жылы Кара-Суу шаарындагы цехте электик болуп иштеген. 1974-жылы Ош педагогикалык окуу жайынын даярдоо курсуна тапшырып жыйынтыгында жогорку окуу жайына филология факультетинин орус тили жана адабияты адистигине студент болуп калат. Жогорку окуу жайын артыкчылык диплому менен аяктагандан кийин Ош шаарындагы Ю. Гагарин атындагы орто мектебинде мугалим болуп иштеген. 1983-жылы Ош педагогикалык окуу жайынын «Орус тили» кафедрасында окутуучу, кафедранын доценти, 1993-жылы сырткы бөлүмүнүн деканы болуп иштей баштайт. 1993-жылы 3-сентябрда Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясынын чечиминин негизинде «Филология илимдеринин кандидаты» окумуштуулук даражасы ыйгарылган. БатМунун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 1998-жылдан баштап «Жалпы гуманитардык дисциплиналары» кафедрасынын доцент катары иштей баштаган.

Абдухоликов Ахмаджон

Педагогика илимдеринин кандидаты, доцент

Абдухоликов Ахмаджон 1957-жылы Тажик Республикасынын Согд областында туулган. 1978-жылы Ленинабад мамлекеттик педагогикалык институтунун математика адистигин аяктаган. Окууну аяктагандан кийин Ташкент мамлекеттик университетинин функционалдык анализ жана дифференциалдык теңдемелер кафедрасында стажер-илим иликтөөчү болуп иштеген. Советтик Армиянын катарында аскердик кызматтын өтөп келгенден кийин, 1990-жылы сентябрда С.М. Киров атындагы Ленинабад мамлекеттик педагогикалык институтуна «Тарбия ишинин теориясы жана усулу» кафедрасына ага окутуучу катары

жумушка кирет. Жогорку окуу жайында педагогиканын теориясы, педагогиканын тарыхы, тарбия ишинин усулу, атайын курс дисциплиналары боюнча студенттерге сабак берген. А. Абдухаликовдун жетекчилиги астында математика факультетинин студенттери педагогика боюнча дипломдук иштерин коргогон. А. Абдухаликов пландаштырылган илимий изилдөө иштерин жүргүзүп келет жана өзүнүн илимий докладдары менен бир канча эл аралык илимий конференцияларда окуп турган. Анын жетекчилиги астында бир канча студенттери да илимий конференцияларга өздөрүнүн докладдары менен катышып келишет.

Алдына коюлган тапшырманы өз убагында аткарган, сылык мүнөз агайыбыз студенттердин, профессор-окутуучулардын арасында өзгөчө кадыр-баркка ээ.

Сулайманов Жоомарт Мирзаевич

Философия илимдеринин кандидаты, доцент

Сулайманов Жоомарт Мурзаевич 1964-жылы 18-апрелде Ош областынын Джалал-Абад шаарында туулган. Орто мектепти аяктагандан кийин 1981-жылы Алматыдагы Казак мамлекеттик университетинин философия факультетине тапшырып, 1986-жылы «Философия мугалими» адистигине ээ болот.

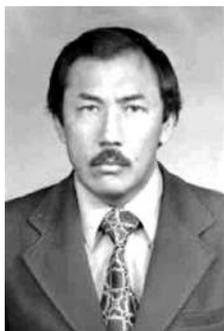
1994-жылы Украинанын жогорку аттестациялык комиссиясынын чечиминин негизинде «Философия илимдеринин кандидаты» илимий даражасына ээ болот. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 1998-жылдан баштап «Коомдук дисциплиналары» кафедрасынын доценти катары иштеген.

Исманкулов Каршибай

Физика-математика илимдеринин кандидаты,
доцент

Исманкулов Каршибай Исманкулович 1953-жылы 10-апрелде Тажик Республикасынын Оро-Төбө районундагы Бураген айылында колхозчунун үй-бүлөсүндө туулган. 1969-жылы орто мектепти аяктаган соң С.М. Киров атындагы Ленинабад мамлекеттик педагогикалык институтуна физика-математика факультетине тапшырат. Аталган окуу жайды 1974-жылы аяктап Оро-Төбө районундагы №29 орто мектебинде физика, математика мугалими болуп иштеген. 1975-1976-жылдары Советтик Армиянын катарында аскердик кыматтан өткөн. 1976-жылдан 1980-жылдарга чейин өзү билим алган жогорку окуу жайында алгач окутуучу болуп иштейт. 1980-1982-жылдары Ленинград шаарындагы СССРдин Илимдер Академиясына караштуу А.Ф. Иоф атындагы физика-техникалык окуу жайында илим-иликтөөчү- стажер, 1983-1986-жылдары аталган окуу жайдын аспирантурасында тапшырган. 1986-жылдары Ходжент шаарындагы Б. Гафуров атындагы Ходжент мамлекеттик университетине окутуучу, 1990-жылы «Жалпы физика» кафедрасынын ага окутуучусу, кийинчерээк доцент катары бир топ жыл эмгектенди. БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтуна «Математика жана жаңы маалымат технологиялары» кафедрасында бир топ жыл эмгектенди.

Мирзоахмедов Мавлон

педагогика илимдеринин кандидаты, доцент

1948-жылы 10-январда Тажик Республикасынын Матча районунун Катар-Булак айылында туулган. Академик Б. Гафуров атындагы Ходжент мамлекеттик университетинин математика факультетин аяктаган. 1965-жылы Янтак айылындагы №1 А.М. Горкий атындагы орто мектебин аяктаган. Окууну аяктаган соң С.М. Киров

атындагы Ленинабад мамлекеттик педагогикалык институтуна тапшырып «Математика мугалими» деген квалификацияга ээ болот. Эмгек жолун 1968-жылы Колхозабад районундагы №16 орто мектебинде математика мугалими болуп иштөө менен баштаган. 1970-1971-жылдары Советтик Армиянын катарында аскердик кызматтан өткөн. 1975-1977-жылдары Ленинабад педагогикалык училищесинде математика окутуучусу, 1977-жылдан 1981-жылга чейин Т.Г. Шевченко атындагы мамлекеттик-педагогикалык институтунда «Математиканы окутуунун усулу» кафедрасында аспирант, 1985-жылдан баштап Ходжент мамлекеттик университетинде окутуучу, 1991-жылы кафедранын доценти катары иштеп келет. 1990-жылдары Москва шаарында кандидаттык диссертациясын математиканы окутуунун усулу багытында жактады. 1991-жылы Тажик Республикасынын билим берүүсүнүн мыктысы наамына ээ болгон. «Нури Худжанд» Борбордук Азия элдик академиясынын мүчө корреспонденти, журналистер союзунун эл аралык конференциясынын мүчөсү, Ходжент мамлекеттик университетинин математика факультетинин 1989-2002-2004-жылдардагы «Жылдын Окумуштуусу» наамынын лауреаты. Математиканы окутуунун усулу, педагогика, илимдин тарыхы, байыркы чыгыштын тарыхы, география, этимологиясы жана экологиясы багытында 300дөн ашуун илимий, илимий методикалык иштердин, 27 окуу китептин жана брошюралардын автору. БатМУ СГЭИде 1998-жылдан 2008-жылга чейин эмгектенди.

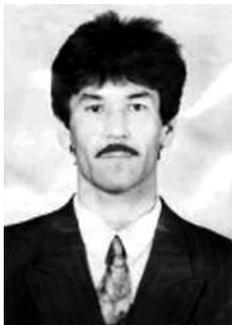

Курбанов Абдукайым Давлятович

Тарых илимдеринин кандидаты, доцент

1964-жылы 25-февралда Тажик Республикасынын Согд областына караштуу Ганчи районунун Демунор айылында туулган. 1978-жылы 8 жылдык орто мектебин аяктагандан кийин, 1985-жылы Ленинабад педагогикалык институтуна тапшырып «Тарых мугалими» квалификациясына ээ болот. 1991-жылы Ходжент мамлекеттик университетинин

«Тарихты окутуунун усулу» кафедрасында окутуучу болуп иштеген. 1996-жылга чейин аспирантура бөлүмүндө окуп, 1997-жылы «Сотрудничество Узбекистана и Таджикистана в подготовке кадров в 20-30-годы» аттуу темада кандидаттык ишин коргогон. 50дөн ашык илимий эмгектин автору. Баткен мамлекеттик университетинин Окумуштуулар Кеңешинин мүчөсү. 1997-жылдан баштап Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунда алгач окутуучу, факультеттин деканы жана «Коомдук – гуманитардык дисциплиналары» кафедрасынын башчысы болуп иштеди. Учурда институттун «Педагогикалык билим берүү» кафедрасынын доценти.

Турсунов Бостон Рахмонович

Тарых илимдеринин кандидаты, доцент

Турсунов Бостон Рахмонович 1969-жылы 28-сентябрда Тажик Республикасынын Ленинабад областына караштуу Канибадам районунун Маданият айылында туулган. Орто мектепти аяктаган соң 1986-жылы Ходжент мамлекеттик университетинин «Тарых» факультетине тапшырып «Тарых жана коом таануу мугалими» квалификациясына ээ болот. Жогорку окуу жайын аяктагандан кийин аталган окуу жайдын «Тажик элинин тарыхы жана этнологиясы», кийинчерээк «Тажик элинин тарыхы» кафедраларында окутуучу катары эмгектенген. 1988-1989-жылдары Советтик Армиянын катарында кызмат өтөп келет. 1993-жылы аспирантурага тапшырып 1996-жылы аяктаган. БатМУнун гуманитардык-экономикалык институтунда 1999-жылдан баштап, алгач «Коомдук-гуманитардык» факультетинде окутуучу катары иштей баштаган. «Батыш Фергананын калкынын этникалык өзгөчөлүгү» аттуу темада илимий-изилдөө ишин жүргүзүп, 2002-жылдын 7-ноябрында кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү коргогон

Абдуллаев Рузимурод Мамажанович

Педагогика илимдеринин кандидаты, доцент,
Педагогикалык билим берүү кафедрасынын башчысы.

Абдуллаев Рузимурат Мамажанович 1965-жылы 2-февралда Кыргыз Республикасынын Ош областындагы Лейлек районунун Ак-Суу совхозуна караштуу Жаркыштак айылында мугалимдин үй-бүлөсүндө туулган.

1985-жылы Ленинабад мамлекеттик педагогикалык институтунун филология факультетине тапшырып (азыркы ХГУ) «Өзбек тили жана адабияты мугалими» адистигине ээ болот. Эмгек жолун 1988-жылы Ош областынын Лейлек районундагы «Алга» орто мектебинде өзбек тили жана адабияты мугалими болуп иштөө менен баштаган. 1995-жылы Лейлек районунда болуп өткөн «Жыл мугалими – 95» сынагында биринчи орунга ээ болуп, жогорку категориядагы мугалимдердин катарын толуктайт.

1998-ж. ОшМУнун Сүлүктү шаарындагы филиалына өзбек тили жана адабияты боюнча окутуучу болуп иштей баштаган.

2002-жылы кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү коргоп педагогика илимдеринин кандидаты илимий даражасына ээ болот. 2006-жылы Кыргыз Республикасынын билим берүүнүн отличниги наамын алат.

Үй-бүлөлүү, 3 перзенттин атасы. Учурда БатМунун гуманитардык-экономикалык институтунун «Педагогикалык билим берүү» кафедрасынын башчысы.

Нишонов Бахтиер Мелибоевич

Филология илимдеринин кандидаты, доцент

1971-жылы 10-декабрда Тажик республикасынын Согд областынын Ашт районуна караштуу Долона кыштагында туулган. 1989-жылы Б.Гафуров атындагы Ходжент мамлекеттик университетинин өзбек тили жана адабияты адистигине тапшырып 1994-жылы аяктаган. Окуу жайды аяктагандан кийин ошол эле окуу жайынын өзбек филологиясы

кафедрасында окутуучу болуп иштеп калат. 1995-жылы ХГУнун күндүзгү бөлүмүнүн аспирантурасына тапшырып «Сочинительная связь в узбекском языке: конъюнкция и дизъюнкция» деген темада илимий-изилдөө иштерин жүргүзөт. 1998-жылы аспирантураны аяктагандан кийин Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтуна окутуучу катары жумушка чакырылат. 1999-жылдан 2001-жылдарга чейин «Жалпы түркология» факультетинде кафедра башчысы, 2001-жылы факультеттин деканынын орун басары кийинчерээк окуу-усулдук бөлүмүнүн инспектору кызматтарында иштеди. 1 монография, 3 окуу-усулдук колдонмо жана 25-тен ашуун илимий макалалардын автору. 2003-жылдын 29-январында кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү коргоду.

Ризакулов Туракул Рабимкулович

Экономика илимдеринин кандидаты, доцент

Ризакулов Туракул Рабимкулович 1972-жылы 5-мартта Тажик Республикасынын Ленинадобластына караштуу Шахристан районунун Бураген айылында туулган. 1989-жылы №29 орто мектебин аяктаган соң, Душанбе шаарындагы Тажик агрардык университетинин «Экономика» факультетине тапшырат. 1994-жылы аталган окуу жайды артыкчылык диплому менен аяктайт. Жогорку окуу жайын аяктагандан кийин, Ходжент мамлекеттик университетиндеги «Жалпы экономикалык дисциплиналары» кафедрасында алгач окутуучу болуп иштей баштайт. 1995-жылы аспирантуранын күндүзгү бөлүмүнө тапшырып, 1999-жылдын 25-июнунда кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү коргоп «Экономика илимдеринин кандидаты» илимий даражасына ээ болот. БатМУнун гуманитардык-экономикалык институтунда алгач 1999-жылдан баштап «Математика жана экономикалык дисциплиналары» кафедрасында ага окутуучу, кийинчерээк кафедра башчысы кызматтарында иштеди.

Салиев Заир Таирович

Педагогика илимдеринин кандидаты

1948-жылы Тажик Республикасынын Ленинабад областына караштуу Ганчи районунун Шохон кыштагында туулган. 1971-жылы С.М. Киров атындагы Ленинабад мамлекеттик педагогикалык институтунун орус тили жана адабияты адистигине тапшырып, 1976-жылы ийгиликтүү аяктайт. 1969-жылы Советтик Армиянын катарында кызмат өтөп келет. 1974-жылы аталган жогорку жайынын лаборатория башчысы, 1984-жылы «Орус тили жана адабияты» кафедрасынын ага окутуучусу, 1991-жылы «Тилдер» кафедрасынын башчысы, 1993-жылы окуу жайдын илимий жана усулдук иштери боюнча проректору кызматтарында иштеген. 1989-жылы 9-февралда кандидаттык ишин ийгиликтүү коргоп, «Педагогика илимдеринин кандидаты» илимий даражасына ээ болот. Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 1998-жылдын 20-августунан баштап «Жалпы гуманитардык дисциплиналар» кафедрасында доцент катары иштей баштаган.

Муҳидинов Абдувахид

Биология илимдеринин кандидаты, доцент

Муҳидинов Абдувахид Тажик Республикасынын Ноо районуна караштуу Матар айылында туулган. Атасы Батыров Муҳидинхужа, энеси Каландарова Хадича дыйкан адамдар болгон. 7 жылдык орто мектебин аяктаган соң Ленинабад медициналык техникумуна тапшырат. 1952-жылы Ленинабадагы мамлекеттик педагогикалык окуу жайынын «Химия жана биология» факультетине тапшырып 1956-жылы аяктайт. Окууну аяктаган соң төрт жыл орто мектепте биология мугалими болуп иштейт.

1960-жылы Ленинабад мамлекеттик педагогикалык институтунун «Зоология» кафедрасына ассистент, 1964-жылы ошол эле кафедрада ага окутуучу болуп иштейт. 1978-жылы Ленинград шаарында СССРдин Илимдер академиясында кандидаттык диссертациясын жактап, 1979-жылы «Анатомия, физиология человека и животных» кафедрасынын башчысы

болуп 1996-жылга чейин иштейт.

БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунда 1997-жылдан баштап 2013-жылга чейин «Табигый илимдер» кафедрасынын доценти катары иштеди.

Мусурманова Гульмира Садировна

Филология илимдеринин кандидаты, доцент,
БатМУнун окуу иштери боюнча проректору

Мусурманова Гульмира Садировна 1968-жылы 17-январда Сүлүктү шаарында туулган. Орто мектепти аяктаган соң Фрунзедеги орус тили жана адабияты институтуна тапшырып, 1990-жылы ийгликтүү аяктаган. 1990-жылдан 1997-жылга чейин орто мектепте орус тили жана адабияты мугалими, 1997-жылдан 2000-жылга чейин ОшТУнун Сүлүктүдөгү филиалында окутуучу, усулчу, факультеттин деканы, окуу-маалымат бөлүмүнүн башчысынын орун басары, директордун орун басары, 2004-жылдан 2005-жылга чейин БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда директордун орун басары, 2005-2010-жылга чейин БатМУнун окуу иштери боюнча проректору ж.б. кызматтарда иштеп келди. Бул мезгилдин ичинде салыштырма типология боюнча илимий эмгектерди жаратып, 2005-жылы кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү коргогон. Анын жетекчилиги астында бир топ регионалдык жана республикалык денгээлдеги илимий-практикалык конференциялар жана студенттердин олимпиадалары, илимий конференциялары өткөрүлдү.

Г.С.Мусурманова окуу иштерине байланышкан бардык кызматтарда мыкты аткаруучулук жөндөмдүүлүгүн жана өзүн такшалган жетекчи, тажрыйбалуу педагог катары көрсөтө алды. Ал өзүнүн терең билимин, иш тажрыйбасын жумшап, жоопкерчиликти жогору коюп, илимий кызматкерлер, окутуучулар жана студенттер тарабынан аткаруучулук тартипти сактоого көзөмөлдү такай жүргүзөт. Демилгелүү, иш жүзүндөгү маселелерди чечүүгө чыгармачылык менен мамиле жасайт, кыйынчылык кырдаалда ойлонуштурган жана чечкиндүү аракеттерге жөндөмдүү.

Студенттерге адистик боюнча билим берүүдө дайыма изденүү менен натыйжалуу сабак өтүүгө жетишет. Өзүнүн кеп-кенешин кесиптештеринен аябайт.

Мухидинов Кувомидин Фиезидинович

Техника илимдеринин кандидаты, доцент

Мухидинов Кувомидин Фиезидинович 1946-жылы 16-июнда Тажик Республикасынын Ленинабад областына караштуу Исфара районундагы Ворух айылында туулган. 1953-жылдан 1963-жылга чейин Ворух айылындагы орто мектебинде билим алган. 1963-жылы Тажик айыл-чарба институтунун «Механизация» факультетине тапшырып, 1968-жылы аталган окуу жайды ийгиликтүү аяктап, «Инженер-механик» квалификациясына ээ болот. 1968-жылдан баштап 1970-жылга чейин колхоздо инженер-механик болуп иштеген. Советтик Армиянын катарында кызмат өтөп келгенден кийин 1973-жылы Исфара районундагы «Правда» колхозунда иштейт. Андан кийин жаш илим изилдөөчү, 1973-жылдан 1976-жылга чейин Тажик айыл-чарба институтунун «Металлдардын технологиясы» кафедрасында аспирантурада күндүзгү бөлүмүндө окуган. 1976-1978-жылдары кафедранын ассистенти, 1979-жылдан 1987-жылга чейин аталган окуу жайдын «Охрана труда» кафедрасынын ага окутуучусу болуп иштеген. 1985-жылы кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү коргоп, 1987-жылдан 1993-жылга чейин «Металлдардын техникасы» кафедрасынын башчысы, 1993-жылдан 2003-жылга чейин Исфарадагы жогорку эксперименталдык мектептин доценти, «Механика» факультетинин кафедра башчысы кийинчерээк факультеттин деканы кызматтарында иштеди. 2003-жылдан 2006-жылга чейин БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда «Транспорт жана ИЗО» кафедрасынын доценти, андан кийин кафедра башчысы болуп иштеген. Жубайы Мухидинова Муджиба менен үч уул, бир кызды тарбиялап өстүрдү.

Тухлиев Камалидин

Физика-математика илимдеринин кандидаты,
доцент

1954 - жылы 1 - мартта Тажик Республикасынын Ленинабад областынын Шахристан районуна караштуу Бураген кыштагында туулган. 1970-жылы орто мектепти аяктап Ленинабад мамлекеттик пединститутуна тапшырып, 1975-жылы «Математик-физик» деген квалификацияга ээ болот. Эмгек жолун 1975-жылы аталган окуу жайда «Алгебра жана геометрия» кафедрасында окутуучу болуп иштөө менен баштаган. 1975-1976-жылдары Советтик Армиянын катарында кызмат өтөп келген. 1978-жылы В.И. Ленин атындагы Тажик мамлекеттик университетинде «Математикалык анализ» багыты боюнча стажер-илим иликтөөчү болуп иштеп ошол эле жылы аспирантурага тапшырат. 1983-жылы кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү коргогон.

1981-жылдан баштап, алгач Ленинабад мамлекеттик педагогикалык институтунда «Алгебра жана информатика» кафедрасынын ассистенти, 1984-жылы ага окутуучу, 1985-жылы кафедрасынын доценти даражасына жетишет.

1991-жылы Ходжент мамлекеттик университетинде «Информатика и вычислительная математика» кафедрасынын башчысы болот.

БатМунун гуманитардык-экономикалык институтунда «Математика жана жаңы маалымат информациялык системалары» кафедрасында бир топ жыл эмгектенди.

Нууманов Улукходжа

Психология илимдеринин кандидаты, доцент

1953 - жылы 28 - мартта Тажик Республикасынын Ленинабад шаарында туулган. 1957-жылы үй-бүлөсү Кыргыз Республикасынын Сүлүктү шаарына көчүп келип 1964-жылга чейин Сүлүктү шаарында жашайт. 1959-жылы шаардагы №3 А.С. Макаренко атындагы орто мектептин

босогосун аттап, 1964-жылы үй-бүлөсү Лейлек районуна караштуу Бешкент айылына көчүп кеткендигине байланыштуу, окууну өзбек мектебинде уланткан. 1969-жылы орто мектепти аяктаган соң С.М. Киров атындагы Ленинабад мамлекеттик-педагогикалык институтуна тапшырып, 1973-жылы «Башталгыч класстын мугалими» квалификациясына ээ болот.

1974-жылдан 1975-жылга чейин Советтик Армиянын катарында кызмат өтөйт. Аскердик кызматтан кийин аталган окуу жайдын «Психология жана логика» кафедрасына окутуучу болуп жумушка орношот. Ушул кафедрада 2001-жылга чейин иштейт. Иштеп жүргөн мезгилде алгач кафедранын окутуучусу, ага окутуучу, кафедранын доценти, «Психология» кафедрасынын башчысы кызматтарында иштеген.

Хамракулов Фахриддин Маматкулович
Филология илимдеринин кандидаты, доцент

Хамракулов Фахриддин Маматкулович 1967-жылы Тажик Республикасынын Ленинабад областына караштуу Ноо районунун Мурияк кыштагында туулган. 1986-жылы №2 А. Макаренко атындагы орто мектебин аяктаган. 1986-1987-жж. Ноо районундагы пахта заводунун курулуш бригадасында иштеген. 1987-жылы

Советтик Армиянын катарында кызмат өтөп келип, 1995-жылы С.М. Киров атындагы Ленинабад мамлекеттик педагогикалык институтунун «Орус тили жана адабияты» факультетин артыкчылык диплому менен аяктаган. Жогорку окуу жайын аяктагандан кийин Ходжент мамлекеттик университетинин «Орус тили жана адабияты» кафедрасында окутуучу болуп иштей баштайт. Иштеп жүргөн мезгилде аспирантурага тапшырып, 2001-жылдын 19-июнунда кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү коргоп, «Филология илимдеринин кандидаты» илимий даражасына ээ болот. БатМУнун гуманитардык-экономикалык институтунда 1998-жылдын сентябра айынан «Коомдук-гуманитардык илимдери» кафедрасына ага окутуучу, кафедранын доценти, «Орус тили жана адабияты» кафедрасынын башчысы катары бир топ жыл иштеди.

Бойматов Алижон

Филология илимдеринин кандидаты, доцент

Бойматов Алижон 1948-жылы 15-июлда Тажик Республикасынын Согд областына караштуу Ганчи районунда туулган. Орто мектепти аяктагандан кийин 1965-жылы С.М. Киров атындагы Ленинабад мамлекеттик-педагогикалык институтунун «Чет тилдери» факультетине тапшырып, 1969-жылы «Англис тили мугалими» квалификациясына ээ болот. 1989-жылы Россиядагы Санкт-Петербург мамлекеттик университетинин лингвистика факультетине аспирантурага тапшырып 1993-жылы ийгиликтүү аяктап, кандидаттык ишин коргойт. 1993-жылы 25-февралда «Филология илимдеринин кандидаты» илимий даражасын алган. БатМУнун гуманитардык-экономикалык институтунда 2006-жылдын сентябрь айынан баштап «Славян-герман тилдери» кафедрасында доцент катары иштеген.

Шарипов Камилжон Каримович

Филология илимдеринин кандидаты, доцент

Шарипов Камилжон Каримович 1973-жылы Тажик Республикасынын Ленинабад областына караштуу Худжанд шаарында туулган. Орто мектепти аяктагандан кийин 1990-жылы Ленинабад мамлекеттик педагогикалык институтунун «Чет тилдер» факультетине тапшырып, 1995-жылы «Англис тили кошумча эне тили мугалими» квалификациясына ээ болот. Москва шаарындагы Орус-Тажик (славян) университетинин диссертациялык кенешинин чечиминин негизинде 2006-жылдын 13-апрелинде Шарипов Камилжон Каримовичке «Филология илимдеринин кандидаты» илимий даражасы ыйгарылган. БатМУнун гуманитардык-экономикалык институтунда 2006-жылдын сентябрь айынан баштап «Славян-герман тилдери» кафедрасында алгач окутуучу катары иштеген.

Мурзакулов Курбанали Ергашевич

Техника илимдеринин кандидаты, доцент

1950-жылы 5-сентябрда Сүлүктү шаарынын Кольцо станциясында туулган. Шаардагы №2 Токтогул атындагы орто мектебин күмүш медаль менен аяктаган. Фрунзедеги политехникалык институтунун кечки-механикалык факультетинин «Машина куруу технологиясы, металл кесүүчү станоктор жана аспаптар» кесибине тапшырып «Инженер-механик» кесибине ээ болот.

Жалпы эмгек стажы 41 жыл анын ичинен 30 жылдан ашуун педагогикалык ишмердүүлүктө иштеп 27 жыл билим берүү системасынын мекемелеринде жетекчи кызматтарда эмгектенген. 2002-жылдан баштап БатМунун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда алгач жаңы-маалымат технологиялар борборунун башчысы, окуу-усулдук бөлүмүндө усулчу-тескөөчү, окуу бөлүмүнүн башчысы, директордун илимий иштери боюнча орун басары кызматтарында иштеди.

КР Улуттук илимдер академиясынын физика институтунун алдындагы диссертациялык кеңеште 2006-жылдын 23-июнунда «Тамтыгы чыгып, желинип кетүүсүнө чыдамкай электролиттенген темирдин катмары» деген темадагы диссертациялык эмгегин ийгиликтүү коргоп техника илимдеринин кандидаты деген илимий даражага ээ болот. Бир канча усулдук колдонмолордун автору. Эл аралык денгээлдеги илимий-теориялык конференцияларда, симпозиум-семинарларда илимий докладдарды жасап турат. Электролиттенген темирдин катмарын жешилген деталдарын бетине жуктуруп калыбына келтирүүчү электросүрткүлөө ыкмасы өндүрүш ишканаларга сунуш кыланган.

Алгач айыл машина куруу илимий-изилдөө лабораториясында инженер, Ош технологиялык университетинин Сүлүктү шаарыдагы филиалынын директору, БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 2004-жылы жаңы маалымат технологиялар борборунун башчысы, окуу бөлүмүнүн башчысы, директордун илимий-изилдөө иштери боюнча орун басары, кызматтарында эмгектенди. 35ден ашуун илимий эмгектердин, окуу китептеринин жана методикалык колдонмолордун автору.

Джанботоев Равшан

Айыл чарба илимдеринин кандидаты, доцент

1952-жылы Сүлүктү шаарында шахтердун үй-бүлөсүндө туулган. Билими жогорку. Айыл чарба илимдеринин кандидаты. Эмгек жолун 1974-жылы Ош шаарындагы областык Агрохимия лабораториясында инженер агрохимик болуп иштөө менен баштаган. 1975-жылдан баштап 1978-жылга чейин эл депутаттарынын Лейлек райондук аткаруу комитетинин айыл-чарба продуктыларын сатуу жана анын сапаты боюнча мамлекеттик башкы инспектордун орун басары, 1978-жылы Тажик илимдер академиясынын жер кыртышын изилдөө жана агрохимия институтунун кичик илимий кызматкери, 1980-жылы Москва шаарындагы Ломоносов атындагы университетинин биология жана жер кыртышынын аспиранты, 1987-жылы Тажик Илимдер Академиясынын Агрохимия институтунун лаборатория башчысы, 1989-жылы институттун илимий иштери боюнча директордун орун басары, 1992-1996-жылдары институттун директору кызматтарында иштеген. 1998-жылы ОшМунун Сүлүктүдөгү филиалында окуу-тарбиялык иштери боюнча директордун орун басары, 1999-2005-жылдары ОшМУнун Лейлек гуманитардык-педагогикалык институтунун директору, 2006-жылдын 2010-жылга чейин Лейлек районундагы №31 – кесиптик лицейинде мугалим, ал эми 2010-жылдан бүгүнкү күнгө чейин БатМУнун биология кафедрасынын доценти катары иштеп келе жатат.

Джанботоев Равшан өзүнө жана өзү менен иштеген кесиптештерине талапты кое билген, ар кандай иштин жыйынтыгына жете алган адистерден болуп саналат. Бүгүнкү күндө 47 илимий макаласы, 1 монографиясы, 7 методикалык колдонмосу жарык көргөн.

Хидирова Чолпонай Хабибуллоевна
Филология илимдеринин кандидаты, доцент

Хидирова Чолпонай Хабибуллоевна 1975-жылы 28-майда Сүлүктү шаарында кызматкердин үй-бүлөсүндө туулган. 1982-жылы ушул шаардагы Антон Семенович Макаренко атындагы №3- орто мектептин ак босогосун аттап, аны 1992-жылы артыкчылык аттестаты менен ийгиликтүү аяктаган. 1992-жылы Бишкектеги Тилдер жана гуманитардык илимдер мамлекеттик институтуна (азыркы Бишкек гуманитардык институтуна) тапшырып, аны да 1997-жылы артыкчылык диплому менен аяктап, «Кыргыз тили» кафедрасынын профессордук-окутуучулар жамааты тарабынан аспирантурада окуусун улантууга сунушталган. Ошентип, 1997-жылдан тартып 2001-жылга чейин Бишкек гуманитардык университетинин аспирантурасынын күндүзгү бөлүмүндө окуп, филология илимдеринин доктору, КР Илимдер улуттук академиясынын корреспондент-мүчөсү, профессор Сыртбай Жолдошевич Мусаевдин жетекчилиги астында «Кыргыз тилиндеги атоочтуктардын семантика-грамматикалык кызматы жана деривациялык типтери» деген темадагы кандидаттык диссертациясын 2006-жылы 4-июлда Кыргыз улуттук илимдер академиясынын Тил илими институтундагы Диссертациялык Кеңеште ийгиликтүү коргоп, КРнын Улуттук аттестациялоо комиссиясы тарабынан ага «Филология илимдеринин кандидаты» деген илимий даража ыйгарылган. Расмий оппоненттери: филология илимдеринин доктору, КР Илимдер улуттук академиясынын корреспондент-мүчөсү, профессор А.Т.Турсунов, филол. ил док. Т.Т.Токоев.

Чолпонай Хабибуллоевна эмгек жолун 1999-жылы Бишкек шаарындагы «Дастан» Технологиялык университетинде кыргыз тили боюнча окутуучу катары баштаган. 2002-жылдан бери БатМУ СГЭИнин Түркология кафедрасынын мүчөсү, 2006-2008-жылдарда Баткен мамлекеттик университетинин Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун түркология кафедрасынын башчысы, 2008-2009-окуу жж. Бат МУ СГЭИнин филология факультетинде окуу-тарбиялык иштери боюнча декандын орун басары, 2009-ж. октябрь айынан тартып БатМУ

СГЭИнин гуманитардык-педагогикалык факультетинде окуу-тарбиялык иштери боюнча декандын орун басары, 2010-жылдан тартып кайрадан кафедра башчысы, БатМУ СГЭИнин Окумуштуулар кеңешинин катчысы кызматтарын аркалап, жигердүү эмгектенип келет.

Ч.Х.Хидировага 2009-жылы КР Улуттук аттестациялык комиссиясы тарабынан «Илимдин кандидаты» деген ардактуу наам ыйгарылган. Тил илими багытында чыгармачылык изденүү менен эмгектенип, «Кыргыз тилиндеги атоочтуктар» деп аталган 1 илимий монография, 9 окуу колдонмолорду, 30 илимий макалаларды жарыкка чыгарды.

СГЭИнин алдыңкы тажрыйбалуу окутуучуларынын катарында Ч.Х.Хидирова 2002-жылдан бери бул окуу жайда билим берүү менен катар, жаш окутуучуларга өз тажрыйбасын жайылтып келүүдө. Ал өз сабактарында окутуунун салттуу методдору (түшүндүрүү, аңгемелешүү, суроо-жооп, байкоо жүргүзүү, талдоо, көнүгүү иштөө, жазуу жумуштарын иштөө, атап айтканда, жат жазуунун ар түрдүү түрлөрүн, дил баян, баяндама, ой толгоо жазуу, тест иштөө, карточкалар менен иштөө ж.б.) менен бирге интерактивдүү методдорду кеңири (топтук жарыш, сабак – КВН, сабак – викторина, сабак – диспут, сабак – дебат ж.б.) колдонуп өткөн тажрыйбалуу окутуучу.

Чолпонай Хабибуллаевна эки уулду тарбиялап өстүрүүдө.

Толубаев Жоро Осмонович

Физика-математика илимдеринин кандидаты,
доцент

1969-жылы 30-мартта Тажик ССРине караштуу Ленинабад областынын Канибадам районунун Жийдели айылында туулган. 1986-жылы Ош областынын Лейлек районуна караштуу Арка-2 айылындагы «Октябрдын 30 жылдыгы» атындагы орто мектебин аяктаган. Ошол эле жылы

Фрунзе шаарындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин математика факультетине тапшырган. 1987-1989-жылдары Советтик Армиянын катарында кызмат өтөп келгенден кийин окуусун кайрадан уланткан. 1993-жылы КМУнун математика адистигин артыкчылык диплому менен аяктагандан кийин,

1993-жылдан 1995-жылга чейин Кыргыз Тоо-кен институтунда окутуучу, Жалал-Абад коммерциялык институтунда окутуучу, 1997-жылдан 1999-жылга чейин Жалал-Абад мамлекеттик университетинде окутуучу болуп иштеген. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 1999-жылдан баштап, алгач кафедранын окутуучу, кафедра башчысы, окуу-усулдук бөлүмүнүн башчысы, институттун директорунун орун басары кызматтарында иштеп келди. Азыркы учурда окуу жайдын директору. 2016-жылдын февраль айында кандидаттык ишин ийгиликтүү коргоп, «Физика-математика илимдеринин кандидаты» илимий даражасына ээ болду.

Бешимов Бакыт Жолчубекович

ОшМУнун 1996-жылдагы ректору

1954-жылы 13-сентябрда Ош областына караштуу Алай районундагы Гүлчө айылында туулган. Мектепти аяктаган соң Улуттук университеттин тарых бөлүмүнө тапшырган. ОшМУнун ректору, окуу жайыбыздын ачылышына чоң салымын кошкон демилгечилердин бири.

Юлдашева Умида Ибрагимовна

Филология илимдеринин кандидаты, доцент

1975-жылы Тажик Республикасынын Турсунзада районунда туулган.

1982-жылы №5 – орто мектептин босогосун аттап, аны аяктаган соң 1992-жылдан 1995-жылга чейин Паласс поселкасындагы балдар бакчасында тарбиячы болуп иштеген. 1995-жылы Ходжент мамлекеттик университетинин «Орус тили жана адабияты» адистигине тапшырып 2000-жылы аталган окуу жайды аяктайт. 2002-жылы аспирантурага тапшырып 2006-жылы 28-декабрда «семантико-синтаксическая структура предложений с двувалентными глаголами в русском и узбекском языках» аттуу темада кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү коргогон.

Ганыбаева Мыскалай Рахманкуловна

Биология илимдеринин кандидаты, доцент

1976-жылы 26-февралда Ош областына караштуу Сүлүктү шаарында жумушчунун үй-бүлөсүндө туулган. 1993-жылы Сүлүктү шаарындагы №4 «Кыргызстандын 40 жылдыгы» атындагы орто мектебин ийгиликтүү аяктаган. 1999-жылы И. Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик педагогикалык университетинин «Химия-биология» факультетин аяктагап, «Химия кошумча биология мугалими» квалификациясына ээ болот.

КР Улуттук аттестациялык комиссиясынын чечими менен 2010-жылдын 23-декабрында «Биология илимдеринин кандидаты» илимий даражасына ээ болот. БатМунун гуманитардык-экономикалык институтунда 2000-жылдан баштап, алгач «Табият таануу жана педагогика» факультетинде окутуучу, ага окутуучу, кафедранын доценти болуп иштеп келди.

Бараков Таңгирбай Баракович

1994-1998-жылдардагы Сүлүктү шаарынын акими

1948-жылы 16-февралда Сүлүктү шаарына караштуу Кольцо айылында кызматчынын үй-бүлөсүндө туулган. Орто мектепти ийгиликтүү бүтүрүп, Ташкент шаарындагы политехникалык институтун аяктап, инженер-куруучу деген адистикке ээ болот. Эмгек жолун Сүлүктү шаарында курулуш уюмдарында иштөө менен баштап, комсомолдук, советтик партиялык жооптуу кызматтарда иштеди. Жаны окуу жай түптөлгөн мезгилде Сүлүктү шаарынын акими, кийинчерээк Ош шаардык мамлекеттик администрациясынын 1-орун басары болуп эмгектенген. 2007-2010-жылдары Кыргыз Республикасынын финансылык чалгындоо бөлүмүнүн башчысы болуп элибиз үчүн бир топ алгылыктуу иштерди жүргүзгөн. Учурда ардактуу эс алууда, жаштардын насаатчысы. Республикалык маанидеги ардактуу пенсионер.

Жанибеков Абдуманнан Жанибекович

Кыргыз Республикасынын эмгек сиңирген мугалими

Жанибеков Абдуманнан 1937-жылы 4-августа Сүлүктү шаарында кенчинин үй-бүлөсүндө туулган. 1957-жылы Токтогул атындагы №2-орто мектебин бүтүргөн. Ошол эле жылы Советтик Армиянын катарына чакырылып, 1960-жылы аскердик милдетин бүтүрүп келип, Фрунзедеги Кыргыз мамлекеттик университетинин тарых факультетине тапшырып, 1965-жылы аяктаган. 1969-жылга чейин Ош обласынын (ал убакта Ош, Жалал-Абад бир область болчу) Ленин районунун Ноокат атындагы №9-орто мектебинде мугалим болуп иштеген. 1969-жылы Сүлүктөгү которулуп келип, №4-орто мектебинде тарых жана коом таануу сабагы боюнча мугалим болуп иштей баштаган.

Университеттин 4-курсунда окуп жүргөнүндө эле өзү туулуп өскөн аймагы Лейлек району менен Сүлүктү шаарынын тарыхына кызыгып, жергиликтүү тарыхый материалдарды жыйнай баштаган. Материалдарды чогултуу үчүн Ташкент, Дүйшөмбү, Фрунзе, Ош, Ленинабад (Хожент) шаарларындагы архивдерден жана китепканалардан көптөгөн тарыхый документтерди жыйнаган. Бул материалдарды сабак мезгилинде окуучуларга айтып жана тарбиялык иштерде пайдаланган. Мындайча айтканда «Жергиликтүү материалдарды тарых сабагында пайдалануу» деген проблеманын үстүндө ушул убакка чейин иштеп келе жатат.

Жаш муундарды тарых сабагына кызыктыруу үчүн окуучулардын жардамы менен №4-орто мектебинде 1974-жылы шаарыбыздын тарыхына байланыштуу «Тарых музейин» ачкан. Бул музейге 1992-жылы «Элдик музей» деген наам берилип, Жанибеков Абдуманнан агай «Эл агартуунун отличниги» деген төш белги менен сыйланган. Окуучуларга тарых сабагында жергиликтүү тарыхый материалдарды пайдалангандыгы үчүн жана мектепте «Тарых музейин» ачкандыгына байланыштуу 1988-жылы агай иштеген №4-орто мектебине областтык билим берүү бөлүмү тарабынан «Автордук мектеп» деген ардактуу наам ыйгарылган.

1976-жылы өз билимин андан ары жогорулатуу үчүн Кыргыз мамлекеттик университеттин тарых факультетине аспирант болуп кирүү үчүн экзамендердин бардыгын ийгиликтүү тапшырган. Эки жыл илим иликтөөчү болуп жүргөн.

Абдуманнан Жанибековдун көп жылдык эмгектерин өкмөт баалап, 1985-жылы «Кыргыз ССРинин эмгек синирген мугалими» деген жогорку наам берген. Жергиликтүү тарыхый материалдарды тарых сабагында кантип пайдалангандыгы жөнүндөгү иш тажырыйбасы «Мугалимдер газетасына» «Учитель Кыргызстана», «Билим булагы», «Советтик Кыргызстан», «Ленин жолу» ж.б. газеталарга жарыяланган. Республикалык «Эл агартуу» журналынын 7 санына макалалары чыккан. 1985-1994-жылдары «Эл агартуу» журналынын редколлегия мүчөсү болгон. Иш тажрыйбасы боюнча жарыяланган макалалардын саны 80ден ашты.

1988-жылы жана 1992-жылы алдыңкы чыгармачыл мугалимдердин республикалык биринчи жана экинчи слетторуна катышып, «Жергиликтүү материалдарды тарых сабагында пайдалануу» жана «Лейлектиктер менен Сүлүктүктөрдүн согушка кошкон салымдары» деген докладдары окулган. 1990-жылы биринчи жолу «Жыл мугалими» деген мугалимдердин сынак кароосу өткөрүлгөн. Областтык кароо сынакка агай да катышып, байгелүү алдыңкы орунду ээлеген.

1988-1989-1990-1992-жылдары Оштогу мугалимдердин билимин өркүндөтүүчү институттун бир айлык курсунда окуп жаткан тарыхчы мугалимдерге өзүнүн иш тажырыйбасы туурасында лекцияларды окуган.

А. Жанибеков 1997-жылы БатМунун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтуна ага окутуучу болуп ишке орношуп, ошондон бери үзүрлүү эмгектенип келе жатат. Мурдатан бери Лейлекте айтылып келе жаткан «Аксаткын менен Кулмурза» жана «Жалайыр жалгыз» деген элдик дастандары жазып китеп болуп жарык көрдү. Сүлүктү менен Лейлектин тарыхы боюнча көп жылдардан бери жыйнап жүргөн тарыхый материалдарын «Ата Мекендин тарыхы-астанадан башталат» деген ат менен китеп чыгаруунун үстүндө иштеп жатат.

Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун 10 жылдыгына карата 2006-жылы «Сүлүктүнүн тарых барактарынан» деген биринчи китеби жарык көрдү. Экинчи китеби 2009-жылы «Аксаткын менен Кулмурза», «Жалайыр

жалгыз» деген китептери жарыкка чыкты. Бул китептери көп жылдык эмгегинин бир бөлүгү болуп саналат. Үчүнчү китебин да чыгаруунун үстүнөн эмгектенип баштаган. БатМУнун гуманитардык-экономикалык институтунун «Педагогикалык билим берүү» кафедрасынын ага окутуучусу жана институттун алдында түзүлгөн тарых музейин жетектеп келген.

Абдысаитов Айдарали Тойчиевич

КР эл агартуусунун мыктысы, ага окутуучу

Мыкты педагог, жаштардын устаты Абдысаитов Айдарали Тойчиевич 1947-жылы Лейлек районунун Тогуз-Булак айыл өкмөтүнүн Айкөл айылында туулган. 1965-жылы Сүлүктү шаарындагы №11 В. Терешкова атындагы он жылдык мектепти бүтүргөн. Ушул эле жылы Ош шаарындагы Ош мамлекеттик педагогикалык окуу жайынын мугалимдик курсуна тапшырып,

аны бүткөн соң башталгыч класстын мугалими деген кесипке ээ болуп, эмгек жолун Сүлүктүдөгү «Кыргызстандын 40 жылдыгы» атындагы орто мектебинен баштаган.

Кийинчерээк ОшМУнун филология факультетинин «Кыргыз тили жана адабияты» адистигин аяктап жогорку билимге ээ болгон. 1976-1980-жж. шаардык аткаруу комитетинин маданий иштери боюнча жетекчиси, 1981-жылдан 1995-жылга чейин Сүлүктүдөгү №73 кесиптик-техникалык окуу жайында өндүрүш мастери, профсоюз уюмунун жетекчиси, шаардык гимназияда мугалим, Лейлек районунун Ай-көл орто мектебинде директордун тарбия иштери боюнча орун басары кызматтарында иштеди.

1996-жылдан тартып Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунда алгач окутуучу, 1998-жылдан 2004-жылга чейин филология факультетинин деканы болуп иштеди. Факультеттин негиздөөчүсү катары беш жылдык мөөнөттө көптөгөн алгылыктуу иштерди жүргүздү. Окуу имаратын жана студенттик аудиторияларды жабдууда, айрыкча «Манас каанасы», «Кыргыз тили» кааналары агайдын чыгармачыл идеяларынын негизинде жабдылган. Жаштардын насаатчысы, студенттердин сүйүктүү

окутуучусу А. Абдысаитов өзүнүн докладдары менен илимий конференцияларга активдүү катышып, ачык көргөзмөлүү сабактары үлгү аларлык жактары менен айырмаланып турат.

Агайдын аракетчил, чыгармачылык менен өз кесибин өркүндөткөн инсан экендигин эмгек жолунун тарыхынан, аткарган иштери, алган сыйлыктарынан билсек болот. Алгачкылардан болуп шаардык, областык, республикалык конкурс, көргөзмөлөрүнүн бир нече жолку катышуучусу.

1972-жылы «Кыргыз тили жана адабияты сабагында окуучуларды коомдук көз карашка тарбиялоо» деген темада республикалык илимий-практикалык конференцияда доклад менен чыккан. Бул эмгек ошол эле жылы «Эл агартуу» журналына басылган.

1975-жылы «Кабинеттик система – билим берүүнүн сапаты» деген темада областтык конференцияга катышып «Эң мыкты доклад» деген наамды жеңип алган. 1994-жылы «Жыл мугалими» конкурсунан катышып шаардык жана областтык турда жеңүүчү аталган. Бишкекте өткөн республикалык турда «төртүнчү» байгелүү орунду ээлеп, «Эл агартуунун мыктысы» деген төш белгиси, «Эмгектеги каармандыгы үчүн» медалы менен сыйланган.

Ульясова Ася Юсуповна

Билим берүүнүн мыктысы, кадрлар бөлүмүнүн башчысы

1961-жылы 8-ноябрда Сүлүктү шаарында туулган. 1979-жылы шаардагы Ломоносов атындагы орто мектебин аяктагандан кийин, ошол эле мектепте жаш өспүрүмдөр башчысы, иш кагаздарды жөнгө салуучу, китепканачы, мугалим болуп иштеген. 2001-ж. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун «Орус тили жана адабияты» адистигин аяктаган. Окуу жайдын түптөлүшүнөн бери алгач иш кагаздарын жөнгө салуучу кийин кадрлар бөлүмүнүн инспектору, бүгүнкү күндө кадрлар бөлүмүнүн башчысы кызматында эмгектенип келе жатат. Үзүрлүү эмгеги үчүн институттун, шаардык мэриянын, БатМУнун, Баткен областык администрациясынын ардак грамоталары менен

сыйланган. Билим берүүнүн отличниги. Эмгек стажы 36 жыл. Үй бүлөлүү. 2 уулдун апасы, 3 неберенин чоң энеси.

Досов Галмурат Кадырович

Ага окутуучу

1960-жылы Ош областынын Сүлүктү шаарына караштуу Кольцо станциясында туулган. 1967-жылы Сүлүктү шаарындагы А.С. Макаренко атындагы №3 орто мектебине 1-класска келип окуган. 1977-жылы Сүлүктү шаарындагы Кыргызстандын 40жылдыгы атындагы №4 орто мектепти бүтүрүп орто билимге ээ болгон.

1977-жылы Сүлүктү шаарындагы «Жашоо Коммуналдык конторасы» ишканасына жумушчу болуп ишке орношкон. 1978-жылы Кыргыз мамлекеттик университетинин тарых факультетинин тарых адистигинин күндүзгү бөлүмүндө окуган. 1983-жылы ошол мезгилдеги Кыргызстандагы жалгыз университеттин жалгыз тарых факультетинин толук курсун бүтүрүп «Тарыхчы», «Тарых жана коом таанууну окутуу боюнча окутуучу» адистигине ээ болот.

Педагогикалык иш жолун Сүлүктү шаарындагы А.С. Макаренко атындагы №3 орто мектебинде мугалим болуп иштөөдөн баштаган. 1988-жылы Сүлүктү шаардык элге билим берүү бөлүмүнүн усулканасына усулчусу, 1989-жылы жаңыдан ачылган «Балалыкты коргоо тескөөчүсү», 1989-жылдын ноябрь айында «Мектептер аралык тескөөчү» кызматтарында иштеген.

1990-жылдан 1993-жылдын сентябрь айына чейин Сүлүктү шаарындагы А.С. Макаренко атындагы орто мектебинде директордун окуу-тарбия иштери боюнча орун басары кызматында иштеди.

1993-ж. Токтогул атындагы №2 орто мектебине директордун окуу-тарбия иштери боюнча орун басары кызматына которулуп, 1994-жылы ошол мектептин директору болуп дайындалган.

1996-жылы 3-майда ОшМУнун Сүлүктүдөгү окуу-консультативдик пунктуна алгач усулчу, 1997-жылы директордун орун басары кызматтарына дайындалган. Ушул эле окуу жайда 1997-1998-жылдары «Коомдук-гуманитардык» факультетинин деканы болуп иштеген.

1999-жылы ноябрь айында Сүлүктү шаардык билим берүү жана маданият бөлүмүнүн башчысы болуп дайындалган.

2003-жылдан 2009-жылга чейин БатМУ СГЭИнин «Коомдук дисциплиналар» кафедрасынын башчысы болуп иштеген.

2009-жылдан 2011-жылга чейин Сүлүктү шаардык билим берүү бөлүмүндө башкы адис, 2011-жылдан 2013-жылга чейин Сүлүктү шаарындагы В.И. Ленин атындагы №1 орто мектебинин директору кызматтарында иштеди. Азыркы учурда ошол мектепте тарых мугалими болуп иштеп келе жатат.

Рустамов Темирбек Амираевич

Директордун чарба иштери боюнча орун басары

1962-жылы 11-апрелде Сүлүктү шаарында жумушчунун үй-бүлөсүндө туулган. 1979-жылы Сүлүктү шаарындагы Токтогул атындагы №2 орто мектебин аяктагандан кийин, Советтик Армиянын катарына кызмат өтөп келген. 1982-жылы Сүлүктү шаарында Лейлек автобазасында жумушчу, Токтогул атындагы №2 орто

мектебинде чарба иштеринин башчысы, 1996-жылдан 2009-жылга чейин БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда чарба иштеринин башчысы, 2009-жылдан бүгүнкү күнгө чейин институттун директорунун чарба иштери боюнча орун басары болуп иштеп келе жатат.

Эгембердиева Акбермет Эргешовна

КР билим берүүнүн мыктысы, ага окутуучу

Эгембердиева Акбермет Эргешовна 1956-жылы 21-январда Ош областына караштуу Лейлек районунун Исфана айылында туулган. 1973-жылы Исфана айылындагы Гагарин атындагы орто мектебин ийгиликтүү аяктап, Фрунзедеги Кыргыз кыз-келиндер педагогикалык окуу жайынын филология факультетине тапшырып «Орус тили

жана адабияты мугалими» квалификациясына ээ болот. Эмгек

жолун 1977-жылы Ош педагогикалык институтунун педагогика жана психология кафедрасында лаборант болуп баштаган. 1977-жылдан баштап ОшМУнун педагогика кафедрасында ага окутуучу, доцент катары иштеп келди. 1984-жылдан 1990-жылга чейин Москва шаарында М.В. Ломоносов атындагы Москва мамлекеттик университетинде педагогикалык стажировкадан өтүп келет. 2002-жылы «ОшМУнун алдыңкы методисти», 2005-жылы ОшМУнун ардак грамотасы, 2006-жылы Кыргыз Республикасынын билим берүү, маданият жана жаштар саясаты министрлиги тарабынан берилген ардак грамоталарынын ээси. 2007-жылы Билим берүүнүн мыктысы даражасына жеткен. 30дан ашуун илимий-макалалардын, окуу китептеринин автору. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 1996-жылдан баштап эмгектенип келди.

Максудов Табакал

Окутуучу

1950-жылы туулган. 1969-жылы Ош педагогикалык окуу жайына тапшырып, 1974-жылы «Биология» факультетин аяктаган. 1974-жылы улуттук орто мектебинде химия жана биология предметтери боюнча мугалим болуп иштеген. 1992-жылы ОшМУнун «Химия» кафедрасына

окутуучу, ага окутуучу болуп бир топ жыл иштеген. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 1998-жылдардан баштап иштей баштаган.

Мирсайтов Икбол Эркинович

Окутуучу

Мирсайтов Икбол Эркинович 1972-жылы 5-июнда Ош шаарында туулган. 1989-жылы Ош мамлекеттик университетинин тарых факультетине тапшырып, 1994-жылы «Тарых жана социалдык саясий сабактардык мугалими» адистигине ээ болот. 1995-жылы ОшМУнун философия

кафедрасына окутуучу катары иштей баштайт. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 1998-жылдын сентябрь айынан баштап, философия предмети боюнча окутуучу катары бир топ жыл иштеди.

Тагаев Мурзамурат Тагаевич

КР КР билим берүүнүн мыктысы, ага окутуучу

1951-жылы 10-октябрда Тажик Республикасынын Исфара районунда колхозчунун үй-бүлөсүндө туулган. 1969-жылы орто мектепти аяктагандан кийин Ленинабад педагогикалык институтунун математика факультетине тапшырып, 1974-жылы «Математика жана физика мугалими» деген квалификацияга ээ болот.

Тагаев Мирзамурат Тагаевич эмгек жолун Ленинабад педагогикалык окуу жайында математика мугалими болуп иштөө менен баштаган. 1976-1982-жылдары Ленинабад педагогикалык институтунда «Математиканы окутуунун усулу» кафедрасында окутуучу катары эмгектенди.

1982-1985-жж. Москва шаарында СССР Педагогика Илимдер академиясынын «Мазмун жана усулдар» илимий-изилдөө институтунун «Математиканы окутуу» лабораториясында аспирантурада окуду. 1986-1998-жылдары Ходжент мамлекеттик университетинде «Математиканы окутуунун усулу» кафедрасында ага окутуучу катары эмгектенди.

1998-жылдан бери СГЭИде кафедра башчысы, факультеттин деканы кызматтарын аткарды. Азыркы учурда «Математика жана жаны маалымат технологиялар» кафедрасында ага окутуучу катары эмгектенүүдө.

Тагаев Мирзамурат Тагаевич орто мектептер менен да жакындан байланышта. Окуучуларды математика предметинен областтык жана республикалык олимпиадага жана жалпы республикалык тестирлөөгө даярдоодо анын кызматы өтө чон. Ал даярдаган окуучулар областтык олимпиадада 1,2,3-орундарды, ал эми №4 орто мектептин 10-классынын окуучусу Самат кызы Бегимжан болсо, 2011-жылы окуучулардын республикалык олимпиадасында байгелүү 3-орунду камсыз кылды. жалпы

республикалык тестирилөө боюнча №3 гимназиянын окуучулары 196, 187 баллдарды алып, Сүлүктү шаары боюнча эң жогорку көрсөткүчтү көрсөттү. Окутуунун дифференцирлештирип жана моделдештирип окутуу методдору боюнча илимий изилдөө иштерин жүргүзүп, алынган натыйжалар боюнча эл аралык, республикалык, зоналык илимий конференцияларда докладдар жасады. Ошондой эле математиканы окутуу усулу предметинен студенттердин дипломдук иштерине илимий жетекчилик кылды. Илимий изилдөө иштеринин натыйжасы Лейлек районундагы №3, Сүлүктүдөгү №9 гимназияларда окуучуларга, ошондой эле Ходжент мамлекеттик университетинде жана СГЭИде студенттерге сабак берүү учурунда апробациядан өттү. Анын 20дан ашуун илимий макалалары жана 3 методикалык колдонмосу жарык көрдү.

Хидиров Хабибулла Джурабаевич
Дилгир педагог жана журналист

Хидиров Хабибулла Джурабаевич – таланттуу педагог, коомдук иштердин активдүү катышуучусу, тынчы жок журналист. Ал шаар эмгекчилеринин арасында чоң сый-урматка, кадыр-баркка ээ инсандардын бири.

Хабибулла агай 1942-жылы төрөлгөн. Анын атасы Жоробай карапайым, эмгекчил киши болгон. Ал 1916-жылдын, 1920-30-жылдардын кайгылуу окуяларын, Улуу Ата Мекендик согуштун машакаттарын, 1950-60-жылдардын кыйынчылыктарын өз башынан өткөрүп, 87 жашында (1987-жылы) кайтыш болгон.

Агай үчүн өкүнүчтүүсү ал өз энеси Салтанатты эстей албайт. Салтанат 1944-жылы 25 жашында каза тапкан.

Хабибулла 1959-жылы Ноо районундагы М.И.Калинин атындагы орто мектепти аяктаган. Ал ошол жылы Ленинабад педагогикалык институтуна экзамен тапшырып, конкурстан өтө албай калып, Рудакий мектеп-интернатында эмгек жолун баштаган. 1960-65-жылдары С.М.Киров атындагы педагогикалык институтунда окуп, өзбек тили жана адабияты бөлүмүн артыкчылык диплому менен бүтүргөн.

Хабибулла Джурабаевич институттан кийин Тажик Республикасынын Вахш районундагы №13-орто мектепте өзбек тили жана адабиятынан сабак берген. Ал Советтик Армияда кызматын өтөп, 1967-жылы январь айында Сүлүктүдөгү Т.Рустамов атындагы №5- орто мектепте мугалим, илимий мүдүр, директор болуп 2001-жылга чейин иштеди. Ушул мектептин устаз мугалими болуп калды. Устаздын жолун жолдоп ондогон шакирттери Кыргызстан, Тажикстан, Өзбекстанда өзбек тили жана адабияты мугалими болуп эмгектенүүдө. Алар: Абдугапар Якубов, Нийматжан Юлдашев, Хожабабаева Рохила, Кузиева Замира, Нодирбабаева Замира, Жураева Сохиба, Б.Кузиева, Чолбобоев Хожихужа жана башкалар.

Х.Хидиров эки жыл шаардык билим берүү бөлүмүнүн тескөөчүсү, 2000-2001-жылдары И.Бектемиров атындагы №8 орто мектепте директор, 2001-2007-жылдары Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунда окуу бөлүмүнүн тескөөчүсү, окутуучу, ага окутуучу, кесиптик кошундун төрагасы болуп иштеп, 2008-жылдан бери ардактуу дем алууда. Ал Эл агартуунун мыктысы, министрлик, областтык, шаардык грамоталардын ээси.

Хабибулла агай: «Менин биринчи кесибим – педагогдук болсо, журналистика сүйгөн экинчи кесибим. Мен гезитке макала жазууну 1957-жылы 7-класста окуп жүргөн кезимден баштаган элем. Менин биринчи ырларым «Комсомол», «Чарбадар кызга» райондук гезит «Коммунизм сари»да чыккан эле» - деп эстейт.

Хабибулла Джурабаевич «Шахтер жолу» гезитинде 1967-жылдан бери активдүү кабарчы катары катышып келүүдө. Анын биринчи кыргыз комиссары Шады Жураев жөнүндөгү макаласы 1968-жылы «Еш Ленинчи» (Өзбекистан), Советтер Союзунун Баатыры Самат Садыков жөнүндөгү эмгеги «Ленин йули» (1974-жыл 24-март), «Армандуу дүйнөнүн азаматтары» аттуу макаласы «Билим булагы» (1993-жылы) гезиттеринде жарык көргөн. Агай өзбек, кыргыз, орус тилдеринде эркин жазып, өз пикирлерин окурмандарга жеткире алат. Анын каармандары шаарыбыздын көркүнө көрк кошкон карапайым эмгекчилер, интеллигенция өкүлдөрү: Абдумалик Машрабов, Мукарамма Муратова, Наталья Украинцева, Абдыманнан Жаныбеков (окутуучулар), Асат Ибрагимов, Абдыманнан Гапаров (врачтар), Нажимидин Маматов (тоо инженер), ишкер Р.Э.Абдыназаров; улуу муун өкүлдөрү: Тургун Ибрагимов,

Нурмамат Аширбаев, Хасанбай Юлдашев, Иномжон Юлдашев жана башкалар.

Хабибулла агай кыргыз, өзбек тилдеринде ырларды, макалаларды жазып турат. Анын үч китеби: «Сабактын психологиялык негиздери» (2003, методикалык колдонмо), «Жетиген» (2009, кыргыз жана өзбек тилдеринде ырлар жана макалалар жыйнагы), «Гулдаста» (ырлар өзбек тилинде, 2012) жарык көргөн. Агайдын эл-журт арасында урмат-сыйга ээ болушунда, чыгармачылык менен эмгектенишинде өмүр шериги Тажигүл эженин эмгеги өтө чоң. Алар бир уул, төрт кызды тарбиялап өстүрүп, турмушта өз ордуна, өз чыйырына ээ болушуна көмөкчү болушту. Эң чоң перзенти Бактыяр – «өнөрлүү өргө чабат» дегендей колунан көөрү төгүлгөн уста. Кыздары – Махабат – медсестра, Айнура – чебер, Гулмайрам – англис тили мугалими, Чолпонай болсо филология илимдеринин кандидаты, доцент. Хабибулла агай менен Тажигүл эже 18 небере, 1 чеберени эркелетишип, алардын келечегин Алладан тилеп, кадырлуу карыялык өмүрүн сүрүшүүдө.

Исманов Абдувахап Жалилович

Ага окутуучу

1967-жылы 6-февралда Ош областына караштуу Сүлүктү шаарында жумушчунун үй-бүлөсүндө туулган. 1984-жылы шаардагы №3 А.С. Макаренко атындагы орто мектебин ийгиликтүү аяктап, 1984-жылы Сүлүктү автобазасында автослесарь болуп иштөө менен эмгек жолун баштаган. 1985-жылдан 1987-жылга чейин Советтик Армиянын катарында кызмат өтөп келет. 1987-жылы Кыргыз мамлекеттик университетинин тарых факультетине тапшырып, 1992-жылы «Тарых мугалими» квалификациясына ээ болот. Жогорку окуу жайын аяктагандан кийин билим берүү тармагында бир топ жыл эмгектенип келди. Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунда алгач «Тарых» кафедрасына окутуучу, факультеттин деканы, директордун тарбиялык иштери боюнча орун басары кызматтарында иштеди. Бүгүнкү күндө Сүлүктү шаардык билим берүү бөлүмүнүн башчысы.

Умаров Мамат Умарович

Ага окутуучу

1938-жылы Лейлек районунун Кулунду айыл өкмөтүнүн Булак-Башы айылында туулган. 1958-жылы Фрунзедеги финансы техникумун бүтүргөн. 1961-жылга чейин түрдүү кызматтарда иштеген. 1966-жылы Кыргыз мамлекеттик университетинин экономика факультетин аяктап, өнөр жай экономисти деген квалификацияга ээ болду. Адистиги – эл чарбасынын экономикасы. Алгач Сүлүктү шахта башкармасында

экономист болуп бир топ жыл иштеген. Кийинчерээк Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда «Финансы-экономикалык дисциплиналары» кафедрасында ага окутуучу катары бир топ жыл иштеген. Бүгүнкү күндө ардактуу эс алууда.

Эралиев Ысмайыл Сарыбаевич

Кыргыз Республикасынын эмгек сиңирген мугалими, ага окутуучу

1948-жылы 24-майда Лейлек районунун Булак-Башы айылында кызматчынын үй-бүлөсүндө туулган. Орто мектепти аяктаган соң, Кыргыз мамлекеттик университетинин тарых факультетине тапшырып, 1976-жылы «Тарых мугалими» квалификациясына ээ болгон. Бир топ жыл Сүлүктү шаарындагы орто мектептерде

тарых мугалими катары иштеп келди. 2003-жылы үзүрлүү эмгеги бааланып «Кыргыз Республикасынын эмгек сиңирген мугалими» деген ардактуу наам берилген. Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунда 1997-жылдан бери эмгектенип келе жатат. Институттун гуманитардык-экономикалык факультетинин деканы болуп бир канча жыл иштеди. Бүгүнкү күндө институттун «Педагогикалык билим берүү» кафедрасынын ага окутуучусу, жаш окутуучулардын насаатчы агайы. Баткен областынын Лейлек, Сүлүктү аймагынын археологиясы жана көрүнүктү инсандары туурасында илимий иштерди жүргүзүп келет. 20дан ашуун окуу китептеринин, усулдук колдонмолордун, илимий макалалардын автору.

Абдираимов Абдирашид

Ага окутуучу

1954-жылы 20-майда Лейлек районунун Көк-Таш айылында кызматчынын үй-бүлөсүндө туулган. 1962-жылы сегиз жылдык Кызыл-Жылдыз орто мектебинде 3-класска чейин окуп, 1970-жылы Ю. Гагарин орто мектебинде окуусун уланткан жана 1972-жылы аяктаган. Эмгек жолун орто мектепти аяктагандан кийин Лейлек совхозуна жумушчу болуп иштөөдөн баштаган. 1974-жылы Советтик Армиянын катарында кызмат өтөп келип, Советтик Тажикстан совхозуна кайрадан жумушчу болуп иштей баштайт. 1977-жылы К.И. Скрябин атындагы айыл-чарба институтуна тапшырып, жогорку окуу жайын 1983-жылы аяктаган. Жогорку окуу жайын аяктагандан кийин, аталган совхоздо айыл чарба механигинен, коопсуздук инженери жана башкы инженерине чейинки кызматтарда иштеген.

1999-ж. сентябрь айынан баштап Сүлүктүдөгү Ош технологиялык университетинин филиалында жалпы техникалык кафедрасына окутуучу катары жумушка чакырылат. 2004-жылы аталган окуу жай БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтуна кошулгандан кийин ага окутуучу, кафедра башчысы кызматтарында иштеп келди. Бүгүнкү күндө «экономика жана техникалык билим берүү» кафедрасынын ага окутуучусу, жаш окутуучулардын жана студенттердин насаатчы агайы.

Абдираимова Гүлбүбү Кыдыровна

Ага окутуучу

Абдираимова Гүлбүбү Кыдыровна 1970-жылы 28-июнда Ош областына караштуу Лейлек районунун Кара-Булак айылында туулган. Орто мектепти аятагандан кийин 1987-жылы Фрунзедеги политехникалык институтуна тапшырып «Инженер-экономист» квалификациясына ээ болот.

Эмгек жолун 1994-жылы Сүлүктү шаарында инженер болуп

иштөө менен баштаган. 1994-жылы 13-апрелде «Экономика жана сырткы экономикалык байланыштар» комитетине, 1995-жылы 9-июлда Сүлүктү шахта башкармалыгына инженер кызматтарына которулган. 1996-жылдын 10-сентябрынан баштап Сүлүктү шаардык администрациясында иштей баштаган. 1997-жылы ОшТУнун Сүлүктүдөгү филиалы ачылгандан кийин, окутуучу катары жумушка чакырылат. 1998-жылдын 31-январында аталган окуу жайдын «Экономикалык теория» кафедрасынын башчысы, 2001-жылдын 20-августунда «Инженердик-экономикалык» факультетинин деканы болуп иштеген. 2004-жылы окуу жайдын БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык окуу жайына кошулушу менен 2004-жылдын 20-январында «Инженердик-техникалык» факультетинин деканы болуп дайындалган. Акыркы жылдары «Финансы-экономикалык дисциплиналары» кафедрасынын ага окутуучу болуп иштеди.

Жайнаков Мажит Жайнакович

КР билим берүүнүн мыктысы

1952-жылы 23-январда Ош облусуна караштуу Лейлек районунун Коросон айылында туулган. Тогуз бир туугандын бешинчиси. 1958-жылы Ак-Арык (азыркы И. Раззаков) атындагы 8 жылдык орто мектебинде тарбияланат. Андан соң Кулунду айылындагы Ленин атындагы орто мектебин аяктаган.

1972-жылы Кыргыз мамлекеттик университетинин «Механика-математика» факультетине тапшырып, 1977-жылы ийгиликтүү аяктап, жолдомо менен Сүлүктү шаарына математика мугалими болуп келет.

Эмгек жолун «Кыргызстандын 40 жылдыгы» (азыркы Р. Жолбаев) атындагы орто мектебинде баштаган. 1980-жылы ушул мектептин окуу бөлүмүнүн башчысы милдетин аткарат. Артылган ишеничти актаган жетекчи катары бааланып, 1982-жылы Токтогул атындагы №2 орто мектебине директор болуп дайындалат. Мектептин күнүмдүк турмушунан тышкары өз билимин китеп, окуу куралдарына түшүрүп жазууга да үлгүрөт.

Айрым окуу куралдары, усулдук көрсөтмөлөрү Ош областы боюнча мугалимдердин билимин өркүндөтүү усулканаларында пайдаланылып жүрөт.

1996-жылы Н.К. Крупская (азыркы И. Раззаков) атындагы №7 орто мектебине директор болуп дайындалат. Мектепте жердешибиз, коомдук ишмер И. Раззаковдун музейин уюштурууну тарых мугалими Саиткулов Жолдош агай менен биргеликте жетекчиликке алып, тез аранын ичинде пайдаланууга берген. 2000-жылдары БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтуна окуу-усулдук бөлүмүнө практика башчысы катары жумушка чакырылган. 2003-жылы Сүлүктү шаарынын билим берүү бөлүмүнүн башчысы болуп дайындалган. Кыска убакыттын аралыгында шаардагы балдар көмөкчү интернаттын чатыры жабылып, жылытуу системасы ондотулган. Балдардын эс алуу борбору болгон «Тоо бүркүтү» лагеринин инфраструктурасын кайрадан жаңыланган ж.б. Үзүрлүү эмгеги бааланып шаардык, областык администрация тарабынан ардак грамоталар, БатМУ СГЭИнин 10 жылдык юбилейлик медалы менен, билим берүүнүн мыктысы төш белгиси менен сыйланган.

Тупикина Ольга Петровна

Ага окутуучу

Тупикина Ольга Петровна 1943-жылы 8-ноябрда Тажик Республикасына караштуу Куляб шаарында туулган. 1960-жылы Ош шаарында орто мектепти аяктап, Ош мамлекеттик университетинин «Чет тилдери» факультетине тапшырып, 1965-жылы «Англис тили» мугалими квалификациясына ээ болот. Эмгек жолун Сүлүктү шаарына жолдонмо менен №1 М.В.

Ломоносов атындагы орто мектебинде алгач мугалим, окуу бөлүмүн башчысы, кийинчерээк мектептин директору болуп иштеп жүрдү. Билим берүүнүн мыктысы. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 1996-жылдан баштап 2002-жылга чейин алгач «Коомдук-гуманитардык» факультетинде окутуучу, 1999-жылы филология факультетинде кафедра башчысы кызматтарында иштеди.

Мамадалиев Ильяш Халматович

Ага окутуучу

1941-жылы Сүлүктү шаарында туулган. 1961-жылы Сүлүктү шаарындагы В. Ломоносов атындагы орто мектебин бүтүргөн. Советтик армияда кызмат өтөп келгенден кийин Фрунзедеги политехникалык институтуна тапшырып, аны 1971-жылы артыкчылык диплому менен аяктаган. Кесиби инженер – электрик. 1966-1976 жылдары Лейлек районунда электр тармагынын башчысы, 1976-1988-жылдары шаардык партиялык комитетте өнөр жайы боюнча бөлүм башчысы болуп иштеген. 1978-1980-жылдары шаардык партиялык комитет тарабынан Алматадагы жогорку партиялык окуу жайына окууга жөнөтүлүп «Саясатчы» квалификациясына ээ болот. 1993-жылдан 1998-жылга чейин Тажик Республикасындагы Дж. Расулов районунда тоо-кен комбинатында генералдык директорунун орун басары кызматында иштеген. 1996-жылы ОшТУнун Сүлүктүдөгү филиалында, андан кийин 2004-жылдан баштап Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунда окутуучу болуп иштеп келе жатат. Аймагыбызга электр тармагы боюнча 200дөн ашык инженер – электриктерди даярдап чыгарды.

Муратов Садыркул Муратович

Ага окутуучу

1948-жылы 25-июлда Лейлек районунун Булак-Башы айылында туулган. Алгач башталгыч классты Калинин атындагы орто мектебинде окуп, үй-бүлөсү Сүлүктү шаарына көчүп келгендигине байланыштуу А. Макаренко, М. Ломоносов атында орто мектептеринде билим алган.

Ош мамлекеттик педагогикалык институтунун филология факультетине тапшырып, 1971-жылы «Орус тили жана адабияты мугалими» квалификациясына ээ болот. Эмгек жолун Тогуз-Булак,

Коммунизм орто мектептеринде мугалим болуп иштөө менен баштаган. 1973-1997-жылдары Советтик Армиянын катарында кызмат өтөп келгенден кийин, Сүлүктү шаарындагы элге билим берүү бөлүмүндө методист, 1997-1999-жылдары А. Кайымкулов орто мектебинде директор болуп иштеп келди. Алгач 1999-жылы ОшМУнун Сүлүктүдөгү филиалында «Педагогика жана психология» кафедрасынын башчысы, ага окутуучусу кызматтарында иштеген болсо, бүгүнкү күндө окуу жайыбыздын кесиптик кошунунун төрагасы, институттун алдында түзүлгөн орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн окутуучусу болуп иштеп келе жатат.

Абдаунов Айтбай Абдурасулович
Башкы бухгалтер

Абдаунов Айтбай 1950-жылы 12-октябрда Лейлек районунун Кара-Булак айылында туулган. 1967-жылы орто мектепке аяктаган соң Фрунзедеги финансы-экономикалык техникумуна тапшырып 1969-жылы окууну ийгиликтүү аяктайт. Окууну аяктап алгач Ноокат районундагы борбордук сберкассада ревизор болуп иштеген. Андан кийин Советтик

Армиянын катарында аскердик кызматтан өтүп келгенден кийин, 1971-жылдан 1972-жылга чейин Сүлүктүдөгү шаардык финансы бөлүмүндө инспектор, 1972-жылдан 1975-жылга чейин «Чыгыш» поселкалык кеңешинде бухгалтер, 1975-жылдан 1976-жылга чейин Сүлүктү шахта башкармалагында электрослесарь, 1976-жылдан 1997-жылга чейин шаардык ооруканада башкы бухгалтер, жетектөөчү адис кызматтарында иштеп келген. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 1999-жылдын февраль айынан баштап 2009-жылга чейин башкы бухгалтер кызматында үзүрлүү эмгектенип келди.

Полотова Айша Полотовна

Ага окутуучу

1951-жылы 3-ноябрда Лейлек районунун Тогуз-Булак айылында туулган. 1969-жылы Тогуз-Булак орто мектебин бүтүрүп, Фрунзе шаарындагы педагогикалык институтунун физика бөлүмүнө окууга кирген. Эмгек жолун 1973-жылы Тогуз-Булак орто мектебинде физика мугалими болуп баштаган. 1974-жылы Сүлүктү шаарындагы А. Макаренко атындагы №3 орто мектебинде физика мугалими, 1981-жылы Токтогул атындагы №2 орто мектебинде физика мугалими, 1998-жылы окуу бөлүмүнүн башчысы, 2001-жылы мектептин директору кызматтарында иштеп келди. 2003-жылдан баштап БатМУ СГЭИде кафедранын окутуучусу, окуу-усулдук бөлүмүнүн практика башчысы, орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн усулчусу кызматтарында иштеп келди. Азыркы учурда орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн насаатчы мугалими.

Гапирова Аширай Жакыповна

Ага окутуучу

Гапирова Аширай Жакыповна 1956-жылы 24-августта Ош областына караштуу Сүлүктү шаарында педагогдун үй-бүлөсүндө туулган. 1975-жылы Фрунзедеги Кыргыз кыз-келиндер педагогикалык институтунун филология факультетине тапшырып, 1980-жылы «Орус тили жана адабияты мугалими» квалификациясына ээ болот. Алгач Сүлүктү шаарындагы №1 орто мектебинде 2 жыл мугалим болуп иштеген. Үй-бүлөлүк шартына байланыштуу Бишкек шаарына көчүп баргандан кийин, 1985-жылга чейин Бишкекте орто мектептерде мугалим болуп иштеди. 1985-жылы кайрадан Сүлүктү шаарына көчүп келип шаардагы №3 А.С. Макаренко атындагы орто мектебинде орус тили жана адабияты мугалими, институтта 1997-жылдын сентябрь айынан баштап 2008-жылдын апрель айына чейин окутуучу, кабинет башчысы кызматтарында эмгектенген.

Машрабова Айсулуу Набиевна

Китепканачы

1962-жылы 10-июнда Лейлек районунун Кара-Булак айылында туулган.

1979-жылдан 1984-жылга чейин Кара-Булак совхозунда статист, 1986-жылдан 1997-жылга чейин А. Макаренко атындагы №3 орто мектебинин чарба бөлүмүнүн башчысы болуп иштеп келген. 1997-жылы ОшМУнун Сүлүктүдөгү филиалынын кыргыз тили жана адабияты адистигине тапшырып, 2002-жылы ийгиликтүү аяктап, «Кыргыз тили жана адабияты мугалими» квалификациясына ээ болот. 2001-жылдан баштап, бүгүнкү күнгө чейин БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда китепканачы болуп эмгектенип келе жатат. Үй-бүлөлүү, жолдошу биздин сүйүктүү агайыбыз Машрабов А. А. менен бирге 2 уул, 3 кызды тарбиялап өстүрдү.

Халмуратова Буурма Таировна

КР билим берүүнүн мыктысы, кадрлар бөлүмүнүн тескөөчүсү

1956-жылы Сүлүктү шаарында кызматчынын үй-бүлөсүндө туулган. 1973-жылы Токтогул атындагы №2 орто мектебин ийгиликтүү аяктагандан кийин, 1974-жылы «Теремок» балдар бакчасына тарбиячынын жардамчысы болуп иштеген. 1976-жылы Жалал-Абад шаарындагы А.С. Пушкин атындагы педагогикалык окуу жайына кирип, ийгиликтүү аяктаган. 1979-жылы «Аленушка» балдар бакчасында тарбиячы, 1983-жылдан 1999-жылга чейин Сүлүктү шаарынын билим берүү бөлүмүндө бухгалтер, 1999-жылдан баштап БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда китепканачы, бүгүнкү күндө кадрлар бөлүмүнүн студенттик курамы боюнча инспектор болуп бир топ жылдан бери иштеп келе жатат. Үзүрлүү эмгеги үчүн институттун, шаардык мэриянын ардак грамотасы, «Билим берүүнүн мыктысы» төш белгиси менен сыйланган.

Дусалиева Гульмира Шергалиевна

КР билим берүүнүн мыктысы, ага окутуучу

1959-жылы 8-августта Ысык-Көл районунун Григорьевка айылында жумушчунун үй бүлөсүндө туулган. 1976-жылы Григорьевка айылындагы А.С. Пушкин атындагы орто мектебинин 10-классын бүтүргөн соң, Фрунзе шаарындагы соода техникумуна тапшырат. Окуу жайын ийгиликтуу аяктап, эмгек жолун Сүлүктү шаарында улантат. Өзүнүн табият тартуулаган чыгармачылык ишмердүүлүгүн балдар борборунда бий ийримин жетектөө менен уланткан. Нукура педагог болууну максат кылган Гульмира Шергалиевна 1993-жылы Ош Мамлекеттик университетинин «Орус тили жана адабияты» факультетин аяктап, педагогдук ишмердүүлүгүн Сүлүктү шаарындагы Токтогул атындагы № 2 орто мектебинде орус тили мугалими болуп иштөө менен баштаган. 1995-1996-жылдары директордун тарбия иштери боюнча орун басары, 1996-жылдан баштап, В.И.Ленин атындагы № 1 орто мектебинде орус тили жана адабияты мугалими, башталгыч классынын окуу бөлүмүнүн башчысы, директордун тарбия иштери боюнча орун басары, 1998-жылдан тартып, БатМУнун СГЭИнин кадрлар бөлүмүнүн студенттер курамынын тескөөчүсү, гуманитардык-педагогикалык факультетинин деканынын тарбия иштери боюнча орун басары, институттук денгээлде директордун тарбия иштери боюнча орун басары Окумуштуулар Кенешинин катчысы кызматтарында эмгектенди. Азыркы учурда «Филологиялык билим берүү» кафедрасынын ага окутуучусу болуп иштеп келе жатат.

Көп жылдык үзүрлүү эмгеги жогору бааланып, Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министирлигинин Ардак грамотасы, КР «Билим берүүсүнүн мыктысы» төш белгиси, Баткен мамлекеттик администрациясынын, БатМУнун, СГЭИнин, Сүлүктү шаарынын мэриясынын Ардак грамоталары менен сыйланган.

Салиева Замира Шеркозиевна

КР Билим берүүнүн мыктысы, ага окутуучу

1957-жылы 2-январда Сүлүктү шаарында шахтердун үй-бүлөсүндө туулган. 1972-жылы шаардагы Макаренко атындагы №3 орто мектебин аяктаган соң, Жалал-Абад шаарындагы А.С. Пушкин атындагы педагогикалык окуу жайына тапшырып, «Башталгыч класстын мугалими» квалификациясына ээ болот. Окууну аяктаган соң Токтогул атындагы орто мектебинде башталгыч классынын мугалими катары иштей баштаган. 1977-жылы Ош мамлекеттик педагогикалык окуу жайына тапшырып, орус тили жана адабияты адистигин аяктаган. 2000-жылга чейин Сүлүктү шаарындагы орто мектебинде орус тили жана адабияты мугалими болуп иштеп келди. Андан соң ОшМУнун Сүлүктүдөгү филиалына окутуучу катары жумушка орношот. 2006-жылы жаш муундарга билим, тарбия берүүдө сиңирген көп жылдык үзүрлүү эмгеги үчүн Билим берүү министрлигинин ардак грамотасы менен сыйланган. Учурда филологиялык билим берүү кафедрасынын ага окутуучусу.

Токтогулов Раимкул

Ага окутуучу

1955-жылы 15-февралда Сүлүктү шаарынын Кольцо станциясында туулган. Жогорку билимдүү. Кыргыз мамлекеттик университетинин юридика факультетин аяктаган. Эмгек жолун 1974-жылы Лейлек районунун Искра, Самат орто мектептеринде башталгыч классынын мугалими болуп иштөө менен баштаган. 1978-жылдан 1987-жылга чейин Сүлүктү шаардык элдик сотунда соттук аткаруучу, 1987-жылдан 1994-жылга чейин Сүлүктү шаарындагы жана Лейлек районундагы юридикалык консультация борборунун башчысы, 1984-жылдан 1998-жылга чейин Сүлүктү шаарынын юрист-консультанты, 1998-жылдан 2004-жылга чейин БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-

экономикалык институтунда окутуучу, «Укук жана коомдук дисциплиналары» кафедрасынын башчысы кызматтарында иштеди. 2004-жылдан баштап, бүгүнкү күнгө чейин Сүлүктү шаардык сотунда адвокат катары элге юридикалык жардамдарды көрсөтүп келе жатат.

Жолдошова Зайнап Ганиевна

КР билим берүүнүн мыктысы,
Ага окутуучу

1956-жылы 15-сентябрда Тажик Республикасынын Ленинабад областына караштуу Пролетарск районунун Гулякандоз айылында жумушчунун үй-бүлөсүндө туулган. 1963-жылдан 1974-жылга чейин ушул райондогу Калинин атындагы орто мектебин бүтүрүп, Ленинабад шаарындагы Киров атындагы жогорку окуу жайынын англис тили адистигине тапшырып, ийгиликтүү аяктайт. Эмгек жолун 1978-жылы Сүлүктү шаарындагы Токтогул атындагы №2 орто мектебинде англис тили мугалими болуп иштөө менен баштаган. 1985-жылы Тажик Республикасынын Мургап районунун №1 орто мектебинде, 1986-1987-жылдары Пенжикент шаарындагы №1 орто мектебинде мугалим, 1987-1989-жылдары кайрадан Сүлүктү шаарындагы орто мектептерде эмгектенип келген. 1989-1990-жылдары Сүлүктү шаардык билим берүү бөлүмүндө методист, 1992-жылдан 1997-жылга чейин балдар чыгармачылык борборунун директору, 1997-2000-жылдары «Келечек» балдар бакчасынын башчысы болуп иштеген. 2001-жылдан баштап БатМУ СГЭИде «Англис тили» кафедрасынын башчысы катары 2013-жылга чейин иштеди. Бүгүнкү күндө филологиялык билим берүү кафедрасынын ага окутуучусу, шаардык кеңештин депутаты.

Садыков Мухаммед Шералиевич

Ага окутуучу

1958-жылы 29-октябрда Сүлүктү шаарында туулган. 1975-жылы Ломоносов атындагы №1 орто мектебин аяктап, Ленинабадагы Зафарабад курулуш техникумуна тапшырып «техник-электрик» адистигине ээ болгон. 1978-жылы Сүлүктү энергетика ишканасына жумушка орношот. 1981-жылы Сүлүктү ЛРЭСте диспетчер, 1992-жылы Сүлүктү шахта башкармалыгына инженер болуп иштеген.

1994-жылы Челябинскидеги педагогикалык окуу жайына тапшырып, «дене тарбия мугалими» квалификациясына ээ болот. 1998-жылы ОшТУнүн Сүлүктүдөгү филиалына окутуучу, 2001-жылы практика башчысы кызматтарында иштеген. 2001-жылы ОшМУнун «Философия жана башкаруу технологиясы» факультетине тапшырып, психология квалификациясына ээ болот. 2004-2013-жылдары БатМУ СГЭИде «Педагогика жана психология» кафедрасынын башчысы. Азыр педагогикалык билим берүү кафедрасынын ага окутуучусу, жаштардын сыймыктуу агайы

Сатиев Жумали Раимкулович

Окутуучу

1962-жылы 30-ноябрда Сүлүктү шаарында жумушчунун үй-бүлөсүндө туулган. 1980-жылы Кыргызстандын 40 жылдыгы орто мектебин ийгиликтүү аяктап, Сүлүктү шахта башкармалыгында тоо жумушчу болуп иштеген. 1981-1983-жылдары Советтик Армиянын катарында Афганистанда жоокердик кызматтан өтүп келген.

1983-жылы Ош мамлекеттик педагогикалык институтунун филология факультетине тапшырып, 1987-жылы ийгиликтүү аяктаган. 1987-1989-жылдары Сүлүктү шаарындагы №2 Токтогул атындагы орто мектебинде, 1989-1995-жылдары А.С. Макаренко атындагы орто мектебинде, 1995-жылдан 1999-жылга чейин Р. Жолбаев атындагы №4 орто мектебинде, 2001-жылга

чейин Н. Кушматов атындагы №9 гимназия мектебинде кыргыз тили жана адабияты мугалими катары иштеген. 1998-жылы «Жыл мугалими» кароо сынагында байгелүү 1-орунду алган. Аттестациянын жыйынтыгы менен жогорку категориядагы мугалим даражасы берилген. Областык, шаардык администрациясы тарабынан берилген ардак грамоталарынын ээси, жоокердик кызматта жүргөн мезгилде «Каармандыгы үчүн» медалы, СССР Жогорку Советинин Президиумунун грамотасы, «СССРдин Куралдуу күчтөрүнө 70 жыл» медалы, «Афган элинин медалына» ээ болгон. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 2001-жылы алгач филология кафедрасына убактылуу лаборант катары жумушка кабыл алынып, кийинчерээк кафедранын окутуучусу катары 2007-жылга чейин иштеген.

Абдуллаев Ахун Таабалдиевич

Ага окутуучу

1958-жылы Сүлүктү шаарында кенчинин үй-бүлөсүндө туулган. Кыргыз мамлекеттик университетинин экономика факультетин аяктаган. БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунда көп жылдар бою алгач окутуучу, ага окутуучу, «Финансы-экономикалык дисциплиналары» кафедрасынын башчысы катары 2013-жылга чейин иштеп келди.

Сагынбаев Улукбек Кадырбекович

Ага окутуучу

1979-жылы 28-майда Ош шаарында туулган. 1985-жылы Кыргызстандын 40 жылдыгы атындагы орто мектебин бүтүргөн. 1995-жылы Ош мамлекеттик университетинин тарых факультетине тапшырып, 2000-жылы «Тарых мугалими» квалификациясына ээ болот. 2001-жылдан баштап БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтуна алгач «Тарых-юридика» кафедрасына

окутуучу катары жумушка алынат. 2003-жылы конкурстун негизинде ошол эле факультеттин деканынын орун басары, 2005-жылы структура өзгөрүлгөндүгүнө байланыштуу гуманитардык-педагогикалык факультетинин деканынын орун басары, 2008-жылдан 2013-жылга чейин факультеттин деканы кызматтарында иштеди.

Байгесеков Абдибаит Мажитович

Педагогика жана экономика факультетинин деканы

1971-жылы 17-январда Баткен областынын Лейлек районундагы Кулунду айылында туулган. 1988-жылы Кулунду айылындагы В.И. Ленин атындагы орто мектебин аяктагандан кийин, Кыргыз мамлекеттик университетинин математика факультетине тапшырган. 1993-жылы аталган жогорку окуу жайын ийгиликтүү, артыкчылык диплому менен аяктаган. 1993-1995-жылдары В.И. Ленин орто мектебинде, 1995-2000-жылдары №2 гимназия мектебинде математика мугалими болуп иштеген. 2000-жылдан баштап БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда окутуучу, факультеттин деканынын орун басары, кызматтарында иштеп келди. Азыркы учурда институттун педагогика жана экономика факультетинин деканы.

Эгембердиев Раимберди

КР билим берүүнүн мыктысы, ага окутуучу

1955-жылы 22-августта Сүлүктү шаарынын Кольцо айылында туулган. 1970-жылы Кольцо 8 жылдык мектебин аяктап, Жалалабад шаарындагы педагогикалык окуу жайынын башталгыч класстар мугалими адистигине тапшырат. Аталган окуу жайды 1974-жылы аяктап, А. Кайымкулов атындагы №6 орто мектебинде башталгыч классынын мугалими болуп иштей баштайт. 1979-жылы Ош мамлекеттик педагогикалык институтунун филология факультетине тапшырып, кыргыз тили

адабияты мугалими квалификациясына ээ болот. 1998-жылдан 2000-жылга чейин мектептин педагогикалык жамаатынын толук добуш берүүсү менен №6 орто мектебинин директору болуп дайындалат. Лейлек районунан чыккан төкмө акын Абдираим Шаманын чыгармачылыгына жана райондун 80 жылдык мааракесине арналган эки жолку «Алтын калем» сынагынын жеңүүчүсү, КР билим берүү илим министрлигинин ардак грамотасы менен сыйланган. Учурда Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун «Филологиялык билим берүү» кафедрасынын ага окутуучусу.

Тороев Ырысбек Турдубекович

Окуу-усулдук бөлүмүнүн башчысы

1972-жылы 12-июнда Лейлек районуна караштуу Маргун айылында туулган. 1979-жылы Коминтерн орто мектебине 1-класска барып, аталган орто мектепти 1989-жылы аяктаган. Эмгек жолун 1989-жылы Коминтерн совхозунда жумушчу болуп иштөө менен баштаган. Ошол эле жылдын ноябрь айында Ош мамлекеттик педагогикалык институтунун даярдоо бөлүмүнө угуучу катары кабыл алынган. 1990-жылы институттун орус филологиясы факультетине 1-курсунан кирип, 1995-жылы славян-герман факультетинин орус тили жана адабияты адистигин ийгиликтүү аяктаган. 1995-жылдын август айынан Арка айылындагы «Ак-Тилек» орто мектебинде орус тили жана адабияты мугалими катары 1997-жылдын ноябрь айына чейин иштеп, Ош технологиялык университетинин Сүлүктү шаарындагы филиалына орус тили жана адабияты окутуучусу катары кирип, андан соң усулчу, декандын орун басары, директордун орун басары катары 1998-жылдан 2004-жылга чейин иштеди. 2004-жылдын сентябрь айынан баштап БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунда славян-герман тилдери кафедрасынын окутуучусу, кафедра башчысы катары эмгек жолун улаган. 2007-жылдын октябрь айынан институттун окуу-усулдук бөлүмүнүн тескөөчүсү, 2008-жылы окуу-усулдук бөлүмүнүн башчысы катары азыркы күнгө чейин иштеп келе жатат.

Сейдалиев Мурзабек Джумагулович

Жаны маалымат коммуникациялык-технологиялары борборунун башчысы

1962-жылы 3-августта Лейлек районундагы Интернационал айылында туулган. Орто мектепти аяктаган соң, Ош мамлекеттик педагогикалык институтуна тапшырып, 1989-жылы физика-информатика мугалими квалификациясына ээ болот. Эмгек жолун Лейлек районуна караштуу Бешкен айылындагы З.М.

Бабур орто мектебинде мугалим болуп иштөө менен баштаган. 1993-2000-жж. Кулунду айылындагы №73 орто кесиптик техникалык училищесинде, 2000-2003-жж. Сүлүктү шаарындагы В.И. Ленин атындагы №1 орто мектебинде мугалим болуп иштеген. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 2003-жылдан баштап бүгүнкү күнгө чейин алгач кафедранын окутуучусу, ага окутуучусу катары эмгектенип келди. Бүгүнкү күндө окуу жайыбыздын жаңы маалымат технологиялары борборунун башчысы.

Камбаров Айип Кадырович

Сырттан жана аралыктан окутуу бөлүмүнүн башчысы

1970-жылы 7-декабрда Лейлек районунун Кулунду айылында туулган. 1987-жылы Кыргызстандын 40 жылдыгы орто мектебин аяктагандан кийин, Ленинабад мамлекеттик педагогикалык институтунун «Информатика» факультетине тапшырып, ийгиликтиүү аяктайт. Эмгек жолун

1998-жылдан 2001-жылга чейин Исфанада орто мектептерде жана Гагарин атындагы гимназия мектебинде мугалим болуп иштөө менен баштаган. 2001-жылы БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтуна чакырылып, алгач окутуучу, 2003-жылдан 2013-жылга чейин кафедра башчысы, 2013-жылдан бүгүнкү күнгө чейин «Сырттан жана аралыктан окутуу бөлүмүнүн» башчысы болуп иштеп келе жатат.

Шадиев Мустапакул Ибрагимович

Ага окутуучу.

Орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн башчысы

1961-жылы 1-майда Лейлек районунун Булак-Башы айылында туулган. 1978-жылы Коммунизм орто мектебин аяктагандан кийин Кулунду айылындагы №31 атайын кесиптик-техникалык окуу жайына «Тракторист-машинист» кесибине ээ болот. 1979-жылы Казакстандагы индустриалдык-педагогикалык окуу жайына тапшырып, 1984-жылы ийгиликтүү аяктаган. 1984-жылдан өндүрүштө билим берүүнүн мастери, 1986-жылдан Кулундудагы №31 техникалык окуу жайында мугалим болуп иштеген. 1992-жылы Казакстандагы айыл-чарба институтуна тапшырып жогорку билимдүү адис болгон. 1998-жылдан баштап ОшТУнун Сүлүктүдөгү филиалында «Жол коопсуздугун уюштуруу» кафедрасында окутуучу, кафедра башчысы болуп иштеп келди. Бүгүнкү күндө орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн башчысы, шаардык кеңештин депутаты.

Жайнаков Руслан Мажитович

Окутуучу

1977-жылы 24-январда Фрунзе шаарында туулган. Сүлүктү шаарындагы Р. Жолбаев атындагы орто мектепти аяктаган соң, Скрябин атындагы Кыргыз Агрардык Академиясынын «Экономика жана менеджмент» факультетине тапшырып, «Экономист» квалификациясына ээ болот. Жогорку окуу жайын аяктагандан кийин Сүлүктү-көмүр ишканасында бухгалтер, 2000-2001-ж. ОшТУнун Сүлүктүдөгү филиалында окутуучу, 2001-2004-жылдары БатМУ СГЭИнин «Финансы-экономикалык дисциплиналары» кафедрасынын окутуучусу, 2004-2006-жылдары Инсан-Лейлек коомдук фондунун проекттер боюнча координатору, 2006-2013-жж. «Экономика, башкаруу жана укук» кафедрасынын ага окутуучусу, 2014-жылы Сүлүктү шаардык муниципалдык ишканасынын директору кызматтарында иштеген.

Эржигитова Шааргуль Жамалидиновна

Ага окутуучу

1971-жылы Сүлүктү шаарында кызматчынын үй-бүлөсүндө туулган. 1987-жылы шаардагы Токтогул атындагы №2 орто мектебин аяктагандан кийин, Бишкектеги орус тили жана адабияты педагогикалык институтуна тапшырып, «улуттук мектептерде орус тили жана адабияты мугалими» деген квалификацияга ээ болгон. 1992-1994-жылдары орто мектепте орус тили жана адабияты мугалими, 1994-1996-жылдары Сүлүктү шаардык администрациясында жаштар саясаты комиссиясынын төрайымы, 1996-жылы маданият үйүнүн башчысы, 1997-1998-жылдары Токтогул атындагы техникалык лицейинде окуу бөлүмүнүн башчысы болуп иштеп келди. 1998-жылы ОшМУнун Сүлүктүдөгү филиалына алгач славян-герман тилдери кафедрасында окутуучу, БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун окуу-усулдук бөлүмүнүн жетектөөчү адиси, башчысы, 2002-2007-жылдары гуманитардык-педагогикалык факультетинин деканы кызматтарында иштеп келди. Азыркы учурда филологиялык билим берүү кафедрасынын ага окутуучусу.

Камбарова Айша Кадыровна

Окутуучу

1973-жылы 6-мартта Лейлек районунун Интернационал айылында туулган. 1991-жылы Ходжент мамлекеттик педагогикалык институтунун орус тили жана адабияты факультетине тапшырып, ийгиликтүү аяктаган. Жогорку окуу жайына тапшырганга чейин айылдагы балдар бакчасында тарбиячы болуп иштеген. 1996-жылы Кыргызстандын 40 жылдыгы орто мектебинде, 1999-жылы Бабур орто мектебинде орус тили жана адабияты мугалими болуп иштеген. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда

2000-жылдан баштап иштеп келе жатат. Алгач славян-герман тилдери кафедрасынын окутуучусу, кафедра башчысы катары иштеп келди. Бүгүнкү күндө филологиялык билим берүү кафедрасынын ага окутуучусу.

Айтемирова Жылдызкан Умаркуловна

Китепкана башчысы

1974-жылды 1-октябрда Сүлүктү шаарында туулган. Кош-Булак айылындагы Р. Жолбаев атындагы №4 орто мектебин аяктагандан кийин, 1991-жылы Бишкектеги маданият техникалык окуу жайына тапшырып, «Китепканачы-библиограф» кесибине ээ болгон. эмгек жолун 1993-жылы Р.Жолбаев атындагы орто мектебинде китепканачы болуп иштеп баштаган. 2003-жылы БатМунун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун «Мамлекеттик муниципалдык башкаруу» адистигине тапшырып, 2007-жылы «Менеджер» квалификациясына ээ болот.

2004-жылдан бүгүнкү күнгө чейин окуу жайда алгач китепканачы болуп иштеп келе жатат.

Умаркулов Нуридин Исабекович

Окуучу. Сырттан жана аралыктан окутуу бөлүмүнүн башкы адиси

1967-жылы 11-июлда Сүлүктү шаарынын Кольцо станциясында туулган. 1974-1984-жылдары Кольцо орто мектебинде билим алган.

1985-жылы Фрунзедеги политехникалык институтунун механика-машина куруу факультетинин «Автомобиль жана автомобилдер» адистигине тапшырып,

«Инженер-механик» квалификациясына ээ болгон. 1993-жылы Сүлүктүдөгү шахта башкаруу мекемесиндеги автобазада склад башчысы, диспетчер жана инженер болуп иштеген.

1995-2001-жылдары Кольцо орто мектебинде физика жана математика мугалими, 2001-жылы Ош технологиялык университетинин филиалында окутуучу, 2004-жылы факультеттин деканынын орун басары, 2008-жылы БатМУ СГЭИнин инженердик-экономикалык факультетинин деканы кызматтарында иштеди. 2014-жылдан баштап бүгүнкү күнгө чейин сырттан жана аралыктан окутуу бөлүмүнүн башкы адиси болуп иштеп келе жатат.

Бибаетва Альфия Валиуловна

Китепканачы

1948-жылы 8-августта Өзбекстандын Маргелан шаарында туулган. 1956-жылы үй-бүлөсү Сүлүктү шаарына көчүп келет. Эмгек жолун балдар бакчасында тарбиячы болуп иштөө менен баштаган. 1977-жылдан баштап шаардык ооруканада секретарь-машинистка, кадрлар бөлүмүнүн инспектору, 1988-жылга чейин шаардык китепканада китепканачы, 1996-жылга чейин №73 кесиптик окуу жайында башкы китепканачы, 1998-жылга чейин шаардык сотто канцелярия башчысы, 1998-жылдан бүгүнкү күнгө чейин БатМУ СГЭИнин китепканасында китепканачы, 2010-жылга чейин китепкана башчысы болуп иштеп келди.

Исламов Акпарали

Ага окутуучу

1961-жылы 1-августта Тажик Республикасынын Ленинабад областынын Ноо районунда туулган. 1979-жылы Лейлек районундагы Кызыл-Жылдыз орто мектебин аяктагандан кийин, Лейлек районунун Көк-Таш айылындагы Советтик Тажикстан совхозунда жумушчу болуп иштеген. 1980-1982-жылдары Советтик Арминын катарында кызмат өтөп келген. 1986-жылы

Москвадагы инженердик жер ресурстары институтуна тапшырып, «Жерге жайгаштыруу инженери» квалификациясына ээ болгон. 1992-жылы Сүлүктү шаарындагы архитектура айыл чарба бөлүмүндө инженер-геодезист, 1994-жылы бөлүм башчысы, 1997-жылы жерге жайгаштыруу жана жер ресурстары башкармасынын башчысы, 2000-жылы кыймылсыз мүлккө жана жерге жайгаштыруу бөлүмүнүн башчысы, 2003-жылы жер ресурстарын коргоо боюнча ага инспектору кызматтарында иштеп келген. 2006-жылдан баштап бүгүнкү күнгө чейин БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда «Табигый-илидер дисциплиналары» кафедрасынын окутуучусу, 2011-2012-жылдары кафедранын ага окутуучусу болуп иштеп келе жатат.

Абдурасулов Мамараим

Комендант

Абдурасулов Мамараим 1949-жылы 10-мартта Ош областына караштуу Сүлүктү шаарында жумушчунун үй-бүлөсүндө туулган. 8-класска чейин шаардагы №2 Токтогул атындагы орто мектебинде окуган. 1984-жылы Зафарабад курулуш техникумуна тапшырып 1986-жылы ийгиликтүү аяктаган. Алгач «Сүлүктү шахта башкармалыгында жумушчу болуп иштеген.

2001-жылы Технологиялык окуу жайынын Сүлүктүдөгү филиалында комендат болуп иштеди. 2004-жылдын сентябрь айынан институттун №3,4,5 окуу корпустарына комендат болуп жумушка кирип 2012-жыл өмүрүнүн аягына чейин иштеди. Үй-бүлөлүү, аялы Рахимова Алтынай көп жылдар бою институттун жатаканасында вахтада иштеген. Жубайы экөө 2 уул 3 кызды тарбиялап өстүрдү.

Мавлянова Канымай Бакыбаевна

КР билим берүүнүн мыктысы, окутуучу

1957-жылы 15-майда Сүлүктү шаарынын Кольцо айылында туулган. 1975-жылы В.В. Маяковский атындагы кыргыз кыз-келиндер институтунун математика адистигин бүтүргөн. Эмгек жолун 1979-жылы Сүлүктү шаарындагы Токтогул атындагы №2 техникалык лицейинде математика мугалими болуп иштөө менен баштаган. 1996-2000-жылдары Сүлүктү шаарындагы №8 орто мектебинин директору, 2004-жылга чейин БатМУнун Сүлүктүдөгү технологиялык институтунун окуу бөлүмүнүн инспектору кызматтарында иштеп келген. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 2008-жылдан баштап бүгүнкү күнгө чейин, алгач математика жана жаңы маалымат технологиялары кафедрасынын окутуучусу болуп иштеп келсе, бүгүнкү күндө орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн окутуучусу.

Расулова Замира Акматовна

Ага окутуучу

1970-жылы 24-октябрда Лейлек районунун Арка айылында туулган. 1988-жылы Октябрдын 50жылдыгы орто мектебин аяктагандан соң, 1989-1992-жылдары Москва шаарындагы маданият институтунда, 1992-1994-жылдары Бишкек гуманитардык университетинде окуган. 2007-жылы БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун кыргыз тили жана адабияты адистигине тапшырып, 2011-жылы «кыргыз тили жана адабияты» квалификациясына ээ болгон. 1994-1997-жылдары Арка айылындагы «Ак-Тилек» орто мектебинде кыргыз тили мугалими, 1997-жылы Сүлүктү шаарындагы «Наристе» балдар бакчасында тарбиячы, 1999-жылы шаардык мэрияда жашы жете элек өспүрүмдөр менен иштөө бөлүмүндө адис, 1999-2003-жылдары ОшТУнун Сүлүктүдөгү филиалында илимий катчы, факультеттин методисти, окутуучу, окуу бөлүмүндө

инспектор болуп иштеген. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун инженердик-экономикалык факультетинин усулчусу, 2006-жылдан баштап кафедранын окутуучусу, ага окутуучу кызматтарында иштеп келет

Абдиева Айша Мухаматкуловна

Окутуучу. Жаштар менен иш алып баруу боюнча координатору

1980-жылы 23-майда Лейлек районунун Самат айылында туулган. 1997-жылы С. Садыков атындагы орто мектебинде билим алган. 2004-жылы Ош мамлекеттик университетинин тарых факультетин аяктаган.

БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 2006-жылдан баштап иштеп келе жатат. Алгач кафедранын окутуучусу, 2010-жылдан баштап факультеттин деканынын орун басары, 2011-жылдан окуу жайдын жаштар менен иш алып баруу боюнча координатору, 2006-жылдын март айынан институттун директорунун орун басары кызматтарында иштеп келе жатат. Тарых илимдеринин доктору, профессор А. Асанкановдун жетекчилиги астында кандидаттык диссертациянын үстүндө иштеп келет.

Дооранов Нурмухаммед Абдиманнаевич

Окутуучу. Педагогика жана экономика факультетинин деканынын орун басары

1980-жылы 24-декабрда Лейлек районунун Ак-Арык айылында туулган. 1998-жылы Ак-Арык айылындагы Бел-Алма орто мектебин аяктагандан кийин БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун тарых факультетине тапшырып, 2003-жылы тарых мугалими квалификациясына ээ

болот. Эмгек жолун 2006-жылы окуу жайда кафедранын окутуучусу катары иштөө менен баштаган. 2011-жылдан баштап педагогика жана экономика факультетинин деканынын орун

басары кызматында иштеп келе жатат. Студенттерге билим берүүдө БатМУнун структуралары арасында, түштүк региону боюнча өткөрүлгөн студенттик олимпиадаларда «Кыргызстан тарыхы» дисциплинасы боюнча байгелүү орунарды алып келет. Бүгүнкү күндө тарых илимдеринин доктору, профессор У. Чотоновдун жетекчилиги астында кандидаттык иштин үстүндө иштеп келе жатат.

Абдурахманова Зайнаб Худойбердиевна
КР билим берүүнүн мыктысы, окутуучу

1958-жылдын 1-июлунда Тажикстанда кызматчынын үй-бүлөсүндө туулган. 1975-жылы Ноо районундагы №18 орто мектебин аяктап, Ленинабад педагогикалык окуу жайынын математика факультетине тапшырган. Аталган окуу жайды 1981-жылы ийгиликтүү аяктаган. 1981-2009-жылдары Сүлүктү шаарындагы

А. Макаренко атындагы №3 орто мектебинде математика мугалими болуп иштеген. 2009-жылдан баштап БатМУ СГЭИнин «Математика жана жаңы маалымат технологиялары» кафедрасында окутуучу катары иштеп келе жатат.

Шерова Атиргүл Каарбаевна
Окутуучу

1977-жылы 1-августта Сүлүктү шаарында туулган. 1994-жылы шаардагы А. Макаренко атындагы №3 орто мектебинде 9-класска чейин билим алат. 1992-жылы Ысык-Көл областындагы Каракол шаарындагы Х. Карасаев атындагы педагогикалык орто окуу жайына тапшырып ийгиликтүү аяктайт. 1996-жылы Бишкек шаарындагы Бишкек гуманитардык университетинин

филология факультетине тапшырып, 2001-жылы кыргыз тили жана адабияты мугалими квалификациясына ээ болот. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык

институтунда 2003-жылдан баштап алгач психология, педагогика предметтери боюнча окутуучу катары эмгектенип келсе, бүгүнкү күндө филологиялык билим берүү кафедрасында кыргыз тили жана адабияты предметтери боюнча студенттерге билим берип келет. Бишкек гуманитардык университетинин профессору Т. Садыковдун жетекчилиги астында «Манас» эпосунун фоностатистикасы». (Жусуп Мамайдын нускасы боюнча) деген темада кандидаттык илимий-изилдөө иштерин жүргүзүп келет.

Мадмуратова Замира Гүлбаевна

Окутуучу

1979-жылы 15-апрелде Тажик Республикасына караштуу Ленинабад шаарында туулган. Лейлек районунун Коммунизм айылында Бел-Алма орто мектебин аяктаган соң 1996-жылы Бишкек гуманитардык университетинин филология факультетине тапшырып, 2001-жылы кыргыз тили жана адабияты мугалими квалификациясына ээ болот. Эмгек жолун

2001-жылы Бел-Алма орто мектебинде мугалим болуп иштөө менен баштаган. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 2002-жылдан баштап эмгектенип келе жатат. Бүгүнкү күндө педагогика илимдеринин доктору, профессор А.Т. Калдыбаеванын жетекчилиги астында «XIX к. элдик акындардын чыгармаларындагы этнопедагогикалык идеялар» (түштүк материалдарынын негизинде) аттуу темада илимий-изилдөө иштерин жүргүзүп келет.

Канназарова Бурулай Усөнбаевна

Окутуучу. Окуу-усулдук бөлүмүнүн жетектоочу адиси

1979-жылы 18-октябрда Лейлек районунун Кулунду айылында туулган. 1996-жылы В.И. Ленин атындагы орто мектебин аяктагандан кийин Бишкек шаарындагы №98 кесиптик орто окуу жайында билим алып «байланыш оператору» кошумча «ЭВМ оператору» адистигине ээ болот. 1997-

жылы ОшМУнун Сүлүктүдөгү филиалынын тарых адистигинин күндүзгү бөлүмүнө тапшырып, 2002-жылы БатМУ Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда «Тарых мугалими» квалификациясына ээ болот. Эмгек жолун 2002-жылы Сүлүктү шаарындагы В.И. Ленин атындагы №1 орто мектебинде тарых мугалим болуп иштөө менен баштаган. 2008-жылы БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда окуу-усулдук бөлүмүнүн катчы референти, 2009-жылы тарых жана педагогика кафедрасынын окутуучусу, 2011-жылы окуу-усулдук бөлүмүнүн жетектөөчү адиси катары иштеп келди. Тарых илимдеринин доктору, профессор Аблабек Асанкановдун жетекчилиги астында кандидаттык диссертациянын үстүндө иштеп жатат.

Нарматова Санам Джалиловна

Техникалык кызматкер

1966-жылы 26-февралда Лейлек районуна караштуу, Кулунду колхозунун Коммунизм айылында туулган. 1984-жылы орто мектепти аяктагандан кийин, 1986-жылга чейин «Ак-Суу» тамеки заводунда иштеген. БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунда 1996-жылдан баштап бүгүнкү күнгө чейин иштеп келүүдө.

Жолдубаева Гүлайым Зайтовна

Техникалык кызматкер

1967-жылы 7-январда Сүлүктү шаарында туулган. 1984-жылы Лейлек районунун Коммунизм айылындагы Бел-Алма атындагы орто мектебин аяктаган. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 1997-жылдан баштап иштеп келе жатат. Үзүрлүү эмгеги үчүн институттун директорунун, шаардык мэриянын ардак грамоталары менен сыйланган.

Наврузова Кундузай Кайымовна

Техникалык кызматкер

1965-жылы 23-августта Сүлүктү шаарында кызматчынын үй-бүлөсүндө туулган. 1982-жылы Токтогул атындагы №2 орто мектебин аяктаган. 2000-жылы БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтуна техникалык кызматкер катары жумушка орношуп, он алты жылдан бери иштеп келе жатат.

Миталип уулу Азамат

Окутуучу

1983-жылы 17-февралда Сүлүктү шаарында туулган. 2000-жылы Сүлүктү шаарындагы А.С. Макаренко атындагы №3 орто мектепти аяктаган соң, БатМУнун педагогикалык колледжине тапшырып, 2005-жылы «Дене тарбия мугалими» квалификациясына ээ болот. Эмгек жолун А.С. Макаренко атындагы орто мектебинде дене тарбия мугалими болуп иштөө менен

баштаган. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 2006-жылдан баштап дене тарбия мугалими катары иштеп келе жатат. Бир канча шаардык, областык, республикалык спорттук мелдештердин жеңүүчүсү.

Кулдашев Бахтияр Абдубанамович

Окутуучу

1984-жылы 26-сентябрда Сүлүктү шаарында туулган. 2001-жылы Сүлүктү шаарындагы В.И. Ленин атындагы №1 орто мектебин аяктаган соң, БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун колдонмо математика жана информатика адистигине тапшырган.

2011-жылы Бишкек шаарындагы Кыргыз мамлекеттик дене тарбия жана спорт академиясынын «Дене тарбия жана футбол тренери» адистигине тапшырып 2013-жылы ийгиликтүү аяктаган. БатМунун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунда 2006-жылдан баштап дене тарбия мугалими катары иштеп келе жатат. Бир канча спорттук мелдештердин жеңүүчүсү. КР жогорку окуу жайлары арасында өткөрүлгөн спортакиадада спорттун стрибол түрү боюнча коло медалынын ээси. 2013-жылы Кулдашев Бахтияр жетектеген студенттик команда спорттун баскетбол түрү боюнча Бишкек шаарында өткөрүлгөн универсиадада алтын медалдын ээси болуп келишти.

Орунбаев Эмилбек Сматиллаевич

Окутуучу

1985-жылы Сүлүктү шаарындагы Кош-Булак поселкасында кенчинин үй-бүлөсүндө туулган. 1992-жылы шаардагы И. Раззаков атындагы №7 орто мектебинин босогосун аттап, 2003-жылы аяктаган. Ошол эле жылы БатМунун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун экономика жана жаңы информациялык технологиялары факультетинин финансы жана кредит адистигине тапшырып, 2008-жылы экономист квалификациясына ээ болот. Эмгек жолун 2009-жылы шаардагы маданият үйүнүн эстрада ийриминин жетекчиси катары иштөө менен баштаган. 2010-жылы Кош-Булак аймактык башкармалыгында адис болуп иштеген. 2011-жылдан баштап БатМУ СГЭИнин экономика боюнча окутуучу катары жумушка кирип бүгүнкү күнгө чейин иштеп келүүдө. Орунбаев Эмил окуу жайдын окуу процессинде эле эмес коомдук иштерге активдүү катышкандыгы үчүн бир канча шаардык, областык деңгээлдеги эстрада жанры боюнча байгелүү орундарга ээ болгон. Мисалы «Кут уялап, кулпуна бер Өрүкзар» аттуу фестивалдын областык турунда эстрада жанры боюнча диплом, «Өлкөбүз болду эгемен, сүйлөймүн кыргыз тилде мен» аттуу облустук жаштар фестивалында эстардалык жанр боюнча «Алтын үн» номинациясынын ээси.

Ботобекова Дамира Усмановна

Окутуучу

1977-жылы 6-октябрда Лейлек районунун Кулунду айылында туулган. 1995-жылы Кулунду айылындагы В.И. Ленин атындагы орто мектебин аяктагандан кийин, Бишкек шаарындагы Чүй университетинин кыргыз филологиясы факультетине тапшырып, 2000-жылы ийгиликтүү аяктаган. Эмгек жолун ошол эле мектепте кыргыз тили жана адабияты мугалими болуп иштеп баштаган. 2001-жылы Исфана шаарындагы Ю.А. Гагарин атындагы орто мектебинин мугалими, 2003-2006-жылдары Сүлүктү шаарындагы Р. Жолбаев атындагы №4 орто мектебинде иштеген. 2007-2009-жылдары В.И. Ленин атындагы №1 орто мектебинде эмгектенет. 2010-жылдан баштап Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун филологиялык билим берүү кафедрасында окутуучу катары бүгүнкү күнгө чейин эмгектенип келе жатат. Студенттерге билим берүүдө жетишкен ийгиликтери үчүн институттун директорунун жана БатМУнун ректорунун ардак грамоталары менен сыйланган.

Алиев Канат

Окутуучу. Орто кесиптик билим беруу бөлүмүнүн окуу иштери боюнча башчысы

1988-жылы 5-июлда Лейлек районунун Коргон айылында туулган. 2006-жылы К. Сабыров атындагы орто мектебин аяктаган соң, БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун финансы жана кредит адистигине тапшырып, 2011-жылы «Экономист» квалификациясына ээ болот. Ошол эле жылы окуу жайыбыздын алдындагы орто кесиптик билим берүү бөлүмүнө окутуучу катары иштей баштайт. 2014-жылы орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн усулчусу, 2015-жылдан баштап окуу бөлүмүнүн башчысы катары иштеп келе жатат.

Студенттерге билим жана тарбия берүүдө жетишкен ийгиликтери үчүн институттун директорунун, БатМУнун ректорунун алкыш барагы, шаардык мэриянын ардак грамоталары менен сыйланган.

Абдурасулова Замира Айтбаевна
Китепканачы

1982-жылы 10-августта Ош областына караштуу Сүлүктү шаарында туулган. 1989-жылы шаардагы И. Раззаков атындагы №7 орто мектебине 1-класска барып, 1999-жылы аяктаган. Ошол эле жылы БатМУнун Сүлүктү гуманитардык – экономикалык институтунун педагогика жана башталгыч билим берүү усулу адистигине тапшырып, 2004-жылы ийгиликтүү аяктаган. Эмгек жолун 2001-жылы аталган окуу жайда кафедранын лаборанты болуп иштөө менен баштайт. 2005-жылы “Педагогика жана психология” кафедрасынын окутуучусу, 2014-жылдан баштап бүгүнкү күнгө чейин окуу жайдын китепканачысы болуп иштеп келе жатат. Студенттерге билим жана тарбия берүүдөгү үзүрлүү эмгеги үчүн окуу жайдын директорунун, шаардык мэриянын, БатМУнун ректору тарабынан ардак грамоталары менен сыйланган.

Боркошов Куттубек Куваничбекович
Орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн усулчусу

Боркошов Куттубек Куваничбекович 1984-жылы 3-ноябрда Ош областынын Лейлек районуна караштуу Достук айылында туулган. Атасы - Боркошов Куваничбек кесиби боюнча кыргыз тили жана адабияты мугалими. Энеси - Жалилова Айзада Жороевна кесиби боюнча бухгалтер.

Боркошов Куттубек 1991-жылы «Кыргызстандын 60 жылдыгы» орто мектебине 1-класска кабыл алынган. Мектепте окуп жүргөндө англис тили ийримине катышып, окуучу-

лар арасында өткөрүлүүчү олимпиадада Баткен областы боюнча 2-орунду ээлеген.

2002-жылы мектепти ийгиликтүү аяктап, ошол эле жылы Баткен мамлекеттик университетинин Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун «Англис тили» адистигине тапшырган. Окууну ийгиликтүү аяктаган соң, 2009-2012-жылдары өзү окуган «Кыргызстандын 60 жылдыгы» орто мектебинде англис тили мугалими болуп эмгектенген.

2012-жылы Баткен мамлекеттик университетинин Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтуна окутуучу, 2015-жылдан баштап бүгүнкү күнгө чейин Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун алдындагы орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн усулчусу болуп иштеп келе жатат.

2015-жылы студенттерге билим жана тарбия берүүдө жетишкен ийгиликтери жана коомдук иштерге активдүү катышкандыгы үчүн Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун «Ардак грамотасы», 2016-жылы Баткен мамлекеттик университетинин «Ардак грамотасы» менен сыйланган.

XXI кылымдын мыкты адиси болом десен бизден окуп билим ал!

Байыркы кытай элинин «Кудукту бир адам казат, андан миң адам суу ичет» деп айтылган өтө маанилүү макалы бар. Окуу жайды биздин регионубузга түптөлүшү менен канчалаган улан-кыздар өздөрү каалаган адистикке ээ болуп, регионубузда иштеп, өз салымдарын кошуп келе жатат.

Аталган окуу жайдын директору ф.и.к.доцент А.А.Машрабов өз ишин мыкты билген уюштуруучу , тажрыйбалуу жетекчи экенин өткөн 20 жыл аралыгында окуу жайдын кадыр баркын көтөрүү багытында жасаган эмгегинен байкоого болот. Анткени, республикабыздын эн алыскы аймагында жайгашкан окуу жай республикабыздын түштүк аймагында алдынкы окуу жайлардын катарына кошулду. 20 жылдан бери биздин окуу жайыбызды бүтүргөн адистер Баткен облусунун аймагында жана коншулаш Тажикстан менен Өзбекистанда жашаган кыргыз айылдарындагы мектептерде, мекеме-ишканаларында иштеп жатышат. Бүгүнкү күндө Сүлүктү шаары, Лейлек райондорундагы билим берүү жана мекеме ишканаларынын 60% ы биздин окуу жайды бүтүргөн бүтүрүүчүлөр институтту ийгиликтүү аяктап азыркы учурда эл керегине жароодо. Биздин окуу жайды аяктап, ишканалардын, билим берүү мекемелеринде жетекчилик кызматтарда иштегендер да арбын.

БатМУ Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтун тандаганым үчүн сыймыктанам!

Ташев Баабек Эргашевич
Сүлүктү шаарынын 1-вице мэри
2001-жылы Тарых адистигин
аяктаган

Таир Аширбай
К. Сабыров атындагы адабий
сыйлыктын лауреаты, акын
2001-жылы Кыргыз тили жана
адабияты адистигин аяктаган

**Сапарбаев
Камчыбек Мырзакасымович**
Сүлүктү шаарындагы №1
В.И. Ленин атындагы орто
мектебинин директору
2001-жылы математика
адистигин бүтүргөн

**Жанибекова
Чолпонай Араповна**
Сүлүктү шаарында
№73 кесипчилик техникалык
окуу жайынын мугалими
2001-жылы “Орус тили жана
адабияты” адистигин бүтүргөн

Курбанбаева
Айгүл Пайзуллаевна
“Ынтымак” балдар
бакчасынын башчысы
2001-жылы Кыргыз тили жана
адабияты адистигин аяктаган

Ырысов
Абибилла Токтошович
Лейлек районундагы
“Өзгөрүш” орто мектебинин
окуу бөлүмүнүн башчысы
2001-жылы “География”
адистигин бүтүргөн

Токтоматов
Жеңишбек Кадырович
Баткен районундагы Карабак
электр тармагынын башчысы
2001-жылы Электрдик камсыз-
дандыруу адисигин аяктаган

Кахоров
Кубанычбек Бекмуратович
Бишкек шаарындагы электр
станциясынын инженери
2002-жылы Электрдик камсыз-
дандыруу адисигин аяктаган

Дүйшеев Эмил
БатМУнун окутуучусу
2002-жылы “Тарых”
адистигин бүтүргөн

Авязова Айгүл Мусаевна
Филологиялык билим берүү
кафедрасынын окутуучусу
2002-жылы “Кыргыз тили жана
адабияты” адистигин бүтүргөн

**Худайназаров
Давронбек Сабижонович**
Лейлек районундагы
“Амир-Темир” орто
мектебинин директору
2002-жылы “Өзбек тили жана
адабияты” адистигин бүтүргөн

**Ниязалиева
Ирсалат Сайфиевна**
Лейлек районундагы “Өзгөрүш”
орто мектебинин директору
2002-жылы “Кыргыз тили жана
адабияты” адистигин бүтүргөн

Рахматуллаев Бобомурат
Лейлек районундагы
“Ю. Пулатов” орто
мектебинин директору
2002-жылы “Өзбек тили жана
адабияты” адистигин бүтүргөн

Полотова Чынара Айиповна
Лейлек районундагы
“Өзгөрүш” орто
мектебинин уюштуруучусу
2002-жылы “Математика”
адистигин бүтүргөн

Абдираимов
Кубанычбек Момунович
Сүлүктү электр
тармагынын диспетчери
2002-жылы Электрдик камсыз-
дандыруу адисигин аяктаган

Саюнов Гапарбек
Абдисаламович
Лейлек райондук билим берүү
бөлүмүнүн инспектору
2003-жылы “Кыргыз тили жана
адабияты” адистигин бүтүргөн

Алимов
Ысмайыл Абытжанович
Лейлек райондагы
“Козу-Баглан” орто
мектебинин директору
2003-жылы “Орус тили жана
адабияты” адистигин бүтүргөн

Баракова
Кымызай Бараковна
“Наристе” балдар
бакчасынын башчысы
2003-жылы педагогика жана
башталгыч билим берүү
усулу адистигин аяктаган.

Балтаев Абдимиталип
Лейлек районундагы
“Жаш-Тилек” орто
мектебинин директору
2003-жылы “Тарых”
адистигин бүтүргөн

Полотова
Гүлдаргүл Ганыбаевна
Сүлүктү шаарындагы билим
берүү бөлүмүнүн усулчусу
2003-жылы “География”
адистигин бүтүргөн

Убаев Муратбек Алимбаевич
Сүлүктү шаардык мэриясынын
жетектөөчү адиси
2004-жылы “Кыргыз тили жана
адабияты” адистигин бүтүргөн

Напиева Максатай
Лейлек районундагы “Ак-Булак”
орто мектебинин директору
2004-жылы “Педагогика жана
башталгыч билим берүү усулу”
адистигин бүтүргөн

Калыкулов Салижан Таирович
Сүлүктү шаарындагы
салык кызматынын башкы
тескөөчүсү
2004-жылы “Финансы жана
кредит” адистигин бүтүргөн

Жапарова Анара Акжоловна
Сүлүктү шаарындагы салык
кызматынын
башкы инспектору
2004-жылы “Финансы жана
кредит” адистигин бүтүргөн

Мурзабаева

Рахатай Сайфуллаевна

Сүлүктү шаарындагы №3
Т. Ибрагимов атындагы орто
мектебинин окуу бөлүмүнүн
башчысы

2004-жылы “Кыргыз тили жана
адабияты” адистигин бүтүргөн

Кулдашев

Пахриддин Абдувахапович

Москва шаарында электр тар-
магын оңдоо боюнча мастер
2004-жылы Электрдик камсыз-
дандыруу адистигин аяктаган

Худайназаров

Алишер Равшанович

Сүлүктү электр тармагынын
инженери

2004-жылы Электрдик камсыз-
дандыруу адистигин аяктаган

Гайбулдаева

Жылдыз Турдукуловна

Сүлүктү шаардык мэриянын
жетектөөчү адиси

2004-жылы Бухалтедик эсеп
жана аудит адистигин аяктаган.

Ташбаев Досбек Жалилович
Сүлүктү шаардык финансы
бөлүмүнүн башчысы
2004 – жылы Финансы жана
кредит адистигин аяктаган.

Акматов Манас Айтулович
Сүлүктү шаардык салык
кызматынын башкы бухгалтери
2005-жылы Финансы жана
кредит адистигин аяктаган.

**Норманов
Болотбек Нооманович**
Сүлүктү байланыш бөлүмүнүн
башчысы
2004-жылы Электрдик камсыз-
дандыруу адистигин аяктаган

**Эржигитов
Жалалидин Камалович**
Сүлүктү шаарындагы салык
кызматынын
башкы инспектору
2005-жылы “Финансы жана
кредит” адистигин бүтүргөн

**Бердибаев
Таштемир Абдилаатович**
Лейлек районунун Арка
зоначынын электр
тармагынын башчысы
2005-жылы Электрдик камсыздан-
дыруу адисигин аяктаган

Таджиев Жыргалбек
Максат орто
мектебинин директору
2005-жылы орус тили жана
адабияты адистигин бүтүргөн

**Жумабаева
Канбүбү Маановна**
Сүлүктү шаарындагы №7
И. Раззаков атындагы орто
мектебинин окуу бөлүмүнүн
башчысы
2007-жылы “Тарых”
адистигин бүтүргөн

**Амирова
Уруниса Атабиллаевна**
Сүлүктү шаарындагы “Мурас”
балдар бакчасынын башчысы
2009-жылы “Педагогика жана
башталгыч билим берүү усулу”
адистигин бүтүргөн

**Мажитов
Бакыт Орозбаевич**
Ош шаарында электр
тармагынын мастери
2009-жылы Электрдик камсыз-
дандыруу адистигин аяктаган

**Боркошова
Улугай Жумабаевна**
Сүлүктү шаарындагы №3 Тур-
гун Ибрагимов атындагы орто
мектебинин уюштуруучусу
2009-жылы “География”
адистигин бүтүргөн

Халматова Алтынай
Лейлек районундагы “Лейлек”
орто мектебинин директору
2009-жылы “Колдонмо
математика жана информатика”
адистигин бүтүргөн

Шеров Асилбек Каарбаевич
Сүлүктү электр тармагынын
мастери
2009-жылы Электрдик
камсыздандыруу адистигин
аяктаган

Мажитова

Фарида Тажибаевна

Сүлүктү шаардык билим берүү
бөлүмүнүн жетектөөчү адиси
2008-жылы тарых адистигин
бүтүргөн

Садыкова

Тахмина Исабековна

Сүлүктү шаарындагы “Келечек”
балдар бакчасынын башчысы
2010-жылы “Педагогика жана
башталгыч билим берүү усулу”
адистигин бүтүргөн

Канназарова

Фарида Усөнбаевна

Лейлек районундагы
Козу-Баглан орто
мектебинин тарых мугалими
2011-жылы тарых
адистигин бүтүргөн

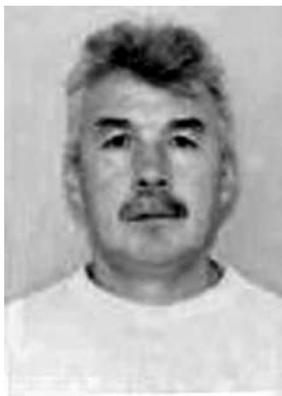
Бегботоев

Бегимкул Абакирович

Сүлүктү электр тармагынын
ага контролеру
2012-жылы Электрдик
камсыздандыруу адистигин
аяктаган

Айдаров
Бердимурат Абдыгапарович
Кадамжай районунда электр
тармагынын участкалык
башчысы
2013-жылы Электрдик камсыз-
дандыруу адистигин аяктаган

Казбеков
Шавкат Камытович
Сүлүктү электр тармагынын
участкалык башчысы
2009-жылы Электрдик камсыз-
дандыруу адистигин аяктаган

Батыров
Бахтыяр Наркозуевич
Сүлүктү электр тармагынын
башчысы
2014-жылы Электрдик камсыз-
дандыруу адистигин аяктаган

ИНСТИТУТ ТУРМУШУНАН СҮРӨТ БАЯН

Окуу жайдын башкы окуу корпусу

КР Билим берүү жана илим министри К. Садыков (оңдон экинчи) жана филология илимдеринин доктору, профессор Т.Маразыков (оңдон үчүнчү) окуу жайыбызда конокто

2015-жыл. Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын төрагасы, ф-м.и.д, профессор, КР УИАнын мүчө-корр, П.С.Панков окуу жайдын китепканасында.

Россия Федерациясынын Ош шаарындагы консулу окуу жай менен таанышууда

**Окуу жайдын директору А. Машрабов
КР ББЖИ министрлигинен келген коноктор менен**

**ОшМУнун тарых факультетинин деканы,
тарых илимдеринин кандидаты, доцент Смадияров
Сыдыкбай Акунович окуу жайдын окутуучулары менен**

Ага окутуучу М. Тагаев лекция учурунда

Техн.и.к., доцент Мурзакулов К.Е. орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн студенттери менен

**Окутуучу Умаркулов Н.И. унааларда ташууларды
уюштуруу жана башкаруу адистигинин студенттери менен**

**Ага окутуучу Мамадалиев И.Х. электрдик станциялар,
тармактар жана системалары адистигинин студенттери
менен лабораториялык сабакта**

Окуу жайдын китепканасында

Окуу жай тарабынан уюштурулган “Сүлүктү көмүр кендерин иштетүүдөгү актуалдуу маселелер: абалы жана келечекте өнүгүүсү” аттуу аймактык конференциянын ачылышы. 2015-жыл.

Тарых илимдеринин кандидаты, доцент Курбанов А.Д. окуу-усулдук семинарда өзүнүн баяндамасы менен

Педагогика илимдеринин кандидаты, доцент Абдуллаев Р.М., ага окутуучу Сейдалиев М.Д. иш үстүндө

Предметтер жана адистиктер боюнча студенттик олимпиадада байгелүү орундарга ээ болгон студенттердин жетекчилерин сыйлоо

**Орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн окутуучулары
Ортодо - бөлүмдүн башчысы Шадиев М.И.**

**“Тарых жана мурас” коому тарабынан уюштурулган “Жусуп Баласагындын “ Куттуу билими” X-XI кк. Борбордук Азиядагы мусулмандык кайра жаралуунун күзгүсү” аттуу эл аралык конференцияда
Ф.и.к., доцент Машрабов А.; ф.и.к., доцент Хидирова Ч.; ага окутуучу Эржигитова Ш.Ж.; окутуучулар Абдиева А., Сейтмуратова А. катышкан.
Ысык-Көл, Кара-Ой айылы. 2016-жыл.**

Шаардык маданият бөлүмү тарабынан уюшулган “Кыз–Жигит Сармерден” оюнунда биздин окутуучулар тарабынан түзүлгөн “Жигиттер” командасы

“Кыз-жигит сармерден” оюнунда “Кыздар” командасы

**Медицина илимдеринин доктору, профессор Т.М. Тухтаев
биология адистигинин студенттери менен**

**Окутуучулар Тухтаев Т.М., Эралиев Ы.С., Садыков М.Ш.,
Ульямова А.Ю., Расулова З.А. КР ББЖИМ тарабынан
ЖОЖдор арасында уюштурулган спортакиадада.
Чолпон-Ата шаары.2015-жыл.**

**“Даткайым” бийчилер тобу окутуучулар
Муратов С.М. жана Дусалиева Г.Ш. менен**

**Студенттер БатМУнун
структуралары тарабынан
өткөрүлгөн конкурста**

**Педагогика адистигинин
студенти “Музыка” сабагында**

Волейбол оюну. Студенттер арасында мелдеш учурунда

Окуу жайдын спортчулары

9-май Жеңиш күнүнө карата студенттик парад. 2015-ж.

Окуу жайдын китепканачылары. 2016- ж.
Солдон онго: Исакова Н., Абдрасулова З., Машрабова А.,
Айтемирова Ж., Таирова С.

Окуу жайдын студенттик кеңеши

Биздин студенттер Исабек к.Б., Абалбаева У., Камилова Г. жана окутуучу, ф.и.к Хидирова Ч.Х. ОшМУда өткөрүлгөн студенттердин илимий–теориялык конференциясында

**Ардагер окутуучуларыбыз кесиптик майрамында
Солдон оңго: Ы.С.Эралиев, М.Д Сейдалиев, А. Жаныбеков,
п.и.к., доцент Р.М.Абдуллаев, м.и.д., профессор Т.М.Тухтаев**

**Ак калпак күнүн белгилөө. 2017-ж.
Солдон оңго: окутуучу Миталип у.А., БатМУнун проректору,
ф.и.к., доцент А.А.Машрабов, БатМУ ГЭИнин директору
Ы.Т.Тороев., СЖАОнун башчысы Н.А.Дооранов.,
ПжЭФтин деканы Ш.З.Элмуратов**

Окуу жайыбыздын 20 жылдык мааракесинен

Окуу жайдын профессор-окутуучулар курамы
20 жылдык мааракеде. Ноябрь 2016-ж.

И. Раззаковдун эстелигине гүл чамбар коюу.

КР УИАсынын мүчө-корреспонденти, тарых илимдеринин доктору Асанканов А.А. биздин окуу жайда конокто

Окуу жайдын 20 жылдык мааракесине келген коноктор

**КР эмгек сиңирген мугалими, окуу жайдын ардактуу окутуучусу
А. Жанибековдун атына коюлган аймак таануу музейинин ачылышы**

Жалал-Абад мамлекеттик университетинен келген коноктор

Окуу жайдын жыл мыктыларын сыйлоо

20 жылдык мааракеге студенттер тарабынан даярдалган майрамдык концерт

Конференцияны қатысуучулары

**Ф.и.к., доцент Машрабов А.А.
сыйлык алуу учурунда**

**Окуу жайдын
мыкты студенттери**

**Т.и.д., профессор А. Асанканов окуу жайдын окутуучулары
Канназарова Б.У., Абдиева А.М., Машрабов А.А., Эралиев Ү.С. менен**

Окуу жайдын 20 жылдык мааракесине келген ардактуу конюкторду сыйлоо

Солдон оңго: институттун директорунун орун басары Толубаев Ж.О.; БатМУнун экономика жана финансы иштери боюнча проректору, фил.и.к., доцент Машрабов А.А.; тарых ил.докт, проф., Кожент шаарындагы академик Б. Гафуров атындагы республикалык музейдин директору Холжураев Х.; КР УИА мүчө-корр., тарых ил.докт, КУУнун проф. Асанканов А.; Тажик жана Кыргыз Республикаларынын билим берүүсүнө эмгек сиңирген ишмери, КР билим берүүнүн мыктысы, СГЭИнин ардагер профессору Бердалиев А.; тарых ил.канд., ЖАМУнун профессору Айдаркулов К.А.; БатМУнун табият таануу жана илимий-технология институтунун директору, ф.-м.и.-д, профессор Тайиров М.М.

Окуу жайдын эмгек жамааты

**БатМУнун ректору Зулпуев А. М. БатМУ СГЭИнин профессордук-
окутуучулар курамы менен. 2016-ж.**

**Баткен мамлекеттик университетинин
Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык
институтунун 20-жылдыгына куттуктоолор**

Баткен мамлекеттик университетинин
ректору, техника илимдеринин доктору,
профессор **Зулпуев Абдивап Момунович:**

Кыргызстандын түштүк-батышында жайгашкан, Машрабов Абдималик Амирович баштаган институттун 20 жылдык юбилейи менен ректораттын атынан жана Баткен мамлекеттик университетинин жалпы жамаатынын атынан чын дилибизден куттуктайбыз! Кыргызстандын орто мектептерине өз кесибинин мыкты устаты болгон ардактуу кесип ээлерин даярдап чыгарууда Баткен мамлекеттик университетинин Гуманитардык-экономикалык институтунун салмактуу орду бар экенин биз жакшы билебиз жана бул окуу жайдын 20 жылдык салтанаты биз үчүн да кубанычтуу майрам!

Албетте, Гуманитардык-экономикалык институту калыптанып, билим берүү тармагында кадрларды даярдоо жүгүн аркалап, бир нече сыноолорго туруштук берип, Кыргызстандын түштүгүндөгү алдыңкы, чыгаан адистерди даярдап чыгарууда куттуу билим ордосу катары таанылышында жана тарых үчүн кыска убакыттын ичинде илим-билимдин очогуна айланышына А.А. Машрабовдун жана окуу жайдын профессордук-окутуучулук курамдын эмгеги эбегейсиз зор экендиги талашсыз!

Мындан сырткары институттун бүтүрүүчүлөрү бүгүнкү күндө билим берүү майданында, өндүрүштүн түрдүү тармактарында, жетекчилик кызматтарда, негизгиси – Кыргызстандын бардык аймагында эмгектенип, элге кызмат кылып жатышат.

1

Урматтуу Абдималик Амировичти жана БатМУнун Гуманитардык-экономикалык институнунун эмгек жамаатын 20 жылдык юбилейи менен куттуктап жатып бекем ден-соолукту, илимий бийиктиктерди жана чыгармачылык өрүштөрдү каалайбыз!

**Сүлүктү шаарынын мэри
Ибрагимов Абдизакир Арзыбаевич:**

1996-жылы Сүлүктү шаарында ачылган жогорку окуу жайы Сүлүктү шаарына эле эмес, Лейлек районунун, Баткен областынын социалдык жана экономикалык жактан өнүгүшүнө салымы чоң. Биринчиден шаардын бюджетине жана социалдык фондго болгон төлөмдөр, жумуш орундарынын түзүлүшүнө шарт түзүлдү. Экинчиден шаарыбыздын көркү болуп жаштардын көбөйүүсү менен шаарыбыз илимдин, билимдин ордосуна айланды, интеллегенциянын саны өстү. Бул кичинекей шаар үчүн чоң нерсе. Жогорку окуу жайынын Сүлүктү шаарында ачылышы менен бул жерде кадрлардын даярдалышына, илимий чөйрөнүн уюшулушуна эң жакшы мүмкүнчүлүк болду. Эгерде бул окуу жай болбогондо бул жерде жаштарды кармап калуу мүмкүн эмес эле. Окуу жайдын түптөлүп бүгүнкү даражасына жетишине албетте ардактуу Машрабов Абдималик Амировичтин жана окуу жайдын эмгек жамаатынын салымы чоң. БатМУнун Гуманитардык-экономикалык институтунун эмгек жамааты илимий педагогиканы аркалап ар дайым өзгөчө уюштуруучулук менен иш алып барат. Студенттерге билим гана бербестен, аларды таланттуу кылып тарбиялап келе жатат. Машрабов Абдималик Амирович баштаган окуу жайдын эмгек жамаатына ден соолук, үй-бүлөлүк бакыт, бакыбат турмуш жана шаарыбыз, элибиз үчүн дагы да болсо өзүңүздөрдүн салымыңыздарды кошо бересиздер деп ишенебиз.

Ош мамлекеттик университетинин
ректору, профессор
Исаев К.А.:

Урматтуу БатМУнун Гуманитардык-
экономикалык институтунун ардактуу
жамааты!

Ош мамлекеттик университетинин про-
фессордук-окутуучулук курамынын атынан
Сиздердин жалпы жамаатыңыздарды 20
жылдык мааракениздер менен куттуктаймын.

Окуу-консультативдик борбордон материалдык-техникалык базасы мыкты, сапаттуу, билимдүү, адистер менен камсыз болгон, таанымал окуу жайга айланышына Ош мамлекеттик университетинин салымы зор. Институт алгач Ош мамлекеттик университетинин базасында ачылып, окуу жайдын өнүгүшүнө, илимий кадрлар менен камсыз болушуна ОшМУ тарабынан усулдук, материалдык жардамдар көрсөтүлгөн. Ошондуктан институттун бүгүнкү жетишкендиктери, ийгиликтери менен биз да сыймыктанабыз.

БатМУнун Гуманитардык-экономикалык институту Кыргызстандын түштүк-батыш чөлкөмүн билимдүү адистер менен камсыздап, өлкөнүн ар тараптуу өнүгүүсүнө өзгөчө салым кошуп, канатташ мамлекеттерге билим экспортун жасап, илимий кадрлар менен камсыз болгон, өнүгүүнүн туруктуу жолуна түшкөн, заманга ылайык ишенимдүү кадам таштаган окуу жайга айланып олтурат. Урматтуу Абдималик Амирович! Сиз окумуштуу жана дасыккан жетекчи катары институттун ачылышына, калыптанышына, өнүгүшүнө опол тоодой эмгек сиңирдиниз. Ачылгандан баштап, бүгүнкү күнгө чейин институт деп жашап, институт деп өмүр сүрүп, ысыгына күйүп, суугуна тонуп, жамаатка дем берип, алга сүрөп жашап келесиз. Сүлүктү эли Абдималик десе институтту, институт десе Абдумаликти элестетип калды. Ошондой сый-урматка Сиз талыкпаган эмгегиңиз, тынымсыз изденүүңүз менен жеттиниз.

Урматтуу Абдивап Момунович! Сизди жана сиз жетектеген жамаатыңызды 20 жылдык мааракениздер менен чын жүрөктөн куттуктаймын. Адамдын эртеңкисине жарык нур чачкан билим берүүнүн түйшүктүү сапарында жаңы ийгиликтерге, жаңы бийиктиктерге жетише бериңиздер!

Кыргыз Илимдер
Улуттук Академиясынын теориялык
жана колдонмо математика институтунун
директору, академик
Иманалиев М.

Баткен мамлекеттик университетинин
Гуманитардык-экономикалык институтунун
мугалимдер жана студенттер курамын чоң майрам – институттун
20 жылдык юбилейи менен куттуктайбыз.

20 жыл ичинде окуу жай миндеген жогорку жана атайын
орто билимдүү кадрларды даярдады. Институттун бүтүрүүчүлөрү
Кыргызстан, Тажикстан, Өзбекстан, Россия ж.б. мамлекеттерде
татыктуу иштеп жүрүшөт. Институттун түптөлүшүнө ф.и.к.,
доцент Машрабов Абдималик Амирович өзүнүн уюштургуч жана
жетекчилик жөндөмдүүлүгү менен чоң салым кошконун белгилегибиз
келет.

Азыркы учурда институтта педагогикалык иштер менен катар
илим, билимдин көптөгөн тармактары боюнча терең изилдөөлөр
жүрүп жатат. 2016-жылдын февралында окуу жайдын математика
мугалими Ж.О. Толубаевдин Вольтерра-Ситльтес тибиндеги
интегралдык жана интегро-дифференциалдык теңдемелердин
жаңы классынын чыгарылышынын касиеттерин изилдеп, физика-
математика илимдеринин кандидаттык диссертациясын мыкты
коргогондугуна күбө болгонбуз. Ошондой эле А.М. Байгесековдун
илимий иштери натыйжалуу болуп жатканын айта алабыз.

Институттун келечеги кең болуп, заманбап кадрлар даярдала
беришине, окуу жайдын кызматкерлерине чын ден-соолук, иштери
жана жашоодогу ийгиликтерди каалайбыз.

Тарых илимдеринин доктору,
Ж. Баласагын атындагы КУУнун профессору,
КРУИАСынын мүчө-корреспонденти
Асанканов Аблабек Асанканович:

БатМУнун Гуманитардык-экономикалык институту Кыргызстандын түпкүрүндө жайгашкан кенчилердин шаары Сүлүктүдө, кыргыз элине жогорку билим берүү тармагында аздыр-көптүр өзүнүн салымын кошуп келе жаткан окуу жайлардын катарын толуктайт. Окуу жай калыптанып өнүгүүнүн бараалына жетип, өзүнүн тарыхын жаратуунун байсалдуу жолуна түшүп, уюшулганына быйыл 20 жыл толуп олтурат. Бул окуу жай Кыргызстандын түштүгүндө билимдин флагманы болгон Ош мамлекеттик университетинин окуу-консультативдик пункту катары ачылып, санжыралуу салты бар ОшМУнун курамында калыптанып өнүктү, түптүү пайдубалын түздү десек болот.

Бүгүнкү күндө келечеги кең Баткен мамлекеттик университетинин бакубат бир структурасы болуп калыптанган, өзүнчө илимий, окуу-усулдук салтка ээ окуу жайга айланып олтурат. Окуу жай регионго бир канча жогорку билимдүү кадрларды даярдоо менен өз ордун аныктай алды жана илим-билим, маданияттын очогу болуп калды.

БатМУнун Гуманитардык-экономикалык институтунун 20 жылдык мааракесинде жалпы жамаатын жана бүтүрүүчүлөрүн куттуктап, окуу жай ХХI кылымдагы терең билимдин уясы, ийгиликтүү иштердин куттуу очогу болушун каалаймын.

Физика-математика илимдеринин доктору,
профессор **Тайиров Миталип Муратович:**

Урматтуу БатМУнун Гуманитардык-экономикалык институтунун эмгек жамааты. Бүгүнкү салтанаттуу 20 жылдык юбилей менен куттуктоо менен тарых мерчемине карасак бул 20 жыл эч нерсени түшүндүрбөйт. Ал эми институттун калыптануусунда жогорку билим берүү системасын түптөгөндө бул жеңил, оңой аралык же мөөнөт эмес. Чындыгында мындан 20 жыл мурун Советтер Союзу урап жаңы гана эгемендүүлүккө кадам таштап

жаткан мезгилде билим берүү системасында башка республикалар сыяктуу эле Кыргызстан да абдан оор, кыйчалыш мезгилге туура келген. Жаштарда жогорку билимге болгон муктаждык, кызыгуу арткан мезгил эле. Бирок элдин социалдык-экономикалык абалынын начардыгы, чек ара маселесинин татаалдыгы бул жактагы жаштардын Ош, Бишкек шаарларына барып билим алуусуна тоскоолдуктарды жаратып турган. Ушундай көйгөйлөрдү эске алып Сүлүктү шаарынын А. Макаренко атындагы №3 орто мектебинин директору Машрабов А.А. жана шаардын мэри Бараков Т. Ош мамлекеттик университетинин ректору Бешимов Б. менен бул чөлкөмдө окуу-консультативдик пунктун ачуу жөнүндө сүйлөшүүлөрдү жүргүзгөн. Жогорку билимге болгон муктаждыкты канааттандыруу максатында КР билим берүү жана илим министри менен келишип, Сүлүктү шаарында Ош мамлекеттик университетинин окуу-консультативдик пункту ачылган. Жаңыдан ачылган окуу жайынын материалдык-техникалык базасын чыңдоодо жана илимий потенциалын көтөрүүдө Машрабов Абдималик Амировичтин салымы чоң. Учурдан пайдаланып Машрабов Абдималик Амировичке жана БатМУнун гуманитардык-экономикалык институтунун эмгек жамаатына чын ден-соолук, чыгармачылык иштерине ийгиликтерди каалаймын.

Филология илимдеринин доктору,
Кожент мамлекеттик университетинин
профессору
Бердалиев Абдивали Бердалиевич:

20 жыл бул тарых үчүн анча көп убакытты билдирбегени менен окуу жай үчүн өзгөчө мааниге ээ жылдардан. Кыргызстандын эң четки аймагында жайгашкан Сүлүктү шаарында жогорку окуу жайы ачылып, түптөлүү менен бул кыска убакыттын ичинде бир канча алгылыктуу иштер жасалды. Окуу жай регионго керектүү кадрларды даярдоо менен бирге илимий чөйрө калыптанып, изилденбей турган чөлкөмдүн изилденип жарыкка чыгуусуна шарт түзүлдү. Бүгүнкү күндө окуу жайдын бир канча илим иликтөөчүлөрү ар кайсы тармактар илимий-изилдөө иштерин жүргүзүп келет. Бул албетте чоң жетишкендик. БатМУнун Гуманитардык-экономикалык институтунун эмгек жаатына илимий бийиктиктерди, чыгармачылык ийгиликтерди каалаймын.

Баткен мамлекеттик университетинин
Экономика жана технология институтунун
директору, экономика илимдеринин
кандидаты, доцент **Гыязов А.Т.**

БатМунун гуманитардык-экономикалык институтунун профессордук-окутуучулар жамаатын экономика жана технология институтунун атынан жана өзүмдүн атымдан 20 жылдык юбилейи менен куттуктайбыз. Окуу жай 20 жыл ичинде Кыргызстандын түштүгүндөгү эң алдыңкы институттардын бири болууга жетишти. Сиздер тарабынан иштелип чыккан жана колдонулган билим берүүдөгү инновациялар Сүлүктү шаарын эле эмес КР сыймыгы болуп калды.

Ушул аралыкта окуу жай даярдап чыккан, чоң ийгиликтерге жетишкен, жогорку квалификациялуу адистер, өздөрүнүн тармагы боюнча мыктылары болуп иштеп келишүүдө. Кайсыл жерде иштебесин өздөрүнүн билим деңгээли, ишке болгон ынтызардуулугу жана өздөрү тандаган кесипке жоопкерчиликтүү мамиле кылгандыгы менен өзгөчөлөнүшөт.

Ошону менен бирге эле БатМУнун Гуманитардык-экономикалык институту тарабынан студенттердин жана профессор-окутуучулардын руханий байлыктарын өстүрүүдө чоң көнүл бурулуп келүүдө.

Ушундай даталуу күндө сиздерди куттуктоо менен бирге, сиздерге кең келечек чоң жетишкендик, тынчтык каалап мындан ары институттун өркүндөп өнүгүшүнө тилектешпиз.

Баткен мамлекеттик университетинин
Социалдык-педагогикалык институтунун
директору, доцент **Балтабаев А.Г.**

Урматтуу БатМУнун Гуманитардык-экономикалык институтунун жалпы профессордук-окутуучулук жамааты! Окуу жайдын 20 жылдык тарыхында Абдималик Амировичтин, Сиздердин үзүрлүү эмгегиниздер, чыгармачылык аракетиниздер, атүгүл өмүрүңүздөрдүн бир бөлүгү күзгүдөй чагылат.

Жаңыдан уюшулган Баткен областынын социалдык-экономикасын, маданиятын өнүктүрүү жана аймактын жогорку

билимдүү кадрларга болгон муктаждыгын канааттандыруу максатында ачылган Сиздердин окуу жай 20 жыл аралыгында жогорку билим берүү системасында бардык талаптарга жооп берген, өзүнүн өнүгүү стратегиясынын алкагында иш алып барган, ЖОЖдор арасында өз орду бар, жогорку билим берүүнүн, илимдин, маданияттын очогуна айланды. Сиздер окуу жай менен кошо тарыхый сырларга, маданиятка, достукка, интернационалдуулукка бай Сүлүктү шаарын да гүлдөгөн жаштардын шаарына өзгөрттүңүздөр.

Өзүнүн тарыхында 1996-жылы ОшМУнун окуу-консультативдик түйүнү, 1998-жылы ОшМУнун Сүлүктүдөгү филиалы, 2000-жылдан БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институту, 2016-жылдан БатМУнун гуманитардык-экономикалык институту катары окуу, жогорку билим берүү ишмердүүлүгүн жүргүзүп келе жаткан Сиздердин окуу жай 18 жылдан бери Сүлүктү шаары, Лейлек району, Баткен областынын аймагында жайгашкан ишкана-мекемелерди мыкты даярдыктагы кадрлар менен камсыздоодо чон роль аткарып келет.

Учурда институтуңузда 70тен ашуун профессордук-окутуучулар курамы студенттерге заманбап илим-билим, тарбия берип келет. Профессордук-окутуучулар жамааты илимий-теориялык, илимий-практикалык конференцияларды, симпозиумдарды уюштуруп, регионалдык, республикалык, эл аралык конференцияларга катышып турушат. Жыл сайын алардын көптөгөн илимий жана окуу адабияттары жарык көрүп өлкөбүздүн илимий, маданий, социалдык өнүгүүсү үчүн салымын кошуп келишет.

Урматтуу БатМУнун гуманитардык-экономикалык институтунун жамааты, Сиздерди окуу жайыңыздардын 20 жылдык мааракеси менен кызуу куттуктайбыз! БатМУ ГЭИнин мындан ары илимий-чыгармачылык өрүш алуусуна тилектештигибизди билдиребиз!

Ташев Баабек Эргашевич
Сүлүктү шаарынын 1-вице мэри

Баткен облусунун Сүлүктү шаарында Баткен мамлекеттик университетинин Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институту (БатМУ СГЭИ) 1996-жылдан бери Сүлүктү шаарынын жана Лейлек районунун билим берүү бөлүмдөрүнө, мамлекеттик жана жеке менчик мекемелерге, административдик башкаруу органдарына жогорку кесиптеги квалификациялуу адистерди ийгиликтүү даярдап келе жатат. Ошондой эле шаарыбыздын социалдык-экономикалык өнүгүүсүнө да бир топ салымдарын кошуп келет. Окуу жайды тикелеп ачуу үчүн чымырканып эмгектенип, өзүнүн ден-соолугун, убакытын толук арнаган жетекчи А. Машрабовдун эмгеги баа жеткис. Алыскы бир кичи шаарда жогорку окуу жайын ачуу, бул өзү дин жерди өздөштүрүү деген менен барабар. Өткөөл мезгилде көпчүлүк жөнөкөй элдин балдары Бишкек, Ош шарларына барып окуй албай калганда, Сүлүктүдөн билим алышты. Азыркы күндө регионубузда ишкана мекемелерде, билим берүү бөлүмдөрүндө ушул окуу жайдын кадрлары иштеп жатат. Менимче окуу жайдын сапаты, анын географиялык абалы жайланышкан орду менен эмес, анда иштеген окумуштуу професор-окутуучулар курамынын сапаты менен аныкталат деп ойлоймун. Сөзүмдүн аягында БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институту өркүндөп, эл керегин жарган кадрларды дагы да болсо даярдай берсин. 20 жылдык мааракениздер кут болсун урматтуу БатМУ СГЭИнин кызматкерлери.

Исманов Абдувахап Жалилович
Сүлүктү шаарынын билим берүү бөлүмүнүн
башчысы

Жашоонун маңызы, өмүрдүн түпкүлүктүүлүгү жараткан ыроологон көрөнгөнү кор тутпай, жан дүйнөдө шайкеш келген ишин менен эл үчүн ак дилден кызмат кылуу дегендик эмеспи. Мындай адамдар закымдап учкан мезгил тутумунда тыным билбей өтүп жаткан убак сааттын кымбат баасын билген,

журту алдында атуулдук парзын аткарган бактылуу, ооматтуу инсандар. Андайлар өз кесибин терең сүйүп, пир тутуп, ал аркылуу эл-журтуна шарапаты тийген ийгиликтерди жаратып, опол тоодой иш бүткөрүп, бирок анысын колко кылбай, төш какпай эле жан үрөп эмгектенип жүрө беришет. Ушундай асыл сапаттарга ээ инсандардын бири, биздин сүйүктүү агайыбыз, акылман кеңешчибиз жана устатыбыз Машрабов Абдумалик Амировичти айткым келет. Агай 1996-жылдан тарта азыркы Баткен мамлекеттик университетинин Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтун жетектөөдө уюштуруу менен гана чектелбестен, устат катарында ар бир жаш окутуучусуна камкор, атадай үйүлүп түшүп, аларды илим дүйнөсүнө үндөп, окуу жайдагы илимий ишкердик чөйрөнү түзүүдө өзүнүн чыныгы жетекчилик түсүн көрсөтө алды. Ал эми окуу жай болсо регионубузду керектүү кадрлар менен камсыздап, шаарыбыздын, регионубузду социалдык жана экономикалык өнүгүүсүнө зор салымдарды кошуп жатат. Сүлүктү элинин бактысына жаралган чыныгы патриот уулунун ары ардактуу да, ары жооптуу да изги иштерин ийгиликтер коштоп, шаарыбыздын көркүн ачкан окуу жай гүлдөп өсө берсин.

Эгембердиева Акбермет

ОшМУнун окутуучусу

1996-жылдары Сүлүктү шаарында алгач Ош мамлекеттик университетинин (ОшМУ) окуу-консультативдик пункту катары ачылган окуу жайга менин да салымым кошулуп 10 жылга жакын эмгектенип студенттерге, жаш окутуучуларга насаатчы катары чын дилим менен барып иштей баштадым. Ошондо ОшМУнун ар бир окутуучусу даяр болуп, график боюнча барышып өздөрүнүн жардамын бере баштады. Мен да улуу педагог А.М. Макаренко мугалимдерди топтогондой, колумдагы китептеримди алып жетип келдим. Ошондогу эң алгачкы окутуу, тарбия, жолугушуулар алигече көз алдымда турат. Эң эле элементардык нерсе бул аудиториялардын жетишпестиги. Көбүрөөк компромиске мен барчумун. Себеби мен лейлектин кызы болуп өзүм шарттарды талап кылганга барчу эмесмин. Ошондуктан балдарды жетелеп эс алуу паркынын ичинде сабагымды өткөн күндөр болду.

Ошол мезгилде Баткен, Лейлек райондорунда, Сүлүктү шаарында билимге чаңкаган улан-кыздар көп эле. Мисалы

элестетип көрсөк тарых, биология, педагогика адистиктеринде 6-7-8 тайпаларда студенттер окушат эле. Студенттердин келиши менен Сүлүктү шаары жайы-кышы сулуу, шаңдуу жана жаштар менен толукталып, Кыргызстандын бир чоң шаарларына айлана баштады. Арадан бир канча жыл өтүп, сапарым түшүп барсам окуу жайда чоң өзгөрүүлөр, жылыштар байкалды. Кабинеттер, аудиториялар заманбап технологиялары менен жабдылып, китепкана, эс ала турган жайлар оңдолуп, окутуучулар курамында илимий даражалуулардын саны өсүп студенттерге татыктуу билим жана тарбия берип жатышыптыр. Буларды көрүп төбөм көккө жетип сүйүндүм. Окуу жай өз убагында, керектүү жерде ачыла калганына мен ошол мезгилдеги ОшМУнун жетекчилерине, окуу-консультативдик пунктунун директору А. Машрабовго чоң ыраазычылык билдиргим келет.

Мен ойлоймун бул окуу жайы дагы эле болсо өз жолунда жаштарга туура тарбиясын берип, республикабыздагы, коңшулаш өлкөлөрдөгү жогорку окуу жайлары менен тең тайлашып, регионго керектүү адистерди дагы да даярдай берет.

Сөзүмдүн аягында урматтуу Абдималик Амирович жана БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун эмгек жамааты, студенттер 20 жылдык той мааракенер куттуу болсун, окуу жайды ооматтар курчап турсун.

Курбанов Абдукайым Давлятович

Тарых илимдеринин кандидаты,
ПББ кафедрасынын доценти.

ОшМУнун Сүлүктү шаарында окуу-консультативдик пункту ачылган мезгилде коңшулаш Тажикстандан жогорку окуу жайлардан илимий даражалуу илимпоз инсандар чакырылган. Мисалы: Ходжент Мамлекеттик университетинин профессору, филология илимдеринин доктору А.Бердалиев; тарых илимдеринин доктору, профессор Х.Холджураев; доцент, биология илимдеринин кандидаты А.Мухитдинов; доцент, психология илимдеринин кандидаты У.Нууманов; доцент, математика илимдеринин кандидаты М.Мырзахмедов; доцент, физика-математика илимдеринин кандидаты К.Тухлиев. Мына ушул илимпоздордун арасында жаш илимпоз мен дагы бар элем. Мен үчүн окуу жайга келгенден кийин алдымда жоопкерчиликти талап кылган иштер

турган. Ходжент Мамлекеттик университетинде өзбек, орус, тажик тилдеринде сабактарын өтүп келген болсом, эми кыргыз тилин үйрөнүүгө туура келди.

Адегенде кыргыз тарыхчы окумуштууларынын эмгектери менен таанышууга аракет жасадым. Жергиликтүү тарыхчы мугалимдер менен терең пикир алышып, кары-аксакалдар менен жакындан жолугуп кыргыз тарыхы жана жергиликтүү салттар менен таанышууга астейдил аракет жасап, окуу программаларын тез эле өздөштүрүүгө жетиштим. 1998-жылдын сентябрь айынан баштап учурдун талабына ылайык, окуу-усулдук колдонмолордон пайдаланып студенттерге Сүлүктүдөгү жаңы ачылган жогорку окуу жайында сабак бере баштадым.

Сабактарды өтүүдө жергиликтүү материалдарды, окуу жайдын музейдик материалдарын да пайдалана баштадым. Мени тарыхы бай кыргыз жергеси кызыктырып калды. Жергиликтүү жаш мугалимдер, студенттер менен биргеликте көптөгөн археологиялык, этнографиялык изилдөөлөрдү жүргүздүк. Орто Азиянын түштүк-батыш чөлкөмү Тажикстан, Өзбекстан республикалары менен тыгыз байланышты түзө алдык.

Окуу жайыбыздын негиздөөчүсү Абдималик Амирович туура талапты кое билген иш билги жетекчи. Окуу жайдын бүгүнкү даражасына жетишине агайдын салымы чоң. Учурдан пайдаланып Абдималик Амировичке жана кесиптештериме 20 жылдык юбилейиңер кутуу болсун. Окуу жайыбыз дагы да болсо өсүп-өнүгө берсин.

Тайир Аширбай

1970-жылы 3-июлда Лейлек районунун Ак-Суу айылында туулган. БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун кыргыз тили жана адабияты адистигин аяктаган. Азыркы учурда Ак-Суу айылындагы «Эгемендүүлүк» орто мектебинин кыргыз тили жана адабияты мугалими, акын. К. Сабыров атындагы адабий сыйлыктын, Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу мамлекеттик тил комиссиясынын «Кыргыз тили» төш белгисинин ээси.

Республикалык «Кут Билим», «Кут билим – сабак» гезиттеринин 2006, 2010, 2011, 2014-жылдардагы «Жылдын мыкты автору» наамынын ээси. Кыргызстан Жазуучулар Союзунун мүчөсү.

ЖОЛДУ БАСКАН АРБЫТАТ ...

Тарыхта бардык окуялар бири-бири менен өз ара байланышта болот. Биринчиси экинчисине себеп болот дегендей биз окуган окуу жай алгач ОшМУнун филиалы иретинде ачылган. 1999-жылы Баткен облусу пайда болду. Ошентип, облустун борборунда Баткен мамлекеттик университетинин пайдубалы түптөлүп, Сүлүктү шаарындагы жогорку билим берүүчү мекеме байманалуу БатМУнун карамагына өтөт.

Мен, БатМУнун Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунун эң алгачкы карлыгачтарынын катарына кошулгандыгым үчүн сыймыктанам.

Албетте, институттун телчигиши үчүн көптөгөн кадамдар жасалды. Материалдык-техникалык базаны чыңдоо, алыстан келишкен студенттер үчүн жатакананы уюштуруу, мыкты кадрларды топтоо, усулдук иштерди жүргүзүү, тийиштүү мекеме уюмдар менен кызматташуу өндүү түйшүктөрдү, жоопкерчиликти филология илимдеринин кандидаты, доцент Машрабов Абдималик Амирович көтөрдү. Бул иш билги агай окуу жайды дээрлик жыйырма жыл татыктуу башкаргандыгын айтып коюуну туура таптык.

Филология илимдеринин доктору, профессор Абдували Бердалиевичтин терең мазмундуу лекциялары, биз менен курган кызыктуу аңгеме-дүкөндөрү үч уктасак да эсибизден чыкпайт.

ОшМУнун доценти, филология илимдеринин кандидаты Токтош Танаев дээрлик ар бир сабагында «Мен беш мүнөтү кем доктормун» деп көп айтаар эле. Жергиликтүү мугалимдерден Абдиманнан Жанибеков, Хабибилла Хидиров, Айдарали Абдысаитов, Ысмайыл Эралиев өндүү устаттардын мыкты сабактары, баалуу кен-кенештери азыр дагы кулагыбызда конгуроодой кагылып турат. Аларга тизе бүгүп, таазим кылып, «Баракелде Бакай Аталар!» демекчимин.

СГЭИде профессор-окутуучуларды мыкты жоон тобу жаратылгандыгы бизди кубандырат. Алардын арасында илимдин бийиктиктерин, жаңы чектерди багындырган азаматтар бар. Атап айтсак, педагогика илиминин кандидаты, доцент Абдуллаев Рузумурад Мамажанович, филология илиминин кандидаты, доцент Хидирова Чолпонай Хабибуллаевна, физика-математика илимдеринин кандидаты Толубаев Жоро Осмонович, тарых илимдеринин кандидаты, доцент Курбанов Абдукайым Давлятович. Айтор, СГЭИнин бүтүрүүчүлөрүнүн арасынан күлүктөрдүн чыгып

жаткандыгы жүрөктү жылытат. Мисалы К. Сабыров атындагы адабий сыйлыктын лауреаты, Кыргызстан жазуучулар Союзунун мүчөсү, акын Айсулуу Садыкова, Катраң айыл Өкмөтүнүн башчысы, Нургазы Абалов, Ак-Суу айыл өкмөтүнүн башчысы Алимбек Халмуратов, «Исфана» орто мектебинин директору Давронбек Худайназаров, «Курулуш» орто мектебинин директору Уланбек Шамуратов өңдүү төбөсү көрүнгөн инсандар Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтунан таалим-тарбия алышкан.

Көрсө, кыргыз элинде «Жолду баскан арбытат» деген макал бекеринен айтылбаптыр.

Кыргызстандын түштүк-батышындагы окуу жайдын өзүнчө орду, эч кимдикине окшобогон чытын үнү бар экендиги – талашсыз чындык.

Өзүбүздү уядан учурган билимкананын жалпы эмгек жамаатына жана бардык студенттерге чыгармачылык изденүүлөрдү, жаңычыл чабыттарды каалайбыз.

Алимов Ысмайыл Абытжанович

Лейлек районундагы Козу-Баглан
орто мектебинин директору,
БатМУ СГЭИнин 2002-жылкы бүтүрүүчүсү

Ош облусунун Лейлек районуна караштуу Сүлүктү шаарында 1996-жылы Ош мамлекеттик университетинин филиалынын ачылышы, ошол мезгилдеги элдин жашоо шарты татаал болуп турган кезде Кадамжай, Баткен, Лейлек районунун жаштары үчүн асмандан тилегени, жерден табылгандай болду. Анткени, борборго барып билим алуу көпчүлүктүн жашоо шартына туура келген эмес. Канчалаган билимдүү жаштарыбыз жогорку окуу жайларында билимин уланта албай калган. Ошондуктан ОшМУнун Сүлүктүдөгү филиалы кадр даярдоодо аталган үч райондун жаштары үчүн чоң ийгилик болду. Натыйжада ушул жыл аралыгында бул окуу жайдан билим алып чыккан кадрлардан көптөгөн ийгиликтер жаралууда. Алар билим, тарбия берген өспүрүмдөр жалпы республикалык тигирлөөдөн жогорку упайларга ээ болуп, билимдерин жогорку окуу жайларында улантып жатса, мугалимдерибиз “Мыкты мугалим” кароо сынагында байгелүү орундарга ээ болуп жатышат.

Албетте, бул жетишкендиктер окуу жайдын жаштарга сапаттуу билим берип жаткандыгын тастыктайт. Мындан ары да арышы кеңейип, келечеги кең болот деген ишеничтемин.

Сапарова Зийнат Турдубаевна

Орто кесиптик билим берүү бөлүмүнүн окутуучусу
БатМУ СГЭИнин 2004-жылкы бүтүрүүчүсү

ОКУУ ЖАЙЫМ

Шаарымдын көркүн ачып кулпуруп,
Окуу жайым сен ардаксын эл үчүн.
Жарчы болуп кучак жайып турасын,
Аалам жарык келечектин күнү үчүн.

Илимпоздор илим жолун таанытып,
Билим, илим булагынан суу берет.
Өчпөс күйгөн шам чырактын жарыгы,
Нурун чачып каухар сымал бир элес.

Басып өтсөм жанынан кээ күндөрү,
Шыңгыр күлкү жаштардын үнү угулат.
Эстеймин окуткан эже-агайды,
Өткөн жаштык күндөрүмдөн эске салат.

Куттуу болсун 20 жылдык маарекен,
Айтып бүткүс дастаным көп сага тен.
Сен берген сен үйрөткөн улуу жолдо,
Чын дилимден кызмат кылам жашоомдо.

Кулпура бер жазгы гүлдөй ачылып,
Тан нурундай шоолан жылуу чачылып.
Өркүндөгүн атың чыгып дүйнөгө,
Окуу жайым жылдан-жылга жашарып.

Асабанды ойдо кармап жогортон,
Кун нурундай жарык болсун зоболон.

Авязова Айгүл Мусаевна

«ФББ» кафедрасынын окутуучусу,
БатМУ СГЭИнин 2002-жылкы бүтүрүүчүсү,

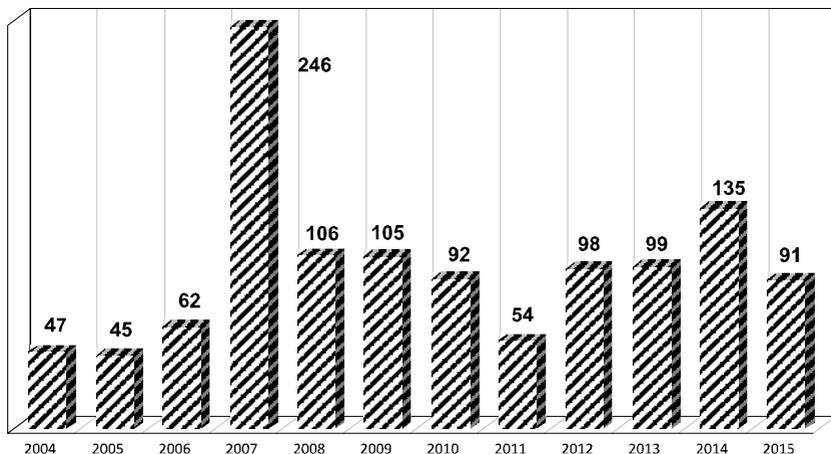
УСТАТТАР ЖОЛУН ЖОЛДОП

Кыргызда “Аккан суунун кадыры жок” деген макалдагыдай бүгүнкү күндө көпчүлүк жаштарыбыз, шаарыбыздагы окуу жайга окубай, алыскы аймактарга барып окушат. Илим кайсыл жерде болбосун бирдей. Ошол илимди өздөштүрүп, турмушта пайдалана билүү ар бир инсандын өзүнө байланыштуу.

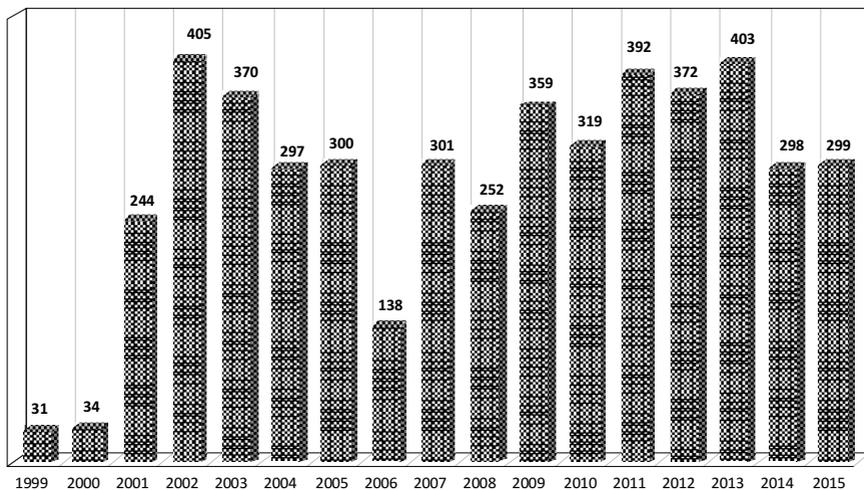
Биз окууга кирген жылдары, алыскы коңшулаш Өзбекстан, Тажикстан, Казакстан, Түркмөнстан өлкөлөрүнөн, өзүбүздүн Баткен жана башка облустарыбыздан илим-билимге чаңкап, агылып келген студенттер менен бирге өз киндик каныбыз тамган жерде окуганыбызга сыймыктанганбыз. Себеби, биздин окуу жайыбыз беш улутка көпүрө болуп келүүдө. Ошол мезгилдерде 4 факультет он эки адистик боюнча бөлүмдөр окутулган. Биз “Туркология” кафедрасынын кыргыз тили жана адабияты адистигинде орудук. Бизге илим-билим берип талыкпай эмгектенген окутуучуларыбыз филология илимдеринин кандидаты, доцент; СГЭИнин ошол кездеги директору А.А.Машрабов, филология илимдеринин доктору, профессор; А.Бердиалиев, эл агартуунун мыктысы А.Абдисаитов, филология илимдеринин кандидаты, доцент; Ч.Х.Хидирова, ага окутуучу У.Эгембердиев, ошол кездеги кафедра башчысы Т.Кожокулов, С.Закирова өңдүү бир катар өз кесибинин мыкты адистерин устат катары туу тутуп келгенбиз. Бүгүнкү күндө устаттарыбыз менен бирге кесиптеш болуп, алардын жолун жолдоп, илим чөйрөсүнө багыт алдык. Жаш кезибизден эле ошолордой тилчи, окумуштуу, илим чөйрөсүнөн өз ордубузду тапсак экен деп тилечүбүз. Кудайга шүгүр, жогоруда аты аталган устаттарыбыз илим чөйрөсүндө багыт көрсөтүүдө. Азыркы мезгилде БатМУ ГЭИнин “Филологиялык билим берүү” кафедрасында кыргыз тили жана адабияты адистигинин окутуучусу болуп эмгек өргүүбүздү улантуудабыз.

Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтун ийгиликтүү аяктаган бүтүрүүчүлөрдүн аймактар аралык жумушка жайгашуусу жөнүндө сандык маалымат

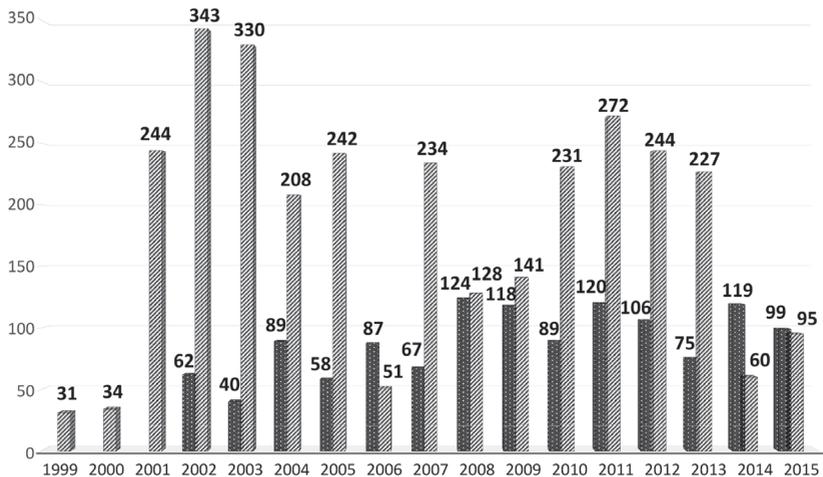
Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтуну бүтүрүп Лейлек районунун мектептеринде жана мекемелеринде эмгектенип жаткан бүтүрүүчүлөрдүн жылдар боюнча сандык маалыматы

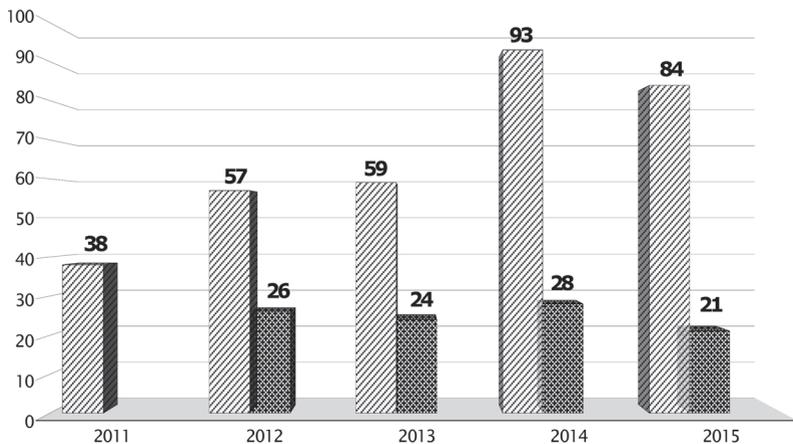
Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтуну ийгиликтүү аяктаган бүтүрүүчүлөрдүн аймактар аралык жумушка жайгашуусу жөнүндө сандык маалымат

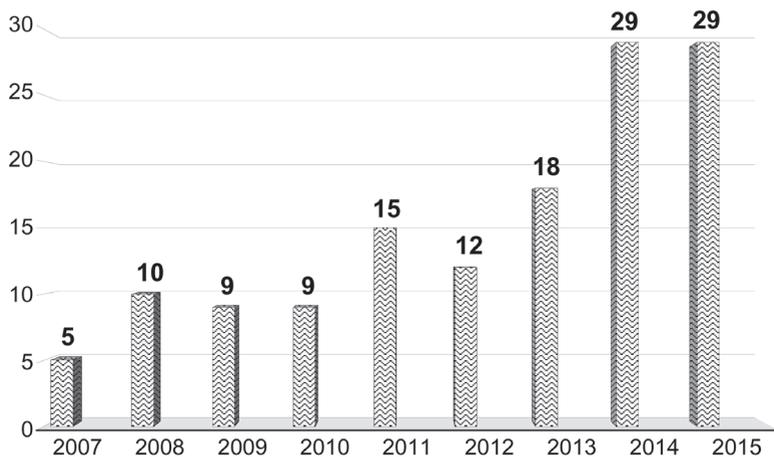
Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтуну бүтүргөн бүтүрүүчүлөрдүн жылдар боюнча сандык көрсөткүчү

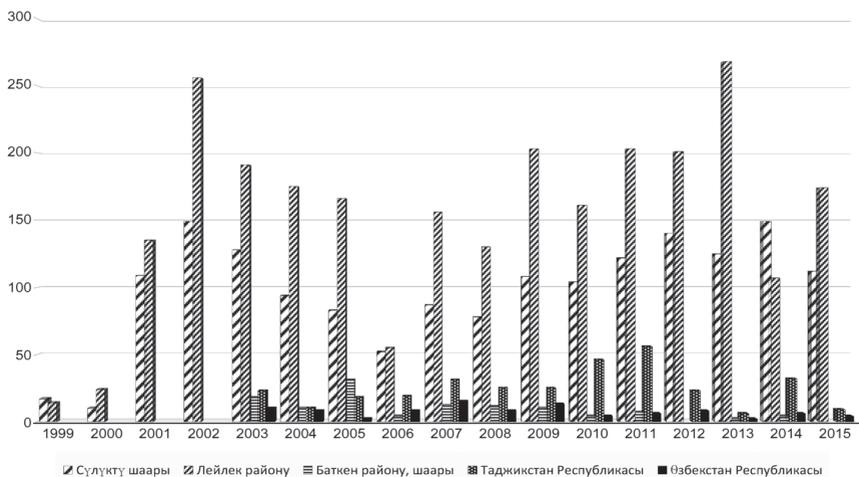
Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун орто кесиптик билим берүү бөлүмүн бүтүргөн бүтүрүүчүлөрдүн жылдар боюнча сандык көрсөткүчү

Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун орто кесиптик билим берүү бөлүмүн бүтүргөн бүтүрүүчүлөрдүн жылдар боюнча сандык көрсөткүчү

Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтуну ийгиликтүү аяктаган бүтүрүүчүлөрдүн аймактар аралык жумушка жайгашуусу жөнүндө сандык маалымат

Корутунду

Биз бир гана нерсени айтаар элек. Жарыша куралдануудан көрө, жарыша билим алуубуз керек. Бүгүнкү күндө билим берүүнүн дүйнөлүк жолуна түшүп, келечек муундарды тарбиялоону асаба кылып келе жаткан Кыргызстандын түштүк-батыш регионунда жайгашкан, алдынкы окуу жайларынын катарын толуктаган, Баткен мамлекеттик университетинин Сүлүктүдөгү гуманитардык-экономикалык институтуна 20 жыл толуп олтурат.

Өлкөбүз эгемендүүлүккө ээ болгондон кийин, өткөөл мезгилдеги экономикалык кыйынчылыктарга карабастан, мамлекетибизде Президенттин демилгеси менен «Билим», «XXIк. кадралары», «Аракет» сыяктуу кең масштабдуу программалар ырааттуу түрдө жүзөгө ашырылып, илимге, агартууга, кадр даярдоого, маданиятка өзгөчө маани берилип, артта калган аймактарды өнүктүрүү жагы колго алынган. Мунун айкын күбөсү катары 1996-жылы Сүлүктү шаарында ОшМУнун окуу-консультативдик пунктунун ачылышын эсептөөгө болот.

Айкын келечек үчүн асыл ишеним, максаттар дем берип алгылыктуу эмгектердин натыйжасында, окуу жайыбыз бүгүнкү даражага жетти десек болот. Институт өзүнүн материалдык-техникалык базасын чындап, студенттерге сапаттуу билим жана тарбия берүү максатын көздөп, окуу жайды илимдүү педагогикалык кадрлар менен камсыз кыла алды. Студенттерге сабак өтүлүүчү аудиториялар жаңы техникалык жабдыктар менен жабдылып, аудио-видео, мультимедиялык кааналарга интерактивдүү доскалар орнотулуп окутуучулардын негизги колдонуучу каражаттарына айланды. Профессордук-окутуучулар курамы жана институттун башка кызматкерлери институттун бүтүрүүчүлөрүнө сапаттуу фундаменталдуу билим гана бербестен, тандап алган адистигинин практикалык ыкмаларын калыптандыруу менен жогорку деңгээлдеги кесипкөйлөрдү даярдоонун үстүндө иштешет. Институттун коллективи окуу процессинде жаңы технологияны колдонуу менен эл аралык билим системасына интеграцияланууда максаттуу иштерди жүргүзүп келе жатат.

Окуу жайыбызга билим берүүнүн түйшүктүү сапарында илимий бийиктиктерди жана чыгармачылык өрүштөрдү каалайбыз!

Колдонулган адабияттар:

1. А.А. Машрабов, К.Е. Мурзакулов. Признания и успехи, Б., 2006.
2. К.Е. Мурзакулов. Кичи пейил жетекчи жана илимпоз инсан, Сулюкта - 2007-ж.
3. Материалы международной научно-теоретической конференции, Посвящается 10 летию СГЭИ БатМУ, Бишкек, 2006г.
4. Т. Тухтаев. Методическое пособие по выполнению практических занятий по анатомии человека, Сулюкта - 2012г.
5. Кошуев А.Ж. ж.б. Педагогикалык кесипке киришүү, Ош-2015
6. Материалы региональной научно-практической конференции, Кызыл-Кыя - 2006
7. Материалы научно-практической конференции «Студент и наука, техника, новые технологии», Бишкек, 2005г.
8. Материалы международной научной конференции «Актуальные проблемы подготовки кадров XXI века», 16-18 августа 1999г. г. Сулюкта, Бишкеке - 1999год.
9. Бердалиев А. Суз таркиби ва шакл-маъно номутаносиблиги, Бишкек- 2013-йил.
10. Актуальные проблемы гуманитарно-педагогических наук. Сборник научных трудов СГЭИ, выпуск - 3, Бишкек-2011г.
11. Актуальные проблемы гуманитарно-педагогических наук, Бишкек - 2006г.
12. Билим ордо гезити, 7-ноябрь, 2016-жыл, №43 саны.
13. М.М. Тайиров, А. Жалилов. Кызыл-Кыя гуманитардык-педагогикалык институтуна 5 жыл, Кызыл-Кыя, 2003-жыл.
14. БатМУ СГЭИнин өздүк архивдик материалдары.

Мазмуну

Кыргыз Республикасынын Гимни

Баткен мамлекеттик университетинин Гимни

Алгы сөз

БИРИНЧИ БАП

Окуу жайдын тарыхы, бүгүнкүсү, келечекке кадамы

ЭКИНЧИ БАП

Окуу жайдын структуралары

Биз менен ийгилик алыс эмес (илимий-иштери)

Тажрыйба, сапат, ийгилик (окуу иштери)

БатМУ СГЭИ илимдин туткасы, тарбиянын нускасы (Тарбиялык иштери)

Факультеттер

Кафедралар

Орто кесиптик билим берүү бөлүмү

Кадрлар бөлүмү

Матриалдык-техникалык базасы

Китепкана

Жаңы-маалымат коммуникациялары борбору

Кесиптик кошун.

ҮЧҮНЧҮ БАП

Алардын эмгеги алкоого татыктуу

XX кылымдын мыкты адиси болом десең бизден окуп билим ал!

СГЭИнин бүтүрүүчүлөрү

Окуу жай туурасында ой толгоолор

Институт турмушунан

Корутунду

Колдонулган адабияттар

Билим уялаган окуу жай

Документалдык-популярдык колдонмо

Түзүүчүлөр:
*Канназарова Б.У.,
Абдиева А.М., Дооранов Н.А.*

12 апрель 2017-ж. басууга кол коюлду. Тиражы 200 экз.
Көлөмү 13,0 басма табак, анын ичинде 1,5 басма табак түстүү
сүрөттөр. Ченеми 60 x 84/16. Офсеттик ыкма менен басылды.

“Аят” басмасы
Бишкек ш., Ташкен к., 60. E-mail: ayat2009@mail.ru